

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

*са оценом реализације свих активности
Ревидираног акционог плана од 2016. до 2018. године*

Београд, март 2019. године

САДРЖАЈ:

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	7
1. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ	9
ПРИКАЗ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИМА СТРАТЕГИЈЕ ИЗЛИСТАНИХ ПРЕМА УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.....	11
2. ПРИКАЗ СПРОВОЂЕЊА РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ	13
Политичке активности	13
Јавне финансије	14
Приватизација и јавно-приватно партнерство	16
Правосуђе	17
Полиција	19
Просторно планирање и изградња	20
Здравство	21
Образовање и спорт	21
Медији	22
Превенција корупције.....	23
3. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ.....	25
3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ.....	25
3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ.....	37
3.2.1. Јавни приходи	37
3.2.2. Јавни расходи	38
3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ	45

3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО	50
3.4. ПРАВОСУЂЕ	57
3.5. ПОЛИЦИЈА.....	70
3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА.....	76
3.7. ЗДРАВСТВО.....	82
3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ.....	87
3.9. МЕДИЈИ.....	94
4 ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ	95
5 СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ.....	106
6 ПРЕПОРУКЕ.....	106
4. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ	107
Изазови у области надзора	107
Методологија израде Извештаја	108
Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана.....	110
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА.....	112

Пред вама је девети извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција за борбу против корупције подноси Народној скупштини. Циљ извештаја је да се на једном месту систематизује што већи број доступних података о спровођењу ових докумената током протекле године, да се на основу тих података дâ оцена њихове испуњености, да се укаже на проблеме који су се у периоду извештавања појавили, као и да се дају препоруке за њихово превазилажење.

Посебност овог извештаја је у томе што садржи преглед спровођења свих активности Ревидираног акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције чије је важење истекло 2018. године.

Претходна четири годишња извештаја о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције Народна скупштина није разматрала у пленуму.

Извештај чине следећи делови:

- Опште напомене о стратешким документима за борбу против корупције
- Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за период од 2016. до 2018. године
- Приказ активности у областима Стратегије излистаних према успешности реализације
- Детаљни подаци о спровођењу појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана за 2018. годину, са оценом њихове испуњености
- Опште напомене о надзору над спровођењем стратешких докумената за борбу против корупције
- Објашњење методологије израде извештаја
- Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Овај Извештај је намењен Народној скупштини Републике Србије, одговорним субјектима из стратешких докумената за борбу против корупције, стручној јавности, као и свим грађанима заинтересованим за слику стања у коме се Република Србија тренутно налази у погледу борбе против корупције.

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: Стратегија) донета је на седници Народне скупштине одржаној 1. јула 2013. године¹. У Стратегији се наводи да у Републици Србији постоји развијена свест и политичка воља да се постигне значајан напредак у борби против корупције, уз поштовање демократских вредности, владавине права и заштите основних људских права и слобода, као и да се на овим темељима доноси Стратегија, док ће конкретне мере и активности за њено спровођење бити предвиђене акционим планом. Општи циљ Стратегије је да се корупција, као препрека економском, социјалном и демократском развоју Републике Србије, у највећој могућој мери отклони.

Приликом спровођења Стратегије, органи власти и носиоци јавних овлашћења, који су укључени у превенцију и борбу против корупције, дужни су да врше своја овлашћења у складу са следећим општим начелима: (1) начелом владавине права, (2) начелом „нулте толеранције” на корупцију, (3) начелом одговорности, (4) начелом свеобухватности примене мера и сарадње субјеката, (5) начелом ефикасности и (6) начелом транспарентности. Стратегијом се наводе области приоритетног деловања, које су утврђене на основу квалитативне и квантитативне анализе индикатора о трендовима, обиму, појавним облицима и другим питањима везаним за корупцију у Републици Србији, заснованим на различитим изворима информација. У оквиру поглавља под називом „Превенција корупције” формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција.

Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: Акциони план) усвојен је закључком Владе од 25. августа 2013. године². Акционим планом предвиђене су конкретне мере и активности неопходне за реализацију стратешких циљева, рокови, одговорни субјекти и ресурси за реализацију. Дефинисани су и показатељи испуњености активности, на основу којих ће се пратити степен њихове реализације, као и показатељи за процену успешности постављених циљева. У Акционом плану се наглашава да ће, у вршењу надзора над спровођењем Стратегије, Агенција користити искључиво индикаторе испуњености активности, а да ће јој се документи и остали материјали који се у оквиру ових индикатора наводе достављати као доказ да су активности реализоване. Уз велики број активности, наведене су и напомене за њихову реализацију, а на почетку Акционог плана стоји осам општих напомена. Наводи се, такође, да за спровођење Акционог плана није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (у даљем тексту: Ревидирани акциони план) Влада Републике Србије усвојила је 30. јуна 2016. године³, **сходно томе, овај документ је важио за период од 2016. до 2018. године.** Наиме, у септембру 2015. године отпочео је процес ревизије Акционог плана за спровођење Стратегије, у коме је Агенција учествовала на позив Министарства правде. Ревизија је предвиђена као једна од обавеза у самом Акционом плану, а урађена је на основу оцене испуњености Стратегије у досадашњим извештајима Агенције, уочених тешкоћа у примени и надзору над применом Стратегије, као и у складу с истим или суштински сличним обавезама из Акционог плана за Поглавље 23, тако што су оне углавном избрисане из ревидираног документа. Ревидирани акциони план садржи исте елементе као и Акциони план из 2013. године. Једина разлика је у начину дефинисања рокова, где је број месеци који се некада рачунао од дана ступања Акционог плана на снагу, замењен кварталима у одређеној години. Наведено је и да се одредница „континуирано” односи на активности које треба да се реализују до краја периода важења Стратегије и Акционог плана, а да се њихова испуњеност оцењује сваке године изнова.

1 „Службени гласник РС”, бр. 57/13

2 „Службени гласник РС”, бр. 79/13

3 „Службени гласник РС”, бр. 61/16

Агенција за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција) основана је као самосталан и независан државни орган Законом о Агенцији за борбу против корупције⁴, чија примена је почела 1. јануара 2010. године. Чланом 5 Закона о Агенцији прописане су надлежности Агенције, међу које спада и надзор над спровођењем Стратегије, Акционог плана и секторских акционих планова, као и давање мишљења у вези са њиховом применом.

Овај извештај је девети извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција подноси Народној скупштини, у складу са одредбом члана 26 став 2 Закона о Агенцији, а шести који се односи на Стратегију из 2013. године.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – одлука УС, 67/13 – одлука УС, 112/13 – аутентично тумачење и 8/15 – одлука УС.

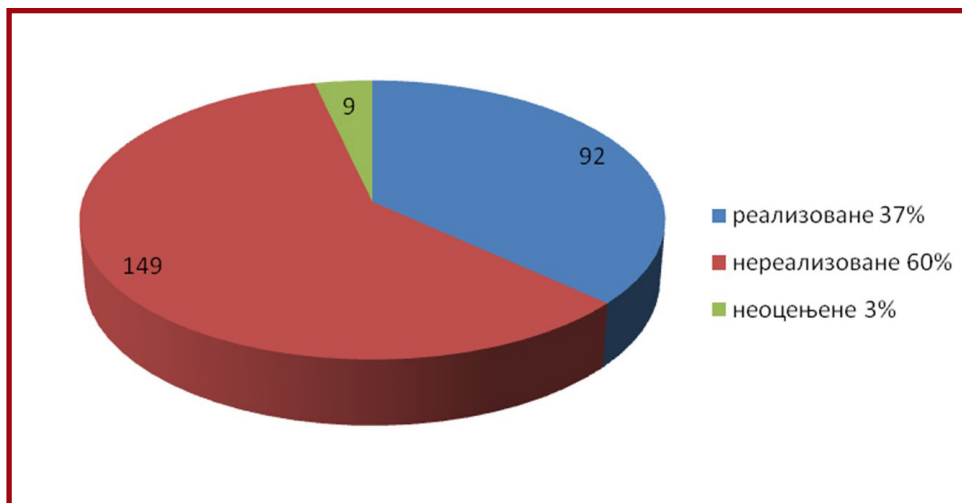
1. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ

Стратегијом су формулисана 53 циља, за чије испуњење је Ревидираним акционим планом предвиђено 113 мера и 250⁵ активности. Агенција је у овом извештају о спровођењу Стратегије испитала реализацију свих 250 активности, доспелих до истека стратешких докумената за борбу против корупције.

Према оцени Агенције, од 250 испитаних активности:

1. 92 (37%) активности су реализоване у складу са индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом;
2. 149 (60%) активности није реализовано или није реализовано у складу са индикатором (овај број обухвата и једнократне и трајне активности);
3. 9 (3%) активности Агенција није оценила, јер су активности дуплиране, одговорни субјект није исправно одређен, или није било могуће дати оцену испуњености.

Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за период од 2016. до 2018. године

Као што се види из графичког приказа, тек нешто више од трећине активности (37%) је реализовано у складу са индикаторима, док је чак за 60% активности дата оцена да нису реализоване. Процент неоцењених активности износи 3%, а реч је о активностима за чију су реализацију биле одговорне све јединице локалне самоуправе, односно код једне активности сви судови опште надлежности. Код неколико активности није исправно одређен одговорни субјект или није дефинисан одговарајући индикатор за оцену реализације.

Негативан тренд у испуњавању обавеза задржао се до истека важења стратешких докумената. У 2017. години није било испуњено 62% активности, а у 2016. години – 31%. Процент активности које су оцењене као неиспуњене из 2016. године је мањи у односу на 2017. годину. Међутим, проценат активности које су у извештају за 2016. годину остале неоцењене је веома висок, а међу њима су се сигурно налазиле и оне које нису реализоване.

Када се посматра реализација мера по областима Стратегије, примећују се велике разлике између области у којој је забележена највећа реализација активности - 74% *Просторно планирање и изградња* и најмања реализација - 0% *Приватизација и јавно-приватно партнерство*.

⁵ За спровођење 7 активности су надлежна два субјекта, па се њихова реализација оцењује у односу на сваког субјекта понаособ.

Један од главних разлога за низак проценат испуњености стратешких докумената јесте недостатак координације у спровођењу. Координационо тело за примену Акционог плана, основано почетком августа 2014. године⁶, за четири и по године постојања одржало је само два састанка, један у септембру 2014. и један у јануару 2016. године.

Други разлог је недостатак капацитета одговорних субјеката за спровођење комплексних мера, које су изискивале темељно планирање, припрему и интерну координацију у спровођењу активности.

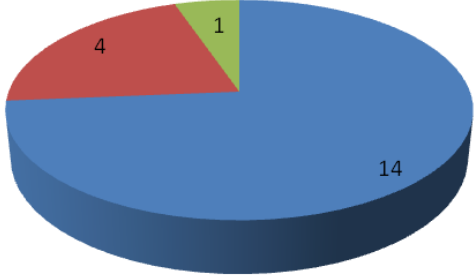
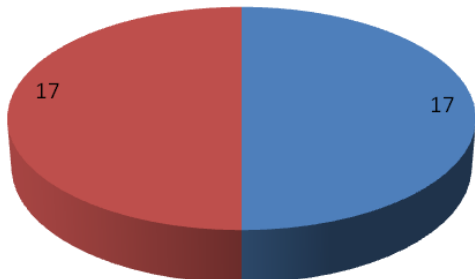
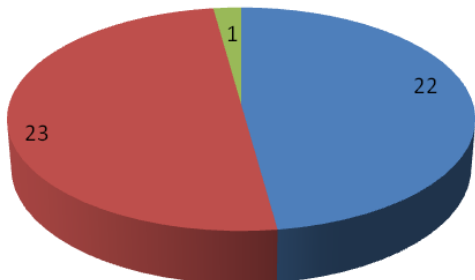
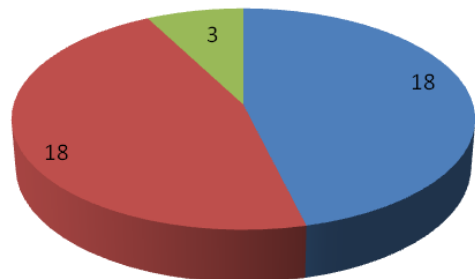
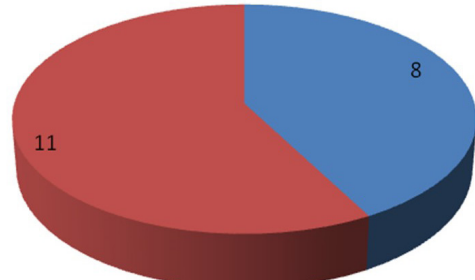
Национална стратегија за борбу против корупције за период 2013-2018. и пратећи акциони планови за њено спровођење нису били реални покретачи промена у области борбе против корупције. До реформи је долазило, али када је то динамика дешавања у одређеним областима дозвољавала, што укључује политичку вољу, расположива средства, утицај међународног фактора, итд.

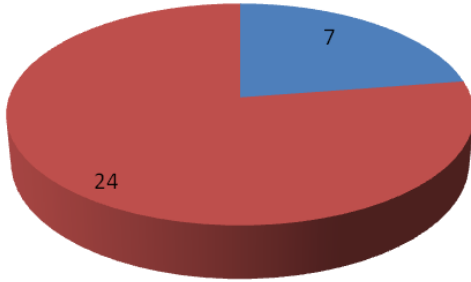
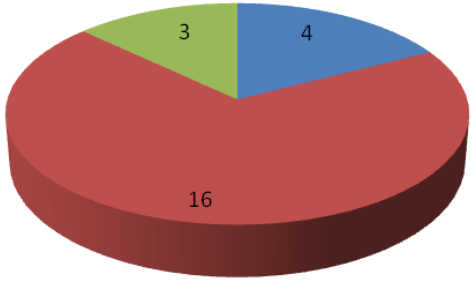
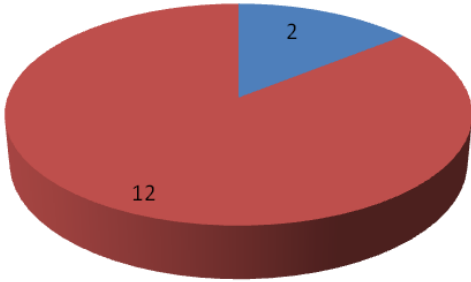
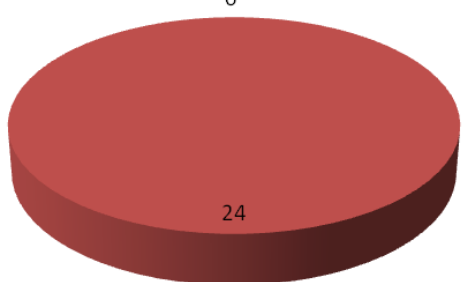
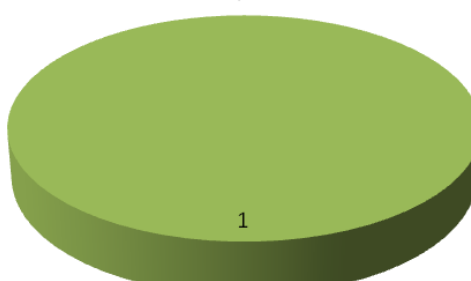
Опште препоруке за унапређење спровођења будућих стратешких докумената у области борбе против корупције

- Обезбедити усвајање Закона о спречавању корупције који садржи новине у процесу надзора које је предвиђала Стратегија и Агенцији додељује надлежност за надзор над спровођењем Акционог плана за Поглавље 23.
- Размотрити потребу за доношењем нове Националне стратегије за борбу против корупције, као допуне Акционог плана за Поглавље 23, која би дефинисала преостале циљеве и мере од значаја за борбу против корупције у Републици Србији.
- Успоставити ефикасан механизам за координацију спровођења стратешких докумената за борбу против корупције, прецизно дефинисати ко су носиоци координације и на који начин се координација врши и омогућити јавности увид у праћење процеса координације.
- Обезбедити активније укључивање Народне скупштине у процес надзора над стратешким документима за борбу против корупције.
- Увести обавезу одговорних субјеката да приликом предузимања мера, тамо где је могуће, наведу коју обавезу из стратешких докумената за борбу против корупције су тако реализовали и на који начин.

⁶ Чланови Координационог тела су председник Владе, министар правде, министар финансија и члан Савета за борбу против корупције.

ПРИКАЗ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИМА СТРАТЕГИЈЕ ИЗЛИСТАНИХ ПРЕМА УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ

<p>Просторно планирање и изградња</p> <p>Од 19 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 реализовано • 4 нереализоване • 1 неоцењена 	 <p>■ реализоване 74%</p> <p>■ нереализоване 21%</p> <p>■ неоцењене 5%</p>
<p>Превенција</p> <p>Од 34 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17 реализовано • 17 нереализовано 	 <p>■ реализоване 50%</p> <p>■ нереализоване 50%</p>
<p>Јавне финансије</p> <p>Од 46 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22 реализоване • 23 нереализоване • 1 неоцењена 	 <p>■ реализоване 48%</p> <p>■ нереализоване 50%</p> <p>■ неоцењене 2%</p>
<p>Правосуђе</p> <p>Од 39 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 реализовано • 18 нереализовано • 3 неоцењене 	 <p>■ реализоване 46%</p> <p>■ нереализоване 46%</p> <p>■ неоцењене 8%</p>
<p>Полиција</p> <p>Од 19 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 реализовано • 11 нереализовано 	 <p>■ реализоване 42%</p> <p>■ реализоване 58%</p>

<p>Политичке активности</p> <p>Од 31 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 реализовано • 24 нереализовано 	 <p>■ реализоване 23%</p> <p>■ нереализоване 77%</p>
<p>Образовање и спорт</p> <p>Од 23 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 реализовано • 16 нереализовано • 3 неоцењене 	 <p>■ реализоване 17%</p> <p>■ нереализоване 70%</p> <p>■ неоцењене 13%</p>
<p>Здравство</p> <p>Од 14 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 реализоване • 12 нереализовано 	 <p>■ реализоване 14%</p> <p>■ нереализоване 86%</p>
<p>Приватизација и јавно-приватно партнерство</p> <p>Од 24 активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 24 нереализовано 	 <p>■ реализоване 0%</p> <p>■ нереализоване 100%</p> <p>■ неоцењене 0%</p>
<p>Медији</p> <p>1 неоцењена</p>	 <p>■ реализоване 0%</p> <p>■ нереализоване 0%</p> <p>■ неоцењене 100%</p>

2. ПРИКАЗ СПРОВОЂЕЊА РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2018. ГОДИНЕ

Политичке активности

У области под називом *Политичке активности*, од 31 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 12 мера и 5 циљева, 7 је спроведено на начин предвиђен стратешким документима за борбу против корупције, док остале активности (24) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Државна ревизорска институција (ДРИ) континуирано реализује план и програм обука за своје запослене. Посебна пажња је посвећена обукама за стицање сертификата за ревизију сврсисходности. Овим се број ревизора сврсисходности повећао са 9, колико их је било у 2017. години, на 48 у 2018. години. Захваљујући овој чињеници, ДРИ располаже са 12 тимова за ревизију сврсисходности, што омогућава спровођење 12 ревизија сврсисходности у односу на две ревизије које су обављане према претходним програмима ревизије. ДРИ је ојачала своје техничке капацитете тако што је набављена неопходна хардверска и софтверска опрема. Такође, ДРИ је доставила Влади анализу потреба у вези са смештајним капацитетима који су неопходни за несметан рад и функционисање ове институције, посебно имајући у виду потребу да сви ревизори и руководство буду смештени на једној локацији.

Усвојен је Закон о лобирању, чији значај лежи, пре свега, у чињеници да ће његовим спровођењем бити омогућена доступност информација о идентитету и професионалном интересу свих оних који желе да утичу, односно оних који утичу на процес доношења одлука у вези са одређеним јавним политикама у Републици Србији.

Агенција за борбу против корупције је спровела кампању за подизање свести јавности о локалним антикорупцијским плановима. На овај начин јавност је упозната са значајем превентивних антикорупцијских механизма, посебно са моделом локалног антикорупцијског плана, као основног инструмента за спровођење антикорупцијских јавних политика на локалном нивоу.

Шта је потребно урадити?

Потребно је да се даље јачају капацитети Државне ревизорске институције, најпре кадровски, тако што ће се омогућити пријем у радни однос нових запослених, до броја који је предвиђен актом о систематизацији овог органа. Поред тога, потребно је на адекватан начин решити и питање смештаја. ДРИ се тренутно налази на две локације у Београду, на једној је руководство, док су на другој локацији ревизори, који раде у истој згради са субјектима ревизије. Такође, ни питање пословног простора у регионалним јединицама ДРИ у Крагујевцу и Нишу није решено адекватно и трајно.

Потребно је ојачати кадровске капацитете Агенције за борбу против корупције, посебно имајући у виду чињеницу да је усвојен Закон о лобирању, који подразумева кључну улогу Агенције у контроли лобистичких активности.

Од усвајања система јединственог идентификационог пореског броја и Закона о спречавању корупције, зависила је реализација 7 активности. Како претходне претпоставке нису биле испуњене, није успостављена ни одговарајућа инфраструктура која би омогућила Агенцији несметан приступ подацима који се налазе у поседу других органа власти, посебно Пореске управе, ради провере извештаја о имовини и приходима јавних функционера.

Агенција би требало да успостави стабилан и континуиран тренд проактивног приступа контроли извештаја о имовини и приходима функционера и спречавања и решавања сукоба интереса функционера. То значи да се број случајева покренутих по службеној дужности (на основу индиција и податка прикупљених у раду Агенције, других државних органа, медија, итд.), у поменутих областима повећава из године у годину.

Иако су усвајањем сета закона - Закона о изменама и допунама Закона о државној управи, Закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи и Закона о потврђивању додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалне власти, створени солидни услови за успешније учешће заинтересоване јавности у процесу доношења прописа на свим нивоима власти, за успостављање комплетног механизма у овој области неопходно је усвајање и Закона о референдуму и народној иницијативи, кривног закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука. Поред измена и допуна закона, потребно је извршити измене Пословника Владе, којима се прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе, статута јединица локалне самоуправе и аката којима се регулише област јавних расправа на локалном нивоу. Након измена правног оквира, Министарство за државну управу и локалну самоуправу би требало да спроведе кампању чији би циљ био да информисе јавност о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима.

Иако је мера која се односи на утврђивање јасних критеријума за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа, пребачена у Акциони план за преговарање о Поглављу 23, па потом оцењена као реализована, према истраживању организације „Транспарентност Србија“, две године након усвајања Закона о јавним предузећима и годину дана након истека рока за избор нових директора, већина републичких јавних предузећа и даље има вршиоце дужности директора на свом челу. Ова чињеница указује да правни оквир који се односи на ову област не садржи ефикасан механизам за примену, јер нису остварени циљани ефекти нових прописа у овој области, па би требало преиспитати оцену испуњености поменуте мере.

Као што је наведено, локални антикорупцијски планови и Покрајински план за борбу против корупције представљају нове механизме за спречавање корупције у локалној заједници. Како би се обезбедило спровођење ових докумената, потребно је јавне функционере на нивоу покрајине и јединице локалне самоуправе детаљно информисати о овом механизму кроз извођење одговарајућих обука. Обуке треба да организују и спроведу органи територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе.

Јавне финансије

У области *Јавне финансије* од 46 активности (за једну активност су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 23 мере и 10 циљева, 22 активности су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Једна активност није укључена у статистику јер је оцењена кроз другу област. Остале активности (23) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Од када је успостављен, систем е-Порези редовно се ажурира и добро функционише. Израђена је нова корисничка апликација за приступ овом порталу, а проширени су и технички капацитети информационог система Пореске управе. Пореска управа је изнела податак да је, на пример, у првом кварталу 2018. године електронским путем поднета 1.590.771 пореска пријава.

Министарство финансија на годишњем нивоу објављује податке о раду буџетске инспекције. Извештаји се налазе на интернет презентацији Министарства.

Управа за јавне набавке је ојачала своје капацитете. У 2018. години, запослени су нови службеници, а претходне године је набављена и одговарајућа опрема, па је тако свим запосленима омогућен несметан рад. Редовно се организују и о спроводе обуке за службенике и руководиоце.

Поред тога, Управа је спровела опсежну анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки, који је прикладан за примену у Републици Србији. Приручници за полагање испита за стицање сертификата службеника за јавне набавке доступни су на интернет презентацији Управе.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки континуирано прати спровођење својих одлука. У случају непоступања по одлукама овог тела, Комисија изриче новчане казне. У 2018. години, у преко 96% случајева наручиоци су поступили у складу са одлукама овог тела.

Правосудна академија је од 2017. започела са континуираним извођењем обуке за припаднике полиције, тужилаштва и судије. Обука под називом *Превенција и борба против корупције: Проактив-*

не истраге у области јавних набавки, обухвата и теме у вези са кривичним делима и прекршајима из области јавних набавки. Академија континуирано спроводи обуке запослених у ДРИ и Управи за јавне набавке о коруптивним кривичним делима. Спровођење ових обука је део материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијске истраге*, а назив обуке гласи: *Управљање ударним групама и њихово развијање*. На овим радионицама су учествовали и представници цивилног друштва као предавачи.

ДРИ континуирано подноси кривичне пријаве и иницијативе за покретање прекршајних поступака против субјеката ревизије. Са друге стране, Управа за јавне набавке подноси иницијативе за покретање прекршајних поступака против учесника у поступцима јавних набавки, а тужилаштву пријављује неправилности, доставља информације и појашњења када у свом раду дође до одређених информација или уочи одређене неправилности.

Министарство финансија објављује консолидоване годишње извештаје о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору (ИФКЈ) у Републици Србији. Преко Централне јединице за хармонизацију (ЦХЈ), Министарство финансија континуирано спроводи обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара. Ова тема је саставни део Програма обуке и полагања испита за стицање звања *овлашћени интерни ревизор у јавном сектору*. До сада је сертифициковано 411 интерних ревизора.

Функционалну анализу ЦХЈ је спровела Светска банка, у циљу унапређења њених организационих, техничких и административних капацитета. Запослени у ЦХЈ остварују континуирану сарадњу са својим колегама, како на међународном, тако и на националном нивоу.

Министарство финансија је известило да је развило софтверску апликацију која служи за извештавања о систему ИФКЈ, односно за достављање годишњих извештаја од стране корисника јавних средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.

При Министарству финансија успостављен је Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ (AFCOS), чији запослени похађају обуке које се организују и спроводе како на националном, тако и на међународном нивоу.

Шта је потребно урадити?

Читав низ активности које су предвиђене Ревидираним акционим планом, а које се везују за успостављање система јединственог идентификационог броја, није реализован јер није успостављен овај систем. Агенција је у извештају о Стратегији за 2015. годину констатовала да није дошла до података о томе да ли се неке активности предузимају како би се овај циљ реализовао. АП 23 је рок за успостављање система ЈИПБ померио прво на четврти квартал 2016. године, а затим, у својој финалној верзији, на четврти квартал 2018. године. Агенција је закључила да поводом увођења оваквог система вероватно не постоји сагласност, с обзиром да нема доступних података о томе да ли је урађена нека анализа, да ли се ово питање уопште разматра и имајући у виду одлагање које предвиђа АП 23. Због свега наведеног, Агенција је препоручила да се покрене јавна расправа о увођењу система ЈИПБ, као и да се подаци о таквој расправи учине јавним.

Иако је у оквиру пројекта *Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине*, који спроводи Народна скупштина, Програм Уједињених нација за развој (УНДП) уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), успостављен портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама, који је повезан са системом Управе за трезор при Министарству финансија, овај систем није повезан са другим системима за праћење јавне потрошње (ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.), нити је грађанима омогућено да на једноставан и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и врше надзор над јавним финансијама.

У Регистру јединствене евиденције непокретности, којим управља Републичка дирекција за имовину (РДИ), још увек се не налазе пописане све јединице непокретности у јавној својини. До краја 2018. године, у овај регистар је унето 212.011 јединица непокретности. Републичка дирекција за имовину (РДИ) је предложила да се рок за реализацију ове активности помери на други квартал 2021. године, па је претпоставка да би то требало да буде и процењени рок до када би све јединице непокретности у јавној својини могле бити унете у Регистар.

Иако је Управа за јавне набавке још у 2016. години извршила анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки који је прикладан за примену у Републици Србији, електронско подношење понуда ће бити реализовано након усвајања новог Закона о јавним набавкама, које се очекује у текућој години.

Иако је Правосудна академија известила о изради и штампању *Приручника за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, који садржи одељак у којем се објашњавају елементи кривичног дела злоупотреба у вези са јавном набавком, Агенција је мишљења да овај материјал нема за циљ да послужи прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са Законом о јавним набавкама. Из поменутог разлога, Агенција сматра да је потребно израдити посебан приручник, који би се користио приликом обуке прекршајних судија у овој области

Како посебан уписник о случајевима коруптивних кривичних дела још није успостављен, нису створене претпоставка за вођење посебних евиденција о поступању надлежних органа поводом налаза ДРИ, Управе за јавне набавке и организација цивилног друштва.

Иако је спроведена функционална анализа организационих, техничких и административних капацитета Централне јединице за хармонизацију, сва радна места предвиђена важећим актом о систематизацији још увек нису попуњена, јер је до истека Ревидираног акционог плана важила забрана запошљавања у јавном сектору. Следствено томе, ЦХЈ није још увек у могућности да ради на подизању капацитета новозапослених.

Министарство финансија је известило да је у 2018. години Немачка организација за међународну сарадњу - ГИЗ израдила Годишњи план обука, чији је циљ упознавање државних службеника са значајем превенције неправилности у ИПА програмима. Како је овај програм обука тек израђен и како су у 2018. години обављене и припремне активности за идентификацију свих тела које учествују у управљању средствима ЕУ и крајњих корисника, претпоставља се да ће поменуте обуке бити спроведене у наредном периоду.

Приватизација и јавно-приватно партнерство

У области *Приватизација и јавно-приватно партнерство*, од 24 предвиђене активности у оквиру 13 мера и 3 циља, ниједна није спроведена у складу са индикатором, а чак 19 није реализовано јер претходна условљавајућа активност није испуњена.

Међутим, то не значи да се одређене измене правног оквира и праксе у циљу смањења ризика од корупције нису оствариле у периоду важења ових стратешких докумената у области борбе против корупције. Проблем је што те активности нису реализоване на начин како је предвиђено Ревидираним акционим планом, па је и оцена испуњености активности била условљена том чињеницом. На пример, када је реч о изменама законодавног оквира у области приватизације, субјект надлежан за реализацију активности је извештавао да су неопходне измене закона, чији је циљ био смањење ризика корупције у овој области, учињене још 2014 године, дакле пре усвајања Ревидираног акционог плана. Међутим, Влада, која је усвојила Ревидирани акциони план 2016. године, није била тог мишљења, јер је у овом документу изричито предвиђено да се поново измени Закон о приватизацији, тако да се отклоне недостаци који омогућавају корупцију. То, међутим, није учињено. За разлику од Закона о приватизацији, у току важења Ревидираног акционог плана усвојене су измене Закона о стечају, што је, такође, било предвиђено и Ревидираним акционим планом. Међутим, у те измене нису укључена сва питања и нису отклоњени сви недостаци који су идентификовани у Националној стратегији за борбу против корупције и Ревидираном акционом плану за њено спровођење, као ризици за настанак корупције у овој области, па Агенција није могла, упркос усвајању измењеног Закона о стечају, да ову активност оцени као реализовану. Такође, усвајање подзаконских прописа, који су донети након измена Закона о стечају, није могло бити третирано као реализована активност, јер измене овог закона нису адресирале питања онако како је предвиђено стратешким документима у области борбе против корупције, па се онда усвајање правилника, који такође не садрже одговарајућа решења са становишта смањења ризика од корупције у овој области, не могу сматрати активношћу која је реализована у складу са постављеним индикатором.

Шта је потребно урадити?

Приликом измена и допуна Закона о приватизацији, Закона о стечају и Закона о лиценцирању стечајних управника, неопходно је извршити темељну анализу ризика за настанак корупције у овој области, урадити измене у складу са препорукама анализе и инкорпорирати у измене и она питања која су у стратешким документима за борбу против корупције већ била идентификована као недостаци који су погодовали корупцији у наведеним областима. Након усвајања измена поменутих закона, потребно је донети подзаконске акте којима ће се додатно разрадити мере за отклањање коруптивних ризика.

Све законске измене би требало да прати подизање и оснаживање кадровских капацитета у органима и телима надлежним за спровођење ових прописа (израда плана и програма обуке, приручника и континуирано спровођење обука).

Такође, неопходно је спровести и кампању за информисање грађана о изменама у поменутих областима.

Требало би обновити или реактивирати Меморандум о сарадњи, потписан 2014. године између тадашње Агенције за приватизацију (сада Министарства привреде које је преузело права и обавезе Агенције), Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције, чији је циљ успостављање координације ради спречавања ризика за настанак корупције у области приватизације, реорганизације и стечаја.

Исте активности би требало спровести и када је у питању усвајање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, почев од анализе ризика корупције, преко усвајања адекватног правног оквира који би садржао одговарајућа решења за отклањање идентификованих ризика, до јачања кадровских капацитета запослених у органима и телима надлежним за спровођење прописа у овој области.

Садржај информација које се објављују на интернет презентацији Комисије за јавно-приватно партнерство треба унапредити. Корисницима је доступан само кратак осврт на одобрене пројекте, који садржи неколико основних информација, што није довољно да би се могао извући поуздан закључак о томе на основу којих елемената је Комисија проценила сврсисходност конкретног пројекта.

Правосуђе

У области под називом *Правосуђе*, од 39 активности (за 6 активности су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ) које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 16 мера и 9 циљева, 18 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, а реализацију једне активности Агенција није била у могућности да оцени. Две активности које нису реализоване Агенција није унела у статистику, јер је мера у чијем оквиру се налазе активности реализована на други начин. Остале активности (18) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Правосудна академија спроводи обуку запослених у административним канцеларијама ВСС и ДВТ у материји *Етика и интегритет у правосуђу*, на тему *Етика државних службеника*. Циљеви обуке су да се запосленима приближе етички стандарди државних службеника и да се упознају са дисциплинском одговорношћу за кршење Етичког кодекса. Евалуација ових обука, која је реализована у 2018. години, показала је да у програм обуке за поменути циљну групу, у текућој години треба уврстити и материју Заштита узбуњивача.

Високи савет судства и Државно веће тужилаца редовно објављују податке о трошењу буџетских средстава на својим интернет презентацијама.

Правосудна академија је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, на тему *Превенција и борба против корупције, модул 2 – Проактивне истраге у области јавних набавки*, организовала семинар за носиоце јавнотужилачких функција и судије из 4 апелациона подручја, запослене у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и на-

длжности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. По завршетку обуке, учесници тренинга оспособљени су да примењују делотворне истраге и да брже решавају предмете злоупотреба у поступцима јавних набавки.

Републичко јавно тужилаштво је формирало евиденцију и води статистику о проактивном поступању ради откривања и процесуирања коруптивних кривичних дела, а од марта 2018. године води се и евиденција у посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву.

Правосудна академија континуирано спроводи обуку чији је циљ подизање капацитета правосудних органа за спровођење проактивних истрага. Поред тога, ова институција спроводи семинаре на тему *Вођење финансијских истрага у борби против корупције*, за представнике правосудних органа. Након обуке, учесници тренинга су оспособљени за практичну примену нових законских одредаба (Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције) и упознати са истражним техникама и поступцима кроз симулацију случаја, затим са техникама за спровођење финансијских истрага, са начинима за прикупљање и размену информација са другим органима, са употребом посредних доказа, као и како ценити квалитет доказа и руководити ударним групама. Поред обуке, представницима правосуђа, полиције и запосленима у другим органима власти, на располагању је *Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације.

У оквиру ИПА 2013 пројекта, под називом Превенција и борба против корупције, који се финансира из средстава претприступне помоћи Европске уније, израђен је план и програм кампање чији је циљ информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика. У 2019. години се очекује почетак спровођења кампање.

Основана су посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу. Крајем фебруара 2018. године, 44 заменика јавног тужиоца упућена су у посебна одељења за сузбијање корупције. Државно веће тужилаца је извршило анализу потреба за јачањем и унапређењем кадровских капацитета у посебним одељењима јавних тужилаштава. Анализа је показала да је неопходно образовање службе финансијске форензике, која треба да помогне тужиоцима у анализи токова новца и финансијских трансакција.

Шта је потребно урадити?

У циљу промовисања почетних и сталних обука на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима, ова институција треба да изради одговарајући информативни материјал, али и да организује семинаре на којима ће бити промовисане поменуте обуке. Свакако је од значаја план Академије да у предстојећем периоду уведе интерактивну платформу, која ће омогућити свим заинтересованим лицима да врше претрагу доступних програма обуке, са годишњим календаром активности и могућношћу онлајн пријаве.

Предстојеће измене Устава Републике Србије представљају предуслов за измене Закона о Правосудној академији, Закона о Високом савету судства и Закона о Државном већу тужилаца, како би се увела обавезна стална обука за све носиоце правосудних функција.

Иако на интернет презентацијама Високог савета судства и Државног већа тужилаца постоје извесне информације и статистика о поступању дисциплинских органа ових тела, неопходно је ту статистику употпунити подацима који се односе на број пријава, врсте повреда, врсте и број одлука, рокове у којима су дисциплински органи ових тела предмете решавали. Такође, статистику би требало редовније ажурирати.

Након законских измена које се односе на увођење обавезне обуке за носиоце правосудних функција, ВСС и ДВТ би требало да сваке године прописују обавезан број дана обука за судије и тужиоце.

Меморандум о сарадњи полиције, тужилаштава, судства и других државних органа и институција, чији је циљ успостављање координације активности на сузбијању корупције, још није потписан и то би требало што пре учинити.

Ради успостављања контроле рада судских вештака потребно је што пре донети Закон о судским вештацима, којим би се увели објективни критеријуми за њихов избор и равномерно распоређивање

у предметима, а након тога организовати обуке за носиоце правосудних функција, које ће их оспособити да те критеријуме приликом одабира вештака и примене.

Потребно је ојачати кадровске и техничке капацитете судова и посебних одељења тужилаштва за процесуирање случајева у области организованог криминала и корупције.

Полиција

У области под називом *Полиција*, од 19 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 6 мера и 2 циља, 8 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Остале активности (11) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Полиција континуирано организује обуке запослених који раде на пословима борбе против корупције. Од формирања Одељења за борбу против корупције, његови чланови редовно похађају обуке из области откривања кривичних дела корупције, које се одржавају у наставном центру у Сремској Каменици. Поред тога, припадници полиције, укључују се и у друге обуке које се баве борбом против корупције и сродним темама, а које се спроводе кроз пројекте међународних организација – Мисије ОЕБС-а у Србији, ИПА пројекта 2013, под називом *Превенција и борба против корупције*, UNODC.

МУП је кадровски комплетирао Службу интерне ревизије. Послове интерне ревизије МУП-а обављају начелник Службе, три виша ревизора, четири интерна ревизора и један ревизор сарадник.

Технички капацитети Сектора унутрашње контроле значајно су унапређени. У оквиру ИПА 2015 програма спроведена јавна набавка ИТ, аудио и видео опреме, у износу од 750.000,00 евра. Национална криминалистичка агенција Велике Британије обезбедила је хардверску подршку и донирала софтвер за оперативну аналитику коју ће користити Сектор унутрашње контроле. У 2018. години МУП је набавио и 15 возила за потребе Сектора унутрашње контроле, а Национална криминалистичка агенција Велике Британије донирала је још 2 возила за потребе ове организационе јединице. Агенција за борбу против корупције је уступила апликацију за подношење извештаја о имовини и приходима јавних функционера и запослених у МУП-у, а Канцеларија Међународног криминалистичко-истражног програма помоћи у обуци (ICITAP) при Амбасади САД у Републици Србији је обезбедила донацију за надоградњу ове апликације.

МУП је донео Правилник о начину вршења унутрашње контроле, којим се уређује начин вршења унутрашње контроле полицијских службеника и других запослених од стране полицијских службеника Сектора унутрашње контроле и Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције. Методологијом је предвиђено да руководиоци организационих јединица МУП-а достављају извештаје о спровођењу активности из плана мера за спречавање корупције у року од 90 дана од када је извршена процена ризика и сачињен и достављен извештај о процени, а да Сектор унутрашње контроле сачињава годишњи извештај о праћењу спровођења анализе ризика од корупције, који садржи предузете активности, на основу достављених извештаја од стране организационих јединица Министарства о спроведеним превентивним мерама. Поред ових докумената, донет је и Правилник о начину спровођења теста интегритета полицијских службеника и других запослених у Министарству, који спроводе полицијски службеници Сектора унутрашње контроле. Како би се успоставила неопходна инфраструктура за примену овог документа, у оквиру Сектора унутрашње контроле формиран је Одсек за спровођење теста интегритета.

Нови Кодекс полицијске етике (Кодекс) усвојен је почетком 2017. године. Одељење за полицијску аналитику, телекомуникационе и информационе технологије редовно прати проблематику кривичне, прекршајне и дисциплинске одговорности запослених у Министарству, која потпада и под домен Кодекса.

Шта је потребно урадити?

Иако је број запослених у Сектору унутрашње контроле МУП-а повећан у односу на период од пре три године, треба наставити са попуњавањем радних места. Актом о систематизацији МУП-а је предвиђено да у Сектору унутрашње контроле ради 131 службеник, а тренутно је запослено њих 123.

Неопходно је да МУП усвоји подзаконске акте о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова, па између осталог и онај којим би се регулисало формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције. У оквиру Јединственог информационог система – апликација КДУ (Кривична дела и учиниоци) МУП-а, садржани су подаци о структури кривичних дела са елементом корупције, пријављених, ухапшених и задржаних лица, кривичне пријаве и др. Међутим, неопходно је успостављање јединствене (посебне) базе података која се односи само на извршиоце кривичних дела из области корупције. Потребно је, такође, да МУП изради своју интерну процедуру за директну координацију и рано упозоравање тужилаштва када је реч о кривичним делима корупције.

Као што је већ поменуто, МУП је израдио Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова. Створени су предуслови за спровођење анализе ризика од корупције у организационим јединицама МУП-а. Резултат анализе треба да буду планови мера за управљање идентификованим ризицима. Ови планови би требало да садрже и мере које ће бити усмерене на јачање интегритета запослених у МУП-у који раде на пословима посебно осетљивим за настанак корупције. Након дефинисања које су то мере, још важније је обезбедити њихово континуирано спровођење. МУП је започео са успостављањем услова који су неопходни да би се спроводио тест интегритета запослених у полицији. Међутим, неопходно је наставити са даљим јачањем кадровских и институционалних капацитета у овом правцу (обуке запослених у Одсеку за спровођење теста интегритета, израда интерних процедура за спровођење теста интегритета).

Иако се подаци о борби против корупције у редовима полиције, који су садржани у извештајима о раду Сектора унутрашње контроле, редовно објављују на интернет презентацији МУП-а, потребно је да МУП отпочне са праксом објављивања свеукупних резултата борбе против корупције на нивоу државе. Такође, потребно да се ти извештаји објављују на кварталном нивоу.

Просторно планирање и изградња

У области *Просторно планирање и изградња*, од 19 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 10 мера и 4 циља, 14 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док реализацију једне активности Агенција није била у могућности да оцени. Остале активности (4) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Републички геодетски завод (РГЗ) је израдио и усвојио акт о систематизацији радних места, а уз то обезбеђена су и значајна средства за запошљавање новог кадра. У току 2018. спроведена су два конкурса за пријем у радни однос 562 службеника. Очекује се да ће целокупна процедура у вези са конкурсима бити окончана у текућој години. РГЗ редовно и континуирано организује, спроводи и стара се о обукама својих запослених.

Правилник о начину приступа, дистрибуције, издавања, коришћења, складиштења и заштите података геодетско-катастарског информационог система, који је донео директор РГЗ-а, предвиђа да сва физичка и правна лица могу да преузму дигитални податак са квалификованим електронским потписом овлашћеног лица, односно са квалификованим електронским печатом Завода.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) израдило је приручнике са упутствима за запослене који се односи на примену Закона о планирању и изградњи. На посебној интернет страници МГСИ за примену Закона о планирању и изградњи, налази се корисничко упутство у оквиру кога је наведено да корисник може да приступи следећим информацијама о предмету: регистарском броју предмета у надлежном органу, заводном броју предмета (интерни број писарнице надлежног органа), врсти захтева, датуму подношења захтева, датуму завршетка (уколико је предмет обрађен) и статусу у коме се предмет тренутно налази. Успостављање овог портала имало је и значајну медијску покривеност, па се може закључити да су грађани веома добро информисани о овој теми.

МГСИ је извршило анализу кадровских потреба када је реч о свим инспекцијским службама које функционишу у оквиру Министарства. Поред тога, Министарство спроводи и стара се о обукама инспектора на континуиран начин.

Шта је потребно урадити?

Потребно је окончати попуњавање радних места у РГЗ-у до броја који је предвиђен актом о систематизацији, а који износи 2650. Под претпоставком да се окончају два поменута конкурса започета у 2018. години, РГЗ би могао попунити сва систематизована радна места.

Потребно је да МГСИ спроведе кампању за информисање грађана о значају раног увида и јавних расправа о просторним и урбанистичким плановима.

Потребно је кадровски ојачати инспекцијске службе МГСИ, тако да се попуне сва радна места предвиђена важећим актом о систематизацији. То би омогућило и спровођење активности које се односе на континуирано повећање броја предвиђених инспекцијских контрола кроз годишњи план провере.

Здравство

У области под називом *Здравство*, од 14 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 6 мера и 3 циља, 2 су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено. Остале активности (12) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Министарство здравља има нову интернет страну (још недовршену), на којој се налазе подаци о јавним набавкама које се спроводе.

На интернет страници Републичког фонда за здравствено осигурање налази се јединствена база података о листама чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате.

Шта је потребно урадити?

Потребно је извршити измене закона у области здравства, којима ће се отклонити ризици који погодују настанку корупције и решити питања која су у стратешким документима за борбу против корупције већ идентификована као недостаци који погодују корупцији у наведеним областима (донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава; однос са фармацеутском индустријом; висина и поступање са поклоном; сукоб интереса здравствених радника и сарадника; лица која обављају функције, а немају статус функционера у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције). Реч је о Закону о здравственој заштити, Закону о здравственом осигурању, Закону о коморама здравствених радника и Закону о лековима и медицинским средствима. На исти начин је потребно извршити измене и других закона у области здравства, а након тога донети подзаконске акте којима ће се додатно разрадити мере за отклањање коруптивних ризика.

Потребно је на интернет страну Министарства здравља поставити базу података о добављачима лекова са просечним ценама и претходно успостављеним централним регистром издатих рачуна за здравствене услуге. С обзиром да је реч о потпуној новој интернет презентацији, Агенција претпоставља да ће Министарство наставити са досадашњом добром праксом објављивања и кварталних извештаја о јавним набавкама које спроводе здравствене установе, како је то практиковано ранијих година, када су ови извештаји редовно постављани на интернет стране.

Образовање и спорт

У области под називом *Образовање и спорт*, од 23 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 10 мера и 5 циљева, 4 активности су спроведене на начин како је то стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док реализацију 3 активности Агенција није била у могућности да оцени. Остале активности (16) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Усвојен је нови Закон о основама система образовања и васпитања, којим је уведен поступак избора директора на конкурс, лиценцирање директора и наставног особља, обавеза стручног усавршавања директора и наставног особља.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) је редовно објављивала своје годишње извештаје о раду на интернет презентацији. КАПК је постала стручни орган у саставу Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању – НАТ. С обзиром да је у току израда интернет презентације НАТ, нема разлога да не претпоставимо да ће у годишњи извештај НАТ-а бити инкорпориран и јавно доступан извештај о раду Комисије за акредитацију.

Шта је потребно урадити?

Министарство просвете, науке и технолошког развоја треба да донесе Етички кодекс и правила понашања за ученике, студенте и наставнике.

На интернет презентацији Министарства и у образовним установама треба да буду јасно истакнуте информације на који начин грађани могу упутити притужбе на рад запослених у просвети и овом министарству, које су процедуре за поступање по притужбама, а посебно да постоји јасно и недвосмислено прописана обавеза да се подносилац обавести о исходу поступања по притужби.

Потребно је да Министарство просвете, науке и технолошког развоја успостави информациони систем, у чијем ће се саставу наћи сви законом предвиђени регистри који ће омогућити праћење и контролу образовног система РС.

Извештаје о налазима рецензираних Комисије за акредитацију, који су релевантни за доношење одлука о акредитацији и контроли испуњености услова за рад државних и приватних школских установа, потребно је унапредити и учинити садржајнијим, тако да буде потпуно јасно на основу којих критеријума је одлука о акредитацији донета и како су критеријуми на дате ситуације примењени. Ови извештаји треба да буду објављени на интернет презентацији Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Потребно је да се усвоји посебан закон којим се утврђује статус спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу. Након тога, потребно је да се на свим нивоима власти донесу и одговарајући подзаконски прописи у овој области.

Министар омладине и спорта је донео подзаконске акте који се односе на националну категоризацију спортова, гранских спортских савеза, али недостају подзаконски акти који се односе на спортисте и спортске стручњаке. Такође, није израђена ранг-листа спортских организација у Републици Србији по категоријама. Потребно је усвојити правилник којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа.

Поред Правилника о категоризацији покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину, потребно је да Покрајински секретаријат за спорт и омладину усвоји Правилник о категоризацији организација у области спорта и ранг-листу спортских организација у Покрајини по категоријама. Потребно је да све јединице локалне самоуправе израде своје правилнике о категоризацији организација у области спорта и израде ранг-листе спортских организација.

Правилник о номенклатури спортских занимања и звања из 2013. године потребно је допунити одредбама којима ће се уредити област сукоба интереса у вези са обављањем послова спортског менаџера.

Медији

У области под називом *Медији*, у оквиру једног циља и једне мере дефинисана је једна активност, која предвиђа да Министарство културе и информисања континуирано одржава и ажурира регистар који садржи податке о власничкој структури медија. Међутим, индикатор на основу кога се цени испуњеност ове активности упућује да њена реализација треба да се прати кроз рад Агенције за привредне регистре, односно индикатор дословно гласи: *Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре.*

Како је за реализацију активности као одговорни субјект означен орган (Министарство културе и информисања) који нема надлежност над вођењем и управљањем регистром, Агенција је мишљења да

ову активност није могуће реализовати на начин како је дефинисана Ревидираним акционим планом, па је није уносила у статистику испуњености поменутог документа.

Превенција корупције

У области под називом *Превенција корупције*, од 34 активности које су биле предвиђене да се реализују у оквиру 16 мера и 10 циљева, 17 је спроведено на начин како је стратешким документима за борбу против корупције било предвиђено, док остале активности (17) уопште нису испуњене или нису испуњене у складу са постављеним индикаторима.

Шта је урађено?

Реализоване су обимне измене закона у циљу успостављања система запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга. Нормативне измене су следеће: усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим је на свеобухватан начин уређен систем радних односа; усвојен је Закон о запосленима у јавним службама, којим се уређује радно-правни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита); усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама, који се примењује на запослене у јавним агенцијама и којим је уведена обавезна провера стручних оспособљености, знања и вештина кандидата у изборном поступку, чиме се у систем запошљавања у јавним агенцијама уводи принцип заслуга; усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима, чијим одредбама је дат законски основ да се у све функције управљања људским ресурсима уведе систем компетенција, које представљају скуп знања, вештина, особина, ставова и способности које државни службеник поседује, а које обликују његово понашање и воде постизању очекиваних резултата на радном месту. Поред законских измена, донети су и бројни подзаконски акти који се односе на поменуто материју.

У циљу уједначавања платног система и социјалних права у јавном сектору, начињене су обимне нормативне измене: усвојен је Закон о систему плата запослених у јавном сектору; усвојен је Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; усвојен је Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, усвојен је Закон о запосленима у јавним службама, којим се уређују радно-правни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита). Све нормативне измене су спроведене са циљем успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору, заснованог на принципу „једнака плата за рад једнаке вредности“.

Извршен је редизајн Информационог система Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и успостављена техничка повезаност са организацијама обавезног социјалног осигурања, Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање (РФПИО), Републичким фондом за здравствено осигурање (РФЗО) и Националном службом за запошљавање (НСЗ), у делу који се односи на размену података о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање. На овај начин је успостављена база података о обвезницима уплате доприноса и о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по појединцу, која се редовно ажурира.

ЦРОСО је током трајања Ревидираним акционог плана унапредио кадровске капацитете, запослени су нови службеници према измењеном акту о систематизацији радних места (20 запослених), спроводе се редовне обуке за запослене, а значајно су унапређени и технички капацитети ове јавне службе набавком одговарајуће хардверске опреме и софтвера.

Иако ЦРОСО није водио класичну кампању за информисање грађана о могућностима подношења пријава за осигурање преко е-портала, на основу чињенице да је на порталу ове службе успешно спроведено преко 5.000.000 пријава на обавезно социјално осигурање, јасно је да су обвезници упознати са начином подношења јединствене е-пријаве.

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, којом је, између осталог, установљена обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора поднесу изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској

политици. Поред тога, ова уредба садржи и обавезне критеријуме за избор пројеката, правила којима се регулише сукоб интереса чланова комисије, поступак одлучивања чланова комисије, учешће стручне јавности, начин спровођења контроле у вези са извршењем пројекта, поступање у случају неправилности, правила о раскиду уговора.

Током трајања Ревидираног акционог плана, Агенција за борбу против корупције одржавала је редовне консултативне састанке са представницима цивилног друштва, укупно 6 у року од 3 године, на којима се расправљало о разним темама значајним за област борбе против корупције.

Такође, током трајања Ревидираног плана Привредна комора Србије (ПКС) организовала је низ скупова и семинара у области борбе против корупције, на којима су промовисани примери добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције. ПКС је спроводила пројекте у области борбе против корупције, а *Антикорупцијски алати за МСП (мала и средња предузећа) сектор* је један од пројеката у чијем спровођењу је учествовала.

Шта је потребно урадити?

Тренутни Нацрт закона о спречавању корупције не садржи одредбе којима се предвиђа да Агенција за спречавање корупције прописује методологију за процену ризика корупције, коју ће бити у обавези да примењују сви предлагачи прописа. Такође, Нацрт не предвиђа обавезу предлагача да Народној скупштини, уз предлог закона који уређује област посебно ризичну за настанак корупције, приложи и мишљење Агенције о ризицима корупције у том предлогу. Доношење програма обуке о етици и интегритету и упутства за њено спровођење за јавне функционере и запослене у јавном сектору је такође условљено усвајањем Закона о спречавању корупције.

Након усвајања новог Закона о спречавању корупције, који треба да садржи поменута решења, потребно је изменити и одговарајуће подзаконске акте којима би се детаљније регулисало ово питање, конкретно, Пословник Народне скупштине и Пословник Владе.

Агенција би требало да спроведе низ активности, информативно-едукативног типа, које би омогућиле успостављање одговарајуће инфраструктуре неопходне за примену овог превентивног механизма: израду приручника о примени методологије за процену ризика корупције у прописима, његову презентацију, дистрибуцију, израду и постављање на интернет презентацију Агенције видео-упутства за примену методологије.

Иако су у домену успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору начињене обимне законске измене, потребно је извршити измене и допуне важећих и усвајање недостајућих подзаконских аката. Конкретно, потребно је извршити допуну Каталога радних места пописом радних места намештеника у државним органима и у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, допуну Шифарника радних места, у складу са наведеном допуном Каталога радних места. Потребно је усвојити акт којим ће бити утврђени коефицијенти радних места запослених у јавним службама у области здравства, културе, просвете, социјалне заштите, туризма, спорта, организација обавезног социјалног осигурања, других организација које су основане или послују као јавне службе и које су директни или индиректни корисници буџетских средстава, а чија радна места су утврђена Уредбом о Каталогу радних места.

Потребно је изменити закон којим се уређује порез на добит правних лица, тако да се борба против корупције наведе као једна од намена/делатности за коју се предузећима која пружају финансијску подршку цивилном друштву може дати посебна пореска олакшица.

Потребно је допунити Закон о Народној скупштини, тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине.

Након измена у правном оквиру које се односе на поступање Народне скупштине и Владе у вези са извештајима независних државних органа, потребно је ојачати кадровске капацитете стручне службе Народне скупштине. Конкретно, потребно је извршити неопходне измене у важећем акту о систематизацији радних места, којима би се предвидело повећање броја запослених у стручној служби Скупштине, потребно је запослити нове кадрове и обезбедити њихову континуирану едукацију, реализовану на основу претходно израђеног плана и програма обука.

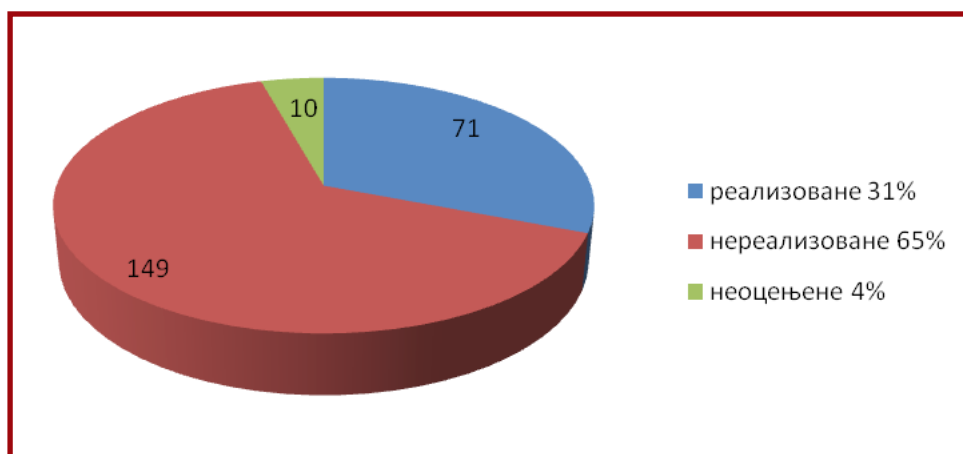
3. ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Стратегијом су формулисана 53 циља, за чије испуњење је Ревидираним акционим планом предвиђено 113 мера и 250⁷ активности. Агенција је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину испитала реализацију 230 активности, доспелих у 2018. години и нереализованих у претходним годинама.

Према оцени Агенције, од 230 испитаних активности:

1. 71 (31%) активност је реализована у складу са индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом;
2. 149 (65%) активности није реализовано или није реализовано у складу са индикатором (овај број обухвата и једнократне и трајне активности);
3. 10 (4%) активности Агенција није оценила јер није било могуће дати оцену.

Оцена испуњености у 2018. години

3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру прве области Стратегије – *Политичке активности*, формулисано је пет циљева:

1. отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката (циљ 3.1.1.);
2. отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера (циљ 3.1.2.);
3. усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа (циљ 3.1.3.);
4. утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа (циљ 3.1.4.);
5. усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење

⁷ За спровођење 7 активности су надлежна два субјекта, па се њихова реализација оцењује у односу на сваког субјекта понаособ.

надзиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина (циљ 3.1.5).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је 12 мера и 31 активност, од којих је поступање испитано за 30 активности. Према оцени Агенције, од 30 испитаних активности:

- 5 активности је реализовано у складу са индикатором за извештајни период и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, 1 активност је реализована али не на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 24 активности нису реализоване у складу са индикатором, од којих 9 због тога што нису биле испуњене претходне, за њих условљавајуће активности.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.1.1. Отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката.

Индикатор циља: Број случајева кршења Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11 и 123/14) смањен за 30% до 2017. године (у односу на 2012. годину). Број правоснажних одлука у прекршајним и кривичним предметима у вези са кршењем Закона о финансирању политичких активности повећан је за 30% до 2017. године у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђена је једна мера.

Мера 3.1.1.1. Ојачати капацитете ДРИ за ефикасно спровођење ревизије парламентарних политичких странака
Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. јуна 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама нове анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији. Уз активност је предвиђена напомена да је претходна анализа потреба израђена у марту 2014. године. Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији.
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да ДРИ континуирано направи и спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба. Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Трећом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. септембра 2017. године набави опрему и иницира поступак обезбеђивања простора у складу са препорукама анализе потреба. Уз активност је предвиђена напомена да садржина активности зависи од тога да ли је анализа указала на потребе за набавком опреме или простора или и једног и другог и у складу с тим се врши оцена испуњености активности. Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми/простору.
Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, Државна ревизорска институција (ДРИ) је известила о израђеној анализи потреба и усвојеном акту о систематизацији радних места, начињеном на основу спроведене анализе. У извештају се, даље, констатује да је систематизацијом предвиђен и довољан број радних места за ефикасно спровођење ревизије парламентарних странака. Проблем је што због недостатка финансијских средстава ДРИ није била у могућности да у 2018. години запосли нови кадар и самим тим да реализује свој кадровски план. Из наведеног разлога, Агенција је ову активност оценила као нереализовану, јер не одговара индикатору који је дефинисан стратешким документом.

У погледу обука запослених које су произашле из поменуте анализе потреба, ДРИ је известила да је августу 2018. године одржана обука за стицање сертификата за ревизију сврсисходности, коју је успешно завршило 39 ревизора. Овим се број ревизора сврсисходности повећао са 9, колико их је било у 2017. години, на 48. Захваљујући овој чињеници, ДРИ располаже са 12 тимова за ревизију сврсисходности, што омогућава спровођење 12 ревизија сврсисходности у односу на две ревизије из претходног Програма ревизије. У Извештају се даље наводи да су у оквиру Twinning light пројекта под називом *Контрола квалитета ревизије у Државној ревизорској институцији*, 74 ревизора похађала обуку за ИССАИ оквир, а 70 ревизора прошло обуку о детаљним процедурама за контролу квалитета и уверавање у квалитет ревизије. Поред обука у оквиру сертификације, за запослене је организовано преко 30 обука у земљи и региону, а број полазника се кретао од једног до 74 по обуци.

Иако је трећа активност у оквиру мере о чијој се реализацији извештава дефинисана тако да ДРИ треба да набави опрему неопходну за рад и иницира поступак за обезбеђивање простора који ће бити адекватан за смештај и рад свих запослених у овој институцији, индикатор за испуњење активности дефинише да је за оцену њеног испуњења неопходно да, уколико анализа потреба то и покаже, постоје докази о набављеној опреми и обезбеђеном адекватном простору. Са друге стране, набавка опреме и обезбеђење простора не зависе од ДРИ, према томе, индикатор није у корелацији са дефинисаном активношћу и одговорним субјектом. ДРИ је реализовала оно што је било у домену њене надлежности, а то је набавка опреме, за коју је добила средства и упућивање захтева надлежним институцијама да се обезбеди адекватан простор за смештај запослених и руководилаца. Приликом оцене ове активности, Агенција је имала у виду чињеницу да је у оквиру мере 3.2.3.2.1, област *Јавне финансије*, дефинисана активност која гласи: *Обезбедити пословни простор који је адекватан за кадровско попуњавање ДРИ*, за чију је реализацију одговорна Влада. Оценом ове активности добиће се и договор на питање да ли је за потребе ДРИ обезбеђен адекватан простор или није. Узимајући у обзир све изнетог, Агенција је оценила трећу активност у оквиру мере 3.1.1.1. као реализовану.

Циљ 3.1.2. Отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера.

Индикатор циља: Повећан број контрола у раду управе, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/20 - УС, 67/13 - УС, 8/215 - УС) и другим релевантним законима (пораст од 30% у односу на почетну вредност у 2012. години).

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мере 3.1.2.1, 3.1.2.2. и 3.1.2.4. нису доспеле за реализацију до краја 2018. године, с обзиром да је рок за прву меру условљен успостављањем система ЈИПБ (који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (активност 2.2.10.9.)), а да су рокови за друге две мере условљени почетком примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, који још увек није усвојен.

Према томе, активности у оквиру ових мера (једна активност у оквиру мере 3.1.2.1, четири активности у оквиру мере 3.1.2.2. и две активности у оквиру мере 3.1.2.4.) нису реализоване.

Мера 3.1.2.3.а. Успоставити проактивни приступ у контроли извештаја о имовини и приходима функционера

Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 30. јуна 2017. године запосли нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера.

Индикатор: Запослен нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији и информације добијене од других органа, правних и физичких лица, а које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број нових поступака контроле благовремености извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији и информације добијене од других органа, правних и физичких лица, а које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.)

Индикатор: Број поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу активности из Националне стратегије за борбу против корупције за 2018. годину, Агенција наводи да су разлози за незапошљавање новог кадра у области контроле извештаја о имовини и прихода то што Агенција није имала обезбеђена буџетска средства за ту намену, а недостају и адекватни смештајни капацитети као предуслов за пријем новог кадра.

Када је реч о покретању нових поступака контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, у Извештају Агенције је наведено да су у 2018. години на описани начин покренута 223 поступка, што је за 27% мање у односу на 2017. годину, када су покренута 283 таква поступка.

У погледу обавезе покретања нових поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, Агенција је известила да је у 2018. години покренула 7 таквих поступака, док је у 2017. години

покренут 21 поступак те врсте, па је из наведеног разлога ова активност оцењена као нереализована, у складу са индикатором који је дефинисан Ревидираним акционим планом.⁸

Мера 3.1.2.3.6. Успоставити проактиван приступ у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера
Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 30. јуна 2017. године запосли нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера. Индикатор: Запослен нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера.
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке за утврђивање неспојивости јавних функција на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање неспојивости јавних функција, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији, информације добијене од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.) Индикатор: Број поступака за утврђивање неспојивости јавних функција, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Трећом активношћу је предвиђено да Агенција континуирано покреће нове поступке за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медији, информације добијене од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене у циљу покретања поступка пред Агенцијом и сл.) Индикатор: Број поступака за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину.
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Прва активност, која се односи на запошљавање новог кадра у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера, није реализована. У Извештају Агенције су наведени исти разлози који су дати и за незапошљавање новог кадра у области контроле извештаја о имовини и приходима.

У погледу недозвољене кумулације функција,⁹ против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, покренуто је 114 поступака, што је за 31,33% мање у односу на 2017. годину, када је покренуто 166 поступака.

Што се тиче треће активности, Агенција је известила да је у току 2018. године због сумње на постојање сукоба интереса, по службеној дужности покренут 21 поступак, што је за 69,57% мање у односу на 2017. годину, када је на тај начин покренуто 69 поступака.¹⁰

⁸ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁹ Уместо речи: „неспојивост јавних функција“ Агенција користи синтагму „недозвољена кумулација функција“ (вршење друге јавне функције или више јавних функција без сагласности Агенције), јер је исправније, по наводима Агенције, да се поступци опишу као „поступци за утврђивање недозвољене кумулације функција“, с обзиром да јавне функције које врше функционери могу бити спојиве, али и не морају.

¹⁰ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

Циљ 3.1.3. Усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа.

Индикатор циља: Усвојен закон којим се регулише лобирање до краја 2017. године, код 70% усвојених закона, одлука скупштине територијалне аутономије и јединица локалних самоуправа, јавне расправе су спроведене у складу са пословником који регулише организовање и спровођење јавних расправа.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

<p>Мера 3.1.3.1. Успоставити механизме којима би се заинтересованим странама и јавности омогућило учешће у поступку доношења прописа на свим нивоима власти.</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да Министарство државне управе и локалне самоуправе¹¹ и Влада до 30. септембра 2016. године израде и доставе Народној скупштини предлоге закона о изменама и допунама закона, на основу извршене анализе.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона, који по својој садржини одговарају препорукама анализе и Резолуцији о законодавној политици Народне скупштине, поднети Народној скупштини.</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење на који начин су унете препоруке из анализе, као и из Резолуције о законодавној политици Народне скупштине.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама Резолуције о законодавној политици Народне скупштине</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да председници скупштине јединица локалне самоуправе до 31. марта 2017. године усвоје измене статута/пословника јединица локалних самоуправа на начин предвиђен мером. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина.</p> <p>Индикатор: Усвојене измене статута, односно пословника јединица локалне самоуправе на начин предвиђен мером.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Четвртом активношћу је предвиђено да Влада у року од 3 месеца од доношења закона¹² усвоји измене и допуне свог пословника којима се прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе.</p> <p>Индикатор: Усвојене измене и допуне Пословника Владе којим се додатно прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе.</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога измена и допуна Пословника Владе, које садржи објашњење на који начин су додатно прецизирани критеријуми и начин одржавања јавне расправе, а у складу с препорукама из Резолуције о законодавној политици Народне скупштине.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Петом активношћу је предвиђено да Влада у року од 3 месеца од доношења закона¹³ донесе пропис којим се ближе уређује организовање и спровођење јавних расправа.</p> <p>Индикатор: Усвојен пропис којим се ближе уређује организовање и спровођење јавних расправа.</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
--

11 У тексту Ревидираниог акционог плана као одговорни субјект наведено је „одговорни субјекти у складу са препорукама анализе и Влада“. Министарство правде је на основу захтева Агенције за тумачењем одговорило да је „одговорни субјект у складу са препорукама анализе“ Министарство државне управе и локалне самоуправе.

12 Није наглашено ког закона, али се може претпоставити да је у питању Закон о државној управи.

13 Није наглашено ког закона, али се може претпоставити да је у питању Закон о државној управи.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије у 2018. години, Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) је известило Агенцију да је Народна скупштина Републике Србије усвојила Закон о измени и допуни Закона о државној управи, на седници одржаној 20. јуна 2018. године¹⁴. Такође, у 2018. години усвојен је и Закон о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи¹⁵ и Закон о потврђивању Додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалне власти,¹⁶ којим се прихватају одређени међународни стандарди за учешће јавности у пословима и доношењу прописа на локалном нивоу. Изменама ових закона, према наводима из поменутих извештаја, обезбеђени су услови за успешније учешће заинтересоване јавности у процесу доношења прописа, чиме се обезбеђује транспарентност али и унапређује квалитет законодавног процеса.¹⁷

Међутим, извештавајући о спровођењу активности која се односи на обавезу спровођења кампање за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима (види меру 3.1.3.3.), иако је за ову намену обезбедило средства у износу од пет милиона динара у буџету за 2018. годину, МДУЛС није спровело кампању јер је, према наводима из поменутих кварталних извештаја: „...неопходно реализовати активност доношења Закона о референдуму и народној иницијативи, кривог закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука на свим нивоима власти”.¹⁸ Из поменутог разлога, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Стална конференција градова и општина (СКГО) је у октобру 2018. године на своју интернет презентацију: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2041/modeli-akata-za-usaglasavanje-sa-zakonom-o-lokalnoj-samoupravi>, поставила моделе аката за усаглашавање са Законом о локалној самоуправи, између којих су и Модел статута града, Модел статута општине и Модел одлуке о јавним расправама. Сви модели су припремљени у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе.¹⁹ Иако Агенција није добила извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину од свих јединица локалне самоуправе²⁰, неке од ЈЛС које су послале извештаје нагласиле су да се предлози измена њихових статута још увек налазе у Министарству за државну управу и локалну самоуправу, како би се утврдило да ли су усаглашени са Законом о локалној самоуправи²¹. Такође, рок за усаглашавање статута ЈЛС са изменама поменутог Закона је март 2019. године, па се очекује да ће се потребна усаглашавања реализовати у првом кварталу 2019. године.

С обзиром да је последња промена Пословника Владе била 2. априла 2013. године, може се поуздано закључити да Влада није мењала свој пословник онако како је то предвиђено Ревидираним акционим планом, нити за време трајања овог документа²².

Законом о државној управи је прописано да се спровођење јавне расправе у припреми нацрта закона ближе уређује Пословником Владе.²³ Већ смо нагласили да Влада није мењала свој Пословник како би га усагласила са изменама Закона о државној управи, па је из наведеног разлога и ова активност оцењена као нереализована.

14 „Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др

15 „Сл. гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018

16 „Сл. гласник РС“, Међународни уговори бр. 8/2018

17 Министарство за државну управу и локалну самоуправу, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину: април, јул, октобар и децембар 2018. године*

18 Ibid

19 Видети на: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2041/modeli-akata-za-usaglasavanje-sa-zakonom-o-lokalnoj-samouprav>

20 Извештаје о спровођењу Стратегије за трећи и четврти квартал 2018. године су доставиле следеће ЈЛС: Вршац, Лесковац, Пожаревац, Крушевац, Суботица, Бабушница, Бач, Босилеград, Велико Градиште, Владичин Хан, Врбас, Гаџин Хан, Жабари, Кањижа, Књажевац, Косјерић, Куршумлија, Кучево, Лајковац, Љубовија, Опово, Сокобања, Стара Пазова, Сурдулица.

21 Поменути информацију у вези са предлозима статута су доставиле следеће ЈЛС: Гаџин Хан, Куршумлија, Лајковац, Љубовија.

22 Пословник Владе доступан је на <https://www.srbija.gov.rs/dokument/2432/poslovnik-vlade.php>

23 Члан 77 став 7 Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др.)

<p>Мера 3.1.3.2. Усвојити закон којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове трговине до 31. децембра 2016. године изради Нацрт закона и достави га Влади. Уз активност је предвиђена напомена да у радној групи треба да учествују представници министарства надлежног за послове државне управе и Агенције.</p> <p>Индикатор: Нацрт закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти достављен Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године изради и поднесе Предлог закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлог закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти поднет Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године усвоји Закон.</p> <p>Индикатор: Усвојен Закон.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p>

О спровођењу

У свом Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство трговине, туризма и телекомуникација је известило да је крајем 2016. године договорено да Министарство правде, као орган надлежан за припрему прописа у области борбе против корупције, преузме све активности које су се односиле на припрему нацрта закона којим се уређује лобирање, с обзиром да основни циљ овог закона треба да буде усмерен на сузбијање корупције.²⁴

Министарство правде је известило да је Нацрт закона о лобирању израђен у марту 2018. године, након чега је овај документ био стављен на јавну расправу, која је трајала од 23. марта до 16. априла 2018. године. Такође, Министарство правде је известило да је након коментара пристиглих током јавне расправе извршена „номотехничка редакција текста у складу са коментарима пристиглим са јавне расправе“²⁵, те да је након прибављања потребних мишљења од надлежних државних органа, текст Нацрта достављен Влади на усвајање у августу 2018. године.²⁶ Иако се у свом извештају Министарство правде није осврнуло на информације значајне за оцену да ли је активност реализована у складу са индикатором или није, Агенција је увидом у текст образложења Нацрта закона о лобирању установила да су доносиоци овог прописа дали објашњење о томе на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти. У поменутом образложењу је наведено следеће: „Фокус закона о лобирању је на регистрацији лица која испуњавају услове за обављање делатности лобирања. Регистар пружа информације и омогућава надзор над делатношћу лобирања. Најважнији разлог постојања регистра је да пружа транспарентност, чиме ће бити омогућено постојање прегледних и јавно доступних информација о идентитету и професионалном интересу свих оних који желе да учествују, односно оних који учествују у процесу доношења одлука у вези са одређеним јавним политикама... Смисао евиденције је пружање приступа јавности довољном броју информација о лобистичкој активности које се односе на јавне политике и доношење одлука, како би се могла проценити природа и домет лобирања и како би се јавност уверила да је то у складу с јавним интересом... Од нарочитог значаја за транспарентност лобирања је уређивање питање континуираног извештавања о лобирању. Приликом нормирања ове обавезе лобиста, посебна пажња је посвећена да садржај извештаја обезбеђује довољан обим информација о лобирању, а да не проузрокује прикупљање непотребних података и претерано администрирање“²⁷.

²⁴ Министарство трговине, туризма и телекомуникација, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављени Агенцији 5. априла, 12. јула и 12. октобра 2018. године

²⁵ Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављен Агенцији 18. јула 2018. године.

²⁶ Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, достављен Агенцији 22. октобра 2018. године.

²⁷ Министарство правде, Нацрт закона о лобирању, образложење, стр. 8, 10 и 11, доступно на: <https://www.mpravde.gov.rs/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

Иако Влада није доставила Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину, из Извештаја Министарства правде може се добити информација да је Влада усвојила Предлог закона о лобирању у августу 2018. године и да га је 13. августа исте године упутила Народној скупштини ради доношења Закона о лобирању. Као и Нацрт, и Предлог закона о лобирању садржи идентично образложење на који начин је омогућен приступ јавности информацијама о лобирању.²⁸

Народна скупштина усвојила је Закон о лобирању, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 87/18 од 13.11.2018. године.

Мера 3.1.3.3. Спровести кампању за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима.

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе до 30. јуна 2017. године спроведе кампању према плану и програму. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и ОЦД.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму: извештај о спроведеној кампањи.

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Већ је поменуто да је МДУЛС, извештавајући о спровођењу активности која се односи на обавезу спровођења кампање за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима, иако је за ову намену обезбедило средства у износу од пет милиона динара у буџету за 2018. годину, навело да није спровело кампању, јер за њено спровођење није било довољно изменити и допунити Закон о државној управи, Закон о локалној самоуправи и усвојити Закон о потврђивању Додатног протокола на Европску повељу о локалној самоуправи, већ да је поред ових закона било “неопходно реализовати активност доношења Закона о референдуму и народној иницијативи, кривог закона који уређује учешће јавности у доношењу прописа и других одлука на свим нивоима власти”.²⁹

Циљ 3.1.4. Утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа.

Индикатор циља: *Анализе према методи случајног узорка (Агенције, Савета, ОЦД, итд.) показују да органи јавне власти доследно примењују усвојене критеријуме и процедуре приликом избора, разрешења и вредновања рада директора јавних предузећа.*

Ревидираним акционим планом је предвиђено да се мере и активности из овог циља бришу јер су реализоване. Једина мера која је била предвиђена у оквиру овог циља предвиђала је измене Закона о јавним предузећима тако да се утврде јасни и објективни критеријуми за избор, разрешење и начин вредновања рада директора на свим нивоима власти, као и да се уведу механизми одговорности за доследно спровођење ових критеријума.

Ипак, према оцени Агенције, брисање ове мере из Ревидираног акционог плана, с образложењем да је реализована, није оправдано.³⁰ У мишљењу Агенције о Нацрту ревидираног акционог плана из марта 2016. године, наведено је да Законом о јавним предузећима, усвојеним у фебруару 2016. године, нису у потпуности испуњене инструкције из ове мере. Управо из ових разлога, у извештају о Стратегији за 2015. годину, Агенција је за ову меру дала оцену да није реализована на начин предвиђен Акционим планом, због чега њено брисање у процесу ревизије Акционог плана није оправдано. С

28 Предлог закона о лобирању, образложење, стр. 17, пар.8, стр. 20. пар 5. и 21. пар1., доступно на: <http://www.parlament.gov.rs/%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8.45.html>

29 Министарство за државну управу и локалну самоуправу, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину: април, јул, октобар и децембар 2018. године*

30 Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 32-33, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/03/Izvestaj-o-sprovodjenju-2016-za-net.pdf?pismo=lat>

друге стране, АП 23 предвиђа ублажену форму ове мере, тако што налаже да министарство надлежно за послове привреде, уз учешће организација цивилног друштва, изради „критеријуме за објективан и транспарентан избор директора, извршних и надзорних одбора јавних предузећа“ (активност 2.2.9.3.) до краја четвртог квартала 2016. године. Поред тога што је обавеза ублажена, АП 23 не прецизира у којој форми треба израдити ове критеријуме.

У претходним, као и у последњем објављеном Извештају о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23 из јула 2018. године, Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 (у дјелу тексту: Савет) је оценио да је активност 2.2.9.3. у потпуности реализована, јер је Влада донела Уредбу о мерилима за именовање директора јавног предузећа, која је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 65/16 и која се примењује од августа 2016. године. У поменутом Извештају је посебно апострофирана чињеница да се ова уредба односи на избор директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, што није био случај док се примењивала Уредба из 2013. године, којом су дефинисана мерила за избор директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија.³¹ Другим речима, мерила за избор директора јавних предузећа чији су оснивачи били органи на покрајинском и локалном нивоу нису била дефинисана уредбом, што је за последицу имало различита поступања. У поменутом извештају се додаје како је након доношења новог Закона о јавним предузећима из 2016. године, Влада расписала избор за 27 директора јавних предузећа и друштава капитала чији је оснивач.³² Са друге стране, „Транспарентност Србија“ је након истраживања спроведеног током 2017. године и израде Алтернативног извештаја о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23, који је објављен у марту 2018. године, закључила да две године након усвајања закона о јавним предузећима и годину дана након истека рока за избор нових директора, већина републичких јавних предузећа и даље има вршиоце дужности директора на челу.³³

Наведено истраживање потврђује оцену Агенције да, иако оцењена као реализована током ревизије Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против корупције и током праћења спровођења Акционог плана за Поглавље 23 од стране Савета, ова мера није дала жељене резултате, а то је да се на основу јасних критеријума изврши предлагање и избор директора јавних предузећа.

Циљ 3.1.5. Усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење надзиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина.

Индикатор циља: Доследно спровођење закључака покрајинских и локалних скупштина донетих на основу годишњих извештаја сталних радних тела скупштине о спровођењу покрајинских и локалних акционих планова за борбу против корупције.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

Мера 3.1.5.1.а. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу јединица локалне самоуправе, у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције.
Првом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. августа 2017. године израде план и програм обуке. Индикатор: Израђен план и програм обуке
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. октобра 2017. године спроведу план и програм обуке. Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке
Активност није реализована у складу са индикатором.

31 Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, *Извештај бр. 2/2018 о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23*, стр. 485 и 486, доступно на: <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/2986/pegovori-sa-eu.php>

32 Ibid

33 Транспарентност Србија, *Антикорупцијске реформе и њихови ефекти – остваривање препорука за борбу против корупције у оквиру Поглавља 23 европских интеграција*, стр. 211 пар. 4, доступно на <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/projekti/161-antikorupcijske-reforme-i-njihovi-efekti-ostvarivanje-preporuka-za-borbu-protiv-korupcije-u-okviru-poglavlja-23-evropskih-integracija>

О спровођењу

Јединице локалне самоуправе (ЈЛС) су имале обавезу да након усвајања локалних антикорупцијских планова (ЛАП), израде, па затим и спроведу план и програм обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу јединица локалне самоуправе, о испуњавању обавеза из усвојеног плана. До краја децембра 2018. године, од 146 ЈЛС које су имале обавезу да усвоје ЛАП, њих 79 је усвојило овај документ, који је у потпуности или делимично усклађен са моделом који је израдила Агенција за борбу против корупције.³⁴

Од поменутих 79 јединица локалне самоуправе, поред две из претходне године, само је још једна локална самоуправа известила да је усвојила план и програм обуке о испуњавању обавеза из ЛАП.³⁵ Од оних ЈЛС које су поднеле извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину, две су известили да је обука у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције спроведена у 2018. години, без навођења детаља који би били довољни да се да оцена о испуњености ове активности у односу на дефинисани индикатор.³⁶

Мера 3.1.5.1.б. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу територијалне аутономије у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције
Првом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. августа 2017. године изради план и програм обуке. Индикатор: План и програм обуке.
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. октобра 2017. године спроведе план и програм обуке. Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке.
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Обавештењу о спровођењу Покрајинског антикорупцијског плана (ПАП), који је Агенцији достављен у децембру 2018. године, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице АП Војводине је известио о усвајању ПАП-а, образовању тела за координацију спровођења овог документа и образовању комисије за избор чланова тела за праћење спровођења ПАП-а. У обавештењу није било информација о изради плана и програма обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу територијалне аутономије у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције, као и о његовом спровођењу у 2018. години.³⁷

У Извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, Секретаријат Покрајинске владе је известио о програму обука за јавне функционере и руководиоце покрајинских органа (за 2016. и 2017. годину), који је садржао теме у вези са спречавањем сукоба интереса и контролом имовине јавних функционера, превенцијом корупције – етика и интегритет у јавном сектору. У 2016. и 2017. години су одржане обуке на тему *Превенција корупције – етика и интегритет у јавном сектору*.³⁸ Међутим, активност чија се реализација оцењује експлицитно се односи на обуке о Покрајинском антикорупцијском плану, који је усвојен у 2018. години, а с обзиром да таква тема још увек није реализована кроз обуке, Агенција је ову активност оценила као неспроведену.

34 Агенција за борбу против корупције, *Статистика о изради у усвајању локалних антикорупцијских планова*, децембар 2018. године

35 Град Крушевац, *Извештај о спровођењу Стратегије у I кварталу 2018. године*. Поред Крушевца у 2017. години су Општина Сурдулица и Град Пожаревац известили о доношењу плана и програма обуке.

36 Град Пожаревац и Општина Кањижа су у извештајима о спровођењу Стратегије за IV квартал 2018. године известили о спровођењу по једне обуке за јавне функционере и запослене о ЛАП-у.

37 Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, *Обавештење о спровођењу покрајинског антикорупцијског плана*, децембар 2018. године

38 Секретаријат Покрајинске владе, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Мера 3.1.5.2. Организовати кампању за информисање грађана о механизмима акционог плана за борбу против корупције покрајина и јединица локалне самоуправе.

Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 31. децембра 2017. године направи програм и план кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање.

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да Агенција до 31. децембра 2018. године спроведе кампању према плану и програму. У напмени уз активност наведено је да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и ОЦД.

Индикатор: Извештај о спроведеној кампањи.

Активност је реализована, али не у потпуности складу са индикатором.

О спровођењу

Агенција за борбу против корупције је спровела кампању за подизање свести јавности о усвајању и спровођењу локалних антикорупцијских планова под називом *ЛАП за јачи интегритет*. Кампања је трајала од 26.11.2018. до 28.12.2018. године. У оквиру кампање организована је конференција за штампу којом је кампања најављена, израђен је видео-спот који је емитован на интернет издањима *Блица* и *Вечерњих новости* током целокупног периода док је трајала кампања. Поред видео-спота, израђен је и радијски спот, који је емитован на преко 15 радијских станица у градовима широм Србије. Кампањом је Агенција за борбу против корупције указала на значај усвајања и спровођења локалних антикорупцијских планова и позвала локалне самоуправе које документ нису усвојиле да то учине, а грађане да активним учешћем у овом процесу допринесу усвајању и спровођењу овог документа. Осврћући се на индикатор којим је препоручен начин спровођења кампање, Агенција је известила да је представник Сталне конференције градова на поменутој конференцији за штампу представио пакет подршке који СКГО пружа локалним самоуправама у изради и имплементацији локалних антикорупцијских планова. Са друге стране, Агенција је известила да су две организације цивилног друштва учествовале на конференцији за штампу³⁹, па је ова активност оцењена као реализована.

³⁹ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

У оквиру друге области Стратегије – *Јавне финансије*, формулисано је десет циљева, за чије испуњење су предвиђене 23 мере и 46 активности (за једну активност су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), од којих је поступање испитано за 42 активности.

Према оцени Агенције, од 42 испитане активности:

- 18 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом; само три реализоване активности су једнократне док су све остале трајне природе;
- 23 нису реализоване у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није оценила реализацију, јер је идентична као активност чија је реализација већ оцењивана у оквиру *Политичког система*.

Ова област Стратегије подељена је на три подобласти: Јавни приходи, Јавни расходи и Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса Европске уније.

3.2.1. Јавни приходи

У оквиру ове подобласти формулисана су четири циља:

1. систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају (циљ 3.2.1.1.);
2. успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица (циљ 3.2.1.2.);
3. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру царинског система који погодују корупцији (циљ 3.2.1.3.);
4. успостављена ефикасна контрола примене царинских прописа (циљ 3.2.1.4.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционим планом

Циљ 3.2.1.1. Систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају.

Индикатор циља: Процент пореских пријава поднетих путем е-Порези система износи 95% од укупно поднетих пореских пријава.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.1.1.1. Обезбедити редовно уношење и ажурирање података из система е-Пореза
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Пореска управа континуирано спроводи редовну контролу ажурирања података, функционисања система и отклањања евентуалних техничких недостатака.
Индикатор: Број контрола исправности и тачности система е-Порези; извештаји о спроведеним контролама
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Пореска управа је известила да је од 1. јануара 2018. године омогућено подношење још шест пореских пријава у односу на сервисе који су успостављени у 2017. години. Израђена је нова корисничка апликација за приступ порталу е-Порези, а проширени су и технички капацитети информационог система Пореске управе. У свом Извештају, Пореска управа је навела податак да је у I кварталу 2018. године, електронским путем поднето 1.590.771 пореска пријава. У свим кварталним извештајима, Пореска управа је известила да се подаци редовно ажурирају и да систем е-Порези несметано функционише.⁴⁰

⁴⁰ Пореска управа, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије у 2018. години*, мај, јул, октобар 2018. јануар 2019. године

Циљ 3.2.1.2. Успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица.

Индикатор циља: Број издатих јединствених идентификационих пореских бројева.

У оквиру циља 3.2.1.2. рокови за све активности су условљени почетком примене закона којим се регулише ЈИПБ, односно успостављањем система којим се регулише ЈИПБ, а који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (активност 2.2.10.9.). Поводом овог циља, у Стратегији су наведени идентификовани проблеми, за које се разлози виде у томе што не постоји ЈИПБ систем. Агенција је у извештају о Стратегији за 2015. годину констатовала да није дошла до података о томе да ли се неке активности предузимају како би се овај циљ реализовао. АП 23 је рок за успостављање система ЈИПБ померио прво на четврти квартал 2016. године, а затим, у финалној верзији, на четврти квартал 2018. године. Агенција је закључила да поводом увођења оваквог система вероватно не постоји сагласност, јер нема доступних података о томе да ли је урађена нека анализа, да ли се ово питање уопште разматра, као и с обзиром на одлагање које предвиђа АП 23. У оквиру поменутог циља дефинисане су 4 мере и 12 активности.

Према томе, све активности у оквиру ових мера (две активности у оквиру мере 3.2.2.2.1, четири активности у оквиру мере 3.2.2.2.2, четири активности у оквиру мере 3.2.2.2.3, две активности у оквиру мере 3.2.2.2.4), нису реализоване.

У погледу циља 3.2.1.3. и 3.2.1.4. у Ревидираном акционом плану је наведено да се све мере бришу и убудуће прате кроз АП 23, сем једне активности која је реализована и једне мере која је брисана без образложења, што значи да су све мере уперене на борбу против корупције у царинском систему пребачене у систем АП 23.

3.2.2. Јавни расходи

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

- унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава (циљ 3.2.2.1.);
- доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима (циљ 3.2.2.2.);
- унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти (циљ 3.2.2.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.2.1. Унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава.

Индикатор циља: Програмским буџетирањем на свим нивоима власти омогућено транспарентно трошење буџетских средстава.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

Мера 3.2.2.1.1. Објављивати годишње извештаје о раду буџетске инспекције који се подносе Народној скупштини

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија годишње објављује годишњи извештај на веб-презентацији.**

Индикатор: Извештај о раду буџетске инспекције објављен на интернет страни министарства надлежног за послове финансија

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Као и претходних година, у Извештају Министарства финансија се наводи да се годишњи извештаји о раду буџетске инспекције објављују на интернет презентацији овог министарства. Увидом у интернет презентацију, могуће је наћи постављене годишње извештаје о раду буџетске инспекције.⁴¹ Последњи такав извештај је из 2017. године, а извештаји су доступни на линку: <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=14129>.

Мера 3.2.2.1.2. Успоставити јединствену базу података о систему јавне потрошње из државног буџета

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Народна скупштина – Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава до 31. децембра 2018. године успостави јединствену базу података о систему јавне потрошње из државног буџета. Повезати портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама са другим електронским системима (порталима) за праћење јавне потрошње из државног буџета (Министарство финансија, ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.) и преузети њихове податке на начин који ће грађанима олакшати приступ информацијама о трошењу буџетских средстава и омогућити им да на јединствен и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и врше надзор над јавним финансијама.

Индикатор: Успостављена ефикасна контрола извршења буџета од стране законодавне власти; транспарентност трошења буџетских средстава; повећана одговорност носилаца јавних функција за рационално и ефикасно коришћење јавних средстава и ограничен ризик од корупције

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Народна скупштина се у кварталним извештајима о спровођењу Стратегије у 2018. години није осврнула на спровођење ове активности. Иако је у 2015. години у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине”, који спроводе Народна скупштина, Програм Уједињених нација за развој (УНДП) уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), успостављен портал Народне скупштине за надзор над јавним финансијама који је повезан са системом Управе за трезор при Министарству финансија⁴², овај систем није повезан са другим системима за праћење јавне потрошње (ДРИ, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки и др.), нити је грађанима омогућено да на једноставан и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и да врше надзор над јавним финансијама. С обзиром на изнето, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Мера 3.2.2.1.3. Успоставити потпуну евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Републичка дирекција за имовину до 30. јуна 2017. године изради, ажурира и објави евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима.

Уз активност је предвиђена напомена да су се стављањем веб-апликације у продукцију (08.02.2016. године) стекли услови за електронско вођење и ажурирање посебне евиденције непокретности у јавној својини од стране корисника из члана 2 Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини од стране свих титулара јавне својине. Меру спровести у сарадњи са владом аутономне покрајине, председницима општина и градоначелницима.

Индикатор: Успостављена евиденција о непокретностима у јавној својини и њеним корисницима са пресеком стања на одређени дан

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Републичка дирекција за имовину (РДИ), као и претходне године, предложила је да се рок за реализацију ове активности помери на други квартал 2021. године, како би се динамика спровођења ускладила се оном која је предвиђена Изменама и допунама Закона о јавној својини из 2017. године. У последњем

⁴¹ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

⁴² Информација доступна на: <http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-/uloga-i-nacin-rada/portal-za-nadzor-nad-javnim-finansijama.3388.html>

кварталном извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, РДИ је известила да је до краја 2018. године у Регистар јединствене евиденције непокретности унето 212.011 јединица непокретности, а да је унос реализовало 2.257 корисника – носилаца права коришћења на непокретностима у јавној својини.⁴³

Циљ 3.2.2.2. Доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима.

Индикатор циља: Обим и врста неправилности утврђених у извештајима надлежних контролних и регулаторних тела.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.2.2.2.1. Успоставити евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** израђује и ажурира евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције с напоменом о временским интервалима у којим се врши њено ажурирање.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако смисао активности подразумева да Министарство финансија израђује и ажурира евиденцију о поступању надлежних органа (највероватније тужилаштва или прекршајних судова) о неправилностима које су утврђене у контроли коју спроводе контролна и регулаторна тела над радом органа јавне власти, Министарство финансија извештава да реализује ову активност тако што Одељење за буџетску инспекцију води евиденцију о поступању поводом неправилности утврђених у контроли свих корисника јавних средстава, па између осталог и о неправилностима утврђеним код контролних и регулаторних тела.⁴⁴ Иако је дискутабилно то што је Министарство за финансије одређено да води евиденције о поступању других надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела, Агенција је ову активност оценила као нереализовану, јер њена формулација и субјекат надлежан за њено спровођење нису мењани до истека овог стратешког документа.

Мера 3.2.2.2.2. Увести електронске набавке како би се смањио утицај људског фактора.

Првом активношћу предвиђено је да УЈН до **30. септембра 2016. године** спроведе анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки, који је прикладан за примену у Републици Србији. Уз активност је предвиђена напомена да су нове активности одређене Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014-2018, такође, спровођење поменутих активности и утврђени рокови су дефинисани и Преговарачком позицијом за Поглавље 5 – јавне набавке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи.

*У извештају за 2017. годину, ова активност оцењена је као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **Управа за јавне набавке до 31. децембра 2018. године** спроведе пилот пројекат за електронско подношење понуда у области централизованих јавних набавки.

Индикатор: Достављен извештај о реализованом пилот пројекту.

Активност није реализована у складу са индикатором.

⁴³ Републичка дирекција за имовину, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁴⁴ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

О спровођењу

Управа за јавне набавке је известила да ће ова активност бити реализована у 2019. години, када се очекује усвајање новог Закона о јавним набавкама и почетак његове примене. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се даље наводи да ће се ова активност реализовати уз подршку ГИЗ пројекта и ИПА 2013 пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки“.⁴⁵

Мера 3.2.2.2.3. Ојачати капацитете Управе за јавне набавке имајући у виду нове надлежности утврђене Законом о јавним набавкама.

Првом активношћу предвиђено је да УЈН, почев од другог квартала 2016. године, запосли стручне кадрове у складу са анализом потреба.

Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара анализи потреба.

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу предвиђено је да УЈН континуирано спроводи план и програм обуке запослених.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу предвиђено је да УЈН, почев од другог квартала 2016. године, набави опрему у складу с препорукама анализе потреба.

Индикатор: Опрема набављена у складу са анализом потреба; достављен извештај о набављеној опреми

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

О спровођењу

Буџетом за 2018. годину су била обезбеђена средства за повећање броја запослених у Управи за јавне набавке са 28 на 36. УЈН је у 2018. години запослила 4 нова службеника и то преузимањем државних службеника из других државних органа. У Извештају је наведено да Управа намерава да настави са овом активношћу. Иако Управа није у потпуности попунила планиране капацитете, Агенција је ову активност означила као реализовану, јер није предвиђено да УЈН треба да попуни сва радна места прописана систематизацијом, већ да запосли кадрове у складу са анализом потреба.

УЈН је уз подршку ГИЗ пројекта у 2018. години спровела девет обука, којима су присуствовали готово сви запослени и једну студијску посету Холандији, у коју је ишло 7 запослених из Управе. Теме обука су биле различите: *Изузећа од примене Закона о јавним набавкама и „In house“ набавке, Обавезни и необавезни основи за искључење економских оператера, Ослањање економских оператера на капацитете трећих лица, Истраживање тржишта као инструмент за подстицање конкуренције, Методологија за утврђивање процењене вредности јавних набавки, Модификација уговора о јавним набавкама током њиховог трајања, Пресуде Европског суда за људска права из области јавних набавки, ЕУ претприступни преговори везано за Преговарачко поглавље 5 – јавне набавке, Нови портал јавних набавки и нови стандарди облика објављивања обавештења о набавкама, Појашњење и допуна тендера, Економски најповољнија понуда*.⁴⁶

Мера 3.2.2.2.4. Спровојити коначне одлуке Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки континуирано прати спровођење својих одлука.

Индикатор: Достављен извештај о раду Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, који садржи податке о праћењу спровођења одлука.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

⁴⁵ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁴⁶ Управа за јавне набавке, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године, јануар 2019. године

О спровођењу

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (Комисија) је известила да у предметима, у којима је након спроведеног поступка заштите права у целини или делимично поништен поступак јавне набавке, од наручиоца захтева достављање детаљног извештаја и комплетне документације у вези са поступањем по налозима из одлука овог органа. Комисија је, надаље, известила да је у току 2018. године одржано 12 седница већа, на којима су размотрена укупно 842 предмета који се односе на извештаје наручилаца о поступању по одлукама Републичке комисије. Утврђено је да је 809 наручилаца поступило у складу са налозима из одлука Комисије, да 11 наручилаца није поступило у складу са налозима, а да 22 наручиоца нису доставила извештаје и документацију. Комисија је због непоступања наручилаца по њеним одлукама, изрекла новчане казне.⁴⁷

Мера 3.2.2.2.5. Спровести едукацију о примени нових решења у области јавних набавки

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да УЈН до **30. септембра 2016. године** припреми приручнике за обуку и полагање испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке.

Индикатор: Приручник објављен на интернет страни УЈН

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, на начин али не и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.2.2.3. Унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти.

Индикатор циља: Процент случајева у вези са јавним набавкама процесуираних у оквиру предвиђених рокова увећан је за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.2.2.3.1. Обучити припаднике полиције и јавног тужилаштва у вези са јавним набавкама, ради вођења делотворнијих истрага код кривичних дела, као и судије ради ефикаснијих судских поступака у случајевима утврђивања кривичне одговорности из области јавних набавки и обучити прекршајне судије ради ефикаснијег вођења поступака за прекршаје из Закона о јавним набавкама

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до **31. децембра 2016. године** изради приручнике са упутствима.

Индикатор: Приручник одштампан и објављен на интернет страни

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У прошлогодишњем Извештају о спровођењу стратегије, Агенција је образложила због чега је оценила као неиспуњену активност која се односила на израду приручника са упутствима која би требало да помогну полицији и тужилаштвима да воде делотворније истраге кривичних дела у вези са јавним набавкама, а судијама да спроведу ефикасне судске поступке који се односе на поменута кривична дела. Такође, овај приручник би требало да послужи и прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са законом о јавним набавкама. Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције из 2017. године, чији су издавачи Министарство

⁴⁷ Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

правде САД, Канцеларија за међународну помоћ, усавршавање и професионалну обуку у правосуђу и Мисија ОЕБС, садржи један одељак који објашњава елементе кривичног дела Злоупотреба у вези са јавном набавком⁴⁸, у коме се представља форма и пример диспозитива оптужног акта и елементи бића кривичног дела из датог примера, са додатним напоменама. Међутим, Агенција сматра да се овај приручник не може сматрати материјалом чија је сврха описана у предметној мери, а посебно имајући у виду да не може послужити прекршајним судијама у ефикаснијем вођењу прекршајних поступака за прекршаје начињене у вези са Законом о јавним набавкама⁴⁹ Такође, мишљења смо да садржина описаног материјала у приручнику не служи за обуку о вођењу делотворних истрага кривичних дела у вези са јавним набавкама. Приручник се налази и на интернет презентацији Правосудне академије у одељку Библиотека, подељак Кривично право (<https://www.pars.rs/sr/biblioteka>).

У вези са спровођењем семинара за припаднике полиције, тужилаштва и судије, који су обухватили и теме у вези са кривичним делима и прекршајима из области јавних набавки, Правосудна академија је известила да су у току 2018. године одржана два семинара под називом *Управљање ударним групама и њихово развијање*, којима је присуствовало 56 учесника, од чега 20 из поменуте циљне групе и три радионице под називом *Превенција и борба против корупције: Проактивне истраге у области јавних набавки*, којима је присуствовало 75 судија, судијских и тужилачких помоћника, тужилаца и полицијских инспектора. Овом темом су, уједно, обухваћене и финансијске истраге, а радионице су трајале по три дана.⁵⁰

Мера 3.2.2.3.2. Успоставити евиденцију о поступању прекршајних судова, тужилаштва и судова опште надлежности поводом неправилности утврђених у извештајима ДРИ и Управе за јавне набавке
Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи едукацију запослених у ДРИ и Управи за јавне набавке о обележјима и појавним обележјима коруптивних кривичних дела. Индикатор: Број спроведених обука
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да ДРИ и УЈН континуирано подносе прекршајне пријаве и достављају своје налазе надлежном тужилаштву. Индикатор: Број пријава
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период о односу на ДРИ. Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период о односу на УЈН.
Трећом активношћу је предвиђено да орган власти код којег се води уписник коруптивних кривичних дела континуирано (од формирања уписника) ⁵¹ обезбеди да нови уписник о случајевима коруптивних кривичних дела садржи евиденцију о поступању надлежних органа поводом налаза ДРИ и Управе за јавне набавке. Индикатор: Извештај о раду
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Правосудна академија је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијске истраге*, тема: *Управљање ударним групама и њихово развијање*, у току 2018. године, у оквиру пројекта ЕУ Превенција и борба против корупције, ОПДАТ, организовала и спровела обуке о коруптивним кривичним делима, између осталих, за запослене у ДРИ и Управи за јавне набавке. Одржане су две тродневне радионице на којима је учествовало 58 учесника и то: од 07. до 09. јуна 2018. у хотелу „Каштел“ у Ечкој (29 учесника) и од 11. до 13. јуна 2018. у хотелу „Каштел“ у Ечкој (29 учесника). Предавачи су били: Миљко Радисављевић, заменик РЈТ, Милић Мојовић, заменик руководиоца Одељења за борбу против корупције и Џејмс Меј (James May), експерт у области репресије корупције. Садржај обуке састојао се од неколико тематских целина: Ударне групе, истражни тимови и улога ту-

48 Министарство правде САД, Канцеларија за међународну помоћ, усавршавање и професионалну обуку у правосуђу и Мисија ОЕБС у Србији, Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, стр. 75 и 278-283, доступан на: <https://www.osce.org/sr/mission-to-serbia/372551>

49 Видети *Извештај о спровођењу националне стратегије за борбу против корупције и ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 33 и 34, доступно на: <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

50 Правосудна академија, Квартални извештај о спровођењу Стратегије у 2018. години, јул и октобар 2018. године

51 Видети активност 2.3.4.3. Акционог плана за Поглавље 23.

жиоца; Улога службеника за везу; Израда механизма за упућивање предмета; Управљање временом; Израда смерница за оптужење и признање кривичног дела; Рад са заједницом и јавно информисање.⁵²

Из извештаја Државне ревизорске институције произлази да је овај орган у 2017. години поднео надлежним органима 332 прекршајне пријаве, а у 2018. години 246 прекршајних пријава. ДРИ, надаље, наводи да је надлежним органима у 2017. години поднео 37 кривичних пријава, а у 2018. години 22 кривичне пријаве.⁵³

Управа за јавне набавке је у 2018. години поднела 3 прекршајне пријаве, а поступајући по захтевима тужилаштва за тумачењем одредби закона и подзаконских аката из области јавних набавки, као и захтевима за достављање одговарајућих информација и документације којима располаже, УЈН је одговорила на 13 таквих захтева у 2018. години. Такође је, у истом периоду, у 4 случаја пријављивања неправилности, информације и појашњења проследила тужилаштву на даље поступање

Нацртом ревидираног акционог плана за Поглавље 23, потпоглавље Борба против корупције, формирање уписника о случајевима коруптивних кривичних дела предвиђено је да буде реализовано до четвртог квартала 2020. године.⁵⁴

Мера 3.2.2.3.3. Успоставити ефикасну сарадњу ОЦД и регулаторних, контролних и репресивних органа на превенцији и сузбијању корупције у јавним набавкама.

Првом активношћу предвиђено је да **Правосудна академија континуирано** спроводи специјализоване семинаре и радионице. Уз активност је наведена напомена да је треба реализовати у сарадњи са УЈН.

Индикатор: Општа напомена бр. 7.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да орган власти код којег се води уписник коруптивних кривичних дела континуирано уведе евиденцију о поступању надлежних органа поводом пријава ОЦД у новом уписнику о случајевима коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Уписник о случајевима коруптивних кривичних дела садржи евиденцију о поступању надлежних органа поводом пријава ОЦД.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Према Извештају Правосудне академије, представници цивилног друштва су учествовали као предавачи у више тематских области садржаних у оквиру материје „Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага“. Између осталих, предавачи су били Јелена Костић Шупут, Институт за упоредно право и Драган Добрашиновић, Топлички центар за демократију и људска права. Конкретно, поменути представници цивилног друштва су били предавачи у оквиру теме: *Превенција и борба против корупције: модул 1 - примена КЗ и прописа из области привреде и финансија*. Одржана су три једнодневна семинара на којима је било 98 учесника и то: 11. јануара 2018. у хотелу „Парк“ у Новом Саду (35 учесника), 12. фебруара 2018. у Правосудној академији у Београду (37 учесника) и 13. фебруара 2018. у Правосудној академији у Београду (26 учесника). Учесници су били носиоци јавнотужилачких функција, судије, судијски и тужилачки помоћници са подручја новосадске апелације и запослени у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. По завршетку обуке, учесници су стекли потребан ниво знања из области привреде и финансија и практична искуства за примену КЗ и Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Након обуке, на питање за коју област која је најпроблематичнија у пракси би требало организовати посебну обуку, најзаступљенији одговори су били: јавне набавке и финансијске истраге.⁵⁵

Нацртом ревидираног акционог плана за Поглавље 23, потпоглавље *Борба против корупције*, формирање уписника о случајевима коруптивних кривичних дела предвиђено је да буде реализовано

52 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

53 Државна ревизорска институција, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

54 Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

55 *Нацрт ревидираног акционог плана за Поглавље 23, Потпоглавље Борба против корупције, активност 2.3.4.3. стр. 122*, доступно на <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/22159/prvi-nacrt-revidiranog-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>

до четвртог квартала 2020. године.⁵⁶ Из поменутог разлога, Агенција је активност 2 у оквиру мере 3.2.2.3.3. оценила као неиспуњену.

3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

- успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти (циљ 3.2.3.1.);
- измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (ИНТОСАИ) и спроведене ревизије сврсисходности (циљ 3.2.3.2.);
- успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација (циљ 3.2.3.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.3.1. Успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти.

Индикатор циља: Процент органа јавне власти који имају јединицу за интерну ревизију која је израдила најмање један извештај увећан је за најмање 50% до краја 2017. године. Просечан број прекршаја органа јавне власти установљених од стране Државне ревизорске институције умањен је за 75% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене четири мере.

Мера 3.2.3.1.1. Обезбедити ефикасну примену прописа у области јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија једном годишње** саставља извештај о томе да ли и који корисници јавних средстава доследно врше своје обавезе доношења планова за спровођење и развој система за финансијско управљање и контролу, одређивања руководиоца задуженог за финансијско управљање и контролу, усвајања интерних аката и процедура везаних за финансијску унутрашњу контролу, као и достављања годишњег извештаја Централној јединици за хармонизацију. Уз активност је наведена напомена да се Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији објављује на интернет страни министарства надлежног за послове финансија; мера се односи на обвезнике дефинисане Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон и 103/15).

Индикатор: Централна јединица за хармонизацију министарства надлежног за послове финансија израдила је Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији, у коме се види да ли су и који корисници јавних средстава извршили ове своје обавезе

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину се налази на интернет презентацији Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.⁵⁷

⁵⁶ Нацрт ревидираног акционог плана за Поглавље 23, Потпоглавље Борба против корупције, активност 2.3.4.3. стр. 122, доступно на <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/22159/prvi-nacrt-revidiranog-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>

⁵⁷ Извештај је доступан на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

<p>Мера 3.2.3.1.2. Ојачати капацитете корисника јавних средстава који су успоставили интерну ревизију.</p> <p>Првом активношћу предвиђено је да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. децембра 2016. године направи план и програм обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара.</p> <p>Индикатор: Израђен план и програм обуке интерних ревизора.</p> <p>*У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ континуирано спроводи план и програм обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара.</p> <p>Уз активност је наведена напомена да је у јавном сектору (министарства, јавна предузећа, установе, агенције, фондови осигурања) до 31. децембра 2012. године сертификован 141 интерни ревизор.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p>
--

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство финансија је известило да је обука интерних ревизора о деловању и поступању у случају откривања значајних неправилности и превара саставни део Програма обуке и полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору. У току 2018. године одржан један циклус седмодневних обука за 57 полазника обуке за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору. Обуку спроводе предавачи – овлашћени интерни ревизори запослени у Министарству финансија, Сектор – Централна јединица за хармонизацију. До сада је сертификовано 411 интерних ревизора.⁵⁸

<p>Мера 3.2.3.1.3. Ојачати капацитете ЦЈХ.</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ до 30. септембра 2016. године изради анализу потреба.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. марта 2018. године запосли стручне кадрове у складу са анализом потребе.</p> <p>Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара анализи потреба</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу предвиђено је да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. марта 2017. године направи план и програм обуке запослених у складу са анализом потреба.</p> <p>Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p> <p>Четвртом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ континуирано спроводи план и програм обуке запослених.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p> <p>Петом активношћу је предвиђено да Министарство финансија континуирано омогућава ЦЈХ повезивање са учесницима у јавној интерној финансијској контроли, као и запосленима у ЦЈХ других земаља.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о повезивању.</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p>

*Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у 2016. и 2017. години.

58 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се налазе подаци о извршеној функционалној анализи Централне јединице за хармонизацију (ЦХЈ), коју је спровела Светска банка у циљу унапређења њених организационих, техничких и административних капацитета. Међутим, према наводима из Извештаја Министарства финансија, Светска банка није дала смернице за унапређење капацитета ЦХЈ.⁵⁹ Са друге стране, из Консолидованог годишњег извештаја о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину (Консолидовани извештај), произлази да је у оквиру Твининг пројекта, под називом Поддршка даљем развоју интерне финансијске контроле у јавном сектору, који се спроводи од јуна 2017. године са Министарством економије и финансија Републике Француске, у оквиру ИПА пројекта 2013, првих шест месеци било посвећено анализи тренутног стања интерне финансијске контроле у јавном сектору Републике Србије, а између осталог и процени капацитета ЦХЈ ради њиховог унапређења.⁶⁰

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину се даље наводи да је према тренутној систематизацији радних места ЦХЈ предвиђено 13 радних места, од чега је попуњено 9 и да у претходном периоду, као ни у 2018. години, није било запошљавања новог кадра. Следствено томе, посебан план и програм обуке за новозапослене није прављен.⁶¹ Иако је у Извештају наведено да је у оквиру Твининг пројекта одржана радионица на тему *Нови стандарди у интерној ревизији*, коју је похађало 39 учесника из различитих институција, међу којима су били и запослени из ЦХЈ, Агенција је проценила да се не може сматрати да Министарство финансија редовно спроводи план и програм обуке запослених у ЦХЈ, јер такав документ није израђен, а једна ad hoc обука у оквиру Твининг пројекта се не може сматрати континуираним обучавањем запослених.

Из Консолидованог извештаја за 2017. годину произлази да је у оквиру Твининг пројекта организована студијска посета Француској, у којој су учествовали и запослени у ЦХЈ, а чији је примарни циљ био да се унапреди рад ЦХЈ.⁶² У Извештају Министарства финансија за 2018. годину се наводи да се у консолидованим извештајима за 2015. и 2016. годину, у оквиру поглавља Међународна сарадња, могу наћи информације које говоре о повезивању запослених у ЦХЈ са колегама из других земаља, као и на који начин се остварује континуирана сарадња запослених у ЦХЈ са учесницима у интерној финансијској контроли у јавном сектору.

Увидом у консолидоване извештаје за 2017, 2016. и 2015. годину, Агенција је утврдила да се могу пронаћи информације о сарадњи коју остварују запослени у ЦХЈ са колегама који се баве интерном финансијском контролом у органима јавне власти у Републици Србији, а такође и сарадњом са колегама из ЦХЈ у другим земљама.⁶³ Из тог разлога је Агенција ову активност оценила као реализовану.

Мера 3.2.3.1.4. Направити електронску евиденцију о обвезницима увођења система јавне интерне финансијске контроле на свим нивоима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија до 30. септембра 2016. године** направи софтвер, дефинише који су подаци неопходни и прикупи и унесе информације о обвезницима.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције, с објашњењима на који начин је извршен одабир неопходних категорија података и о начину на који су прикупљене и унете информације о обвезницима

Активност је реализована у складу са индикатором.

59 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

60 Министарство финансија, Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину, стр. 57. и 58, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

61 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

62 Министарство финансија, Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2017. годину, стр. 57. и 58, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

63 Министарство финансија, *Консолидовани извештај за 2016. годину*, стр. 45- 48, *Консолидовани извештај за 2015. годину*, стр. 23-26, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/WP/index.php/izvestaji/>

О спровођењу

Министарство финансија је известило да је развило софтверску апликацију којој се приступа на интернет локацији <http://ifkj.mfin.gov.rs/Rocetna.aspx>. Софтвер је развијен за извештавања о систему ИФКЈ, односно за достављање годишњих извештаја од стране корисника јавних средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије. Извештаје за 2017. годину је доставило око 200 корисника јавних средстава. Елементи евиденција се уносе у складу са предефинисаном формом извештаја средстава о стању система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.⁶⁴ Иако у Извештају није наведено да ли постоји и електронска евиденција обвезника увођења јавне интерне финансијске контроле, претпоставка је да таква евиденција мора постојати, с обзиром да се апликацији приступа преко корисничког имена и лозинке, а да Министарство финансија, које управља овом апликацијом, мора имати списак обвезника којима се достављају подаци неопходни за приступ.

Циљ 3.2.3.2. Измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ, у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (ИНТОСАИ) и спроведене ревизије сврсисходности.

Индикатор циља: Независна процена свих нивоа усклађености са стандардима ИНТОСАИ показује усклађеност.

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.3.2.1. Ојачати капацитете ДРИ и унапредити услове рада, кроз повећање броја запослених и трајно решавање проблема са просторијама за рад
Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. јуна 2017. године повећа број запослених у складу са својим кадровским планом. Индикатор: Запослен кадар у складу са кадровским планом ДРИ
Активност је већ оцењена кроз меру 3.1.1.1. активност 1.⁶⁵
Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2016. године обезбеди адекватан пословни простор који обезбеђује адекватно кадровско попуњавање ДРИ. Индикатор: ДРИ усељена у нове просторије које омогућавају да цела институција буде на једном месту
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У свом Извештају, ДРИ напомиње да се ова институција налази на две локације у Београду, при чему су на једној ревизори а на другој руководство, те да се ревизори налазе у истој згради са субјективна ревизије, што њихове смештајне капацитете чини неадекватним. Поред тога, у Извештају се напомиње да питање пословног простора у регионалним јединицама ДРИ у Крагујевцу и Нишу није решено адекватно и трајно.⁶⁶ Из поменутог разлога, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Циљ 3.2.3.3. Успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација.

Индикатор циља: Позитивна процена ЕУ о систему превенције успостављеном у Србији.

⁶⁴ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

⁶⁵ Види: Извештај о спровођењу Стратегије за борбу против корупције и Ревидираног акционог плана за њену примену 2016 – 2018 за 2018. годину, област *Политичке активности*, стр.

⁶⁶ Државна ревизорска институција, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.2.3.3.1. Успоставити алтернативне мере за превенцију неправилности у складу са релевантним процедурама којима је уређено функционисање система за децентрализовано/индиректно управљање средствима ЕУ

Првом активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** организује обуке о управљању неправилностима. Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и НВО.

Индикатор: Достављен извештај о организованим обукама

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да Министарство финансија континуирано одржава периодичне састанке за службенике који су задужени за управљање неправилностима. Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и НВО.

Индикатор: Достављен извештај о одржаним периодичним састанцима

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Годишњем извештају о активностима спроведеним у циљу сузбијања неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за 2018. годину, а у вези са спровођењем циља бр. 3 Акционог плана за праћење Стратегије за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2017-2020. године, који се односи на упознавање државних службеника кроз обуке са значајем превенције неправилности у ИПА програмима, Министарство финансија је известило да је у 2018. години Немачка организација за међународну сарадњу ГИЗ израдила Годишњи план обука на основу претходно урађене анализе потреба за обукама. Министарство финансија је даље известило да су у 2018. години обављене и припремне активности за идентификацију свих тела која учествују у управљању средствима ЕУ и крајњих корисника ради спровођења политике управљања ризиком.⁶⁷ Како су у 2018. години спроведене само припреме неопходне за реализацију мере 3.2.3.3.1, Агенција је активности које се односе на континуирано спровођење обука и одржавање састанака са службеницима органа који учествују у управљању средствима ЕУ, оценила као неиспуњене.

Мера 3.2.3.3.2. Успоставити организациону јединицу за сузбијање неправилности и превара у оквиру министарства надлежног за послове финансија (AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ), као механизма сарадње надлежних институција са Европском канцеларијом за спречавање превара (ОЛАФ)

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у AFCOS.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Министарство финансија је известило о обукама које су запослени у AFCOS похађали у току 2018. године. Поред бројних међународних конференција и једне која је одржана у Београду, представници AFCOS присуствовали су и годишњем AFCOS семинару који је одржан у Сарајеву и Летњој школи за млађе службенике у организацији Регионалне антикорупцијске иницијативе. Такође, учествовали су у студијској посети Румунији, у оквиру које су обишли Службу за борбу против превара Републике Румуније (Fight Against Fraud Department - DLAF) и упознали се са функционисањем и радом ове службе.⁶⁸

⁶⁷ Министарство финансија, Годишњи извештај о активностима спроведеним у циљу сузбијања неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за 2018. годину, стр. 2, доступно на: <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=14270>

⁶⁸ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу стратегије у 2018. години*, фебруар 2019. године

3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО

У оквиру треће области Стратегије – *Приватизација и јавно-приватно партнерство*, формулисана су три циља:

- измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом (циљ 3.3.1.);
- успостављен систем ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја (циљ 3.3.2.) и
- уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова доследна примена (циљ 3.3.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је 13 мера и 24 активности, од којих је поступање испитано за 24 активности.

Према оцени Агенције, од 24 испитане активности:

- 24 активности нису реализоване у складу с индикатором, од којих 19 није реализовано јер претходна условљавајућа активност није испуњена.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.3.1. Измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом.

Индикатор циља: Број поступака надзора над поступцима приватизације реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом повећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисано шест мера.

Мера 3.3.1.1. Спровести анализу одредаба прописа којима се регулишу поступци приватизације, реорганизације и стечаја, са аспекта ризика на корупцију

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 30. септембра 2016. године** спроведе анализу прописа. Уз активност је наведена напомена да приликом анализе треба консултовати представнике РЈТ, ВКС, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, министарство надлежно за унутрашње послове, министарство надлежно за послове правосуђа и ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи прописа

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство привреде је, као и претходних година, навело да је анализа прописа урађена 2014. године.⁶⁹ Агенција је у годишњем извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину оценила да ова активност није реализована у складу са индикатором и навела врло исцрпно образложење за ту оцену.⁷⁰ С обзиром да се ситуација у погледу наведене активности није изменила у односу на претходне две године, Агенција остаје и при претходним оценама реализације.

⁶⁹ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

⁷⁰ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 – 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 50 - 52, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

Мера 3.3.1.2. Изменити Закон о приватизацији („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 46/15 и 112/15), евентуално и друге законе ако је неопходно, у складу са анализом, тако да се отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 31. децембра 2016. године** изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона, који је у складу са анализом. Уз активност је предвиђена напомена да је потребно прецизирати предмет приватизације и издвајања стратешких ресурса (нпр. електро, водоводна, телекомуникациона мрежа, итд.), начин оглашавања поступака приватизације и повећати јавност поступка приватизације; прецизно дефинисати начине одлучивања о методу приватизације и контроле над уговорима о приватизацији; прописати обавезу испитивања економске суштине реструктурирања, садржаја приватизационог уговора и финансијског извештаја; питање власништва над земљиштем мора бити претходно питање за поступак приватизације, уредити случајеве у којима држава директно или преко јавних предузећа преузима на себе обавезе када купац приватизованог предузећа не испуни обавезе, итд.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављен Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у напомени и препоруке анализе ризика корупције унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји Закон о изменама и допунама Закона. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Као и у извештајима од претходних година, Министарство привреде је навело да су Измене и допунама Закона о приватизацији усвојене 2015. године.⁷¹ Међутим, Агенција сматра да тим изменама нису отклоњени ризици на корупцију у поменутом пропису, свакако не на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом који је усвојен 2016. године. Детаљније је о овој активности Агенција писала у Годишњем извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину.⁷²

⁷¹ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*

⁷² Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период 2013-2018. године и Ревидираниог акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 53, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

Мера 3.3.1.3. Изменити Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09 и 83/14) и Закон о Агенцији за лиценцирање стечајних управника („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 104/09, 18/05 – др. закон и 89/15), тако да се, у складу са анализом, отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона, који су у складу са анализом. Уз активност је наведена напомена да је потребно прецизирати начин формирања редова поверилаца, вештачења вредности имовине (са и без терета); стечајни управник мора имати законску обавезу да анализира пословање стечајног дужника пре покретања стечаја, да утврди разлоге који су довели до стечаја и да о томе обавести повериоце подношењем детаљног извештаја; брисати изузетак да стечајни судија може изабрати стечајног управника и прецизирати већа овлашћења скупштини поверилаца за смену стечајног управника.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављени Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у мери унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. марта 2017. године усвоји законе о изменама и допунама закона. Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Као и претходних година, Министарство привреде је известило да је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају израђен. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Министарство је навело да је тим поводом од 10. до 30. октобра 2016. године одржана јавна расправа. У образложењу Нацрта је писало да је, између осталог, циљ доношења Закона о изменама и допунама Закона о стечају био и „спречавање злоупотреба и искључење могућности корупције”.⁷³ Међутим, поменути Нацрт не садржи измене и допуне које су набројане у Ревидираном акционом плану, мера 3.3.1.3. активност 1. С обзиром да је Агенција за борбу против корупције израдила Мишљење о процени ризика корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају, а да је текст Предлога готово истоветан као и текст Нацрта, сви разлози који буду наведени у осврту на оцену испуњености активности која се односи на Предлог, важе и за Нацрт закона. Министарство се у извештају није осврнуло на обавезу израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника,⁷⁴ па Агенција за борбу против корупције закључује да поменута активност није реализована у складу са индикатором, јер она претпоставља, поред измена законодавства у области стечаја и измену закона који се односи на Агенцију за лиценцирање стечајних управника.

Влада није доставила Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину. Међутим, у кварталном извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Влада је известила да је на 9. седници, одржаној 4. августа 2017. године, усвојила Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају, након чега је Предлог закона упућен Скупштини на разматрање, по хитном поступку.⁷⁵ Агенција за борбу против корупције је израдила Мишљење о ризицима корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају 16. августа 2017. године. У Мишљењу је, између осталог, Агенција разматрала да ли су Предлогом закона обухваћене оне измене које су предвиђене Ревидираним акционим планом за

⁷³ Видети на: <http://privreda.gov.rs/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-stecaju/>

⁷⁴ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

⁷⁵ Влада Републике Србије, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, октобар 2017. године, јануар 2018. године

спровођење Стратегије. Агенција је констатовала да Предлогом закона нису обухваћене све измене поменуте у Ревидираном акционом плану, као и оне које су од значаја за отклањање ризика корупције у области стечаја. У Мишљењу Агенције се наводи да предложеним изменама и допунама није обухваћено прецизирање већих овлашћења скупштине поверилаца за смену стечајног управника, нити је предвиђена обавеза стечајног управника да изврши анализу пословања стечајног дужника за одређени временски период пре покретања стечаја, на пример, за период од пет година. Додатно, Агенција је утврдила да Предлогом закона нису обухваћене ни потребне измене у делу који се тиче именовања стечајног управника и вршења стручног надзора над његовим радом. Поред тога, Агенција се осврнула и на друге одредбе Предлога које садрже ризике корупције.⁷⁶

У последњем кварталном извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Народна скупштина је известила о усвајању Закона и изменама и допунама Закона о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 95/18), међутим, овим изменама поново нису обухваћене оне које су предвиђене Ревидираним акционим планом за спровођење Стратегије.⁷⁷ Из поменутог разлога, Агенција је све активности које се односе на меру 3.3.1.3. оценила као нереализоване у складу са индикаторима.

Мера 3.3.1.4. Ускладити подзаконске прописе са изменама закона

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 30. јуна 2017. године** донесе подзаконске прописе усклађене са изменама закона. Уз активност је предвиђена напомена да се мера односи на измене закона из претходних мера у оквиру овог циља.

Индикатор: Донети подзаконски прописи усклађени са изменама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде је известило о усвајању Правилника за утврђивање националних стандарда за управљање стечајном масом („Службени гласник РС“, бр. 62/18) и Правилника о начину спровођења реорганизације по унапред припремљеном начину реорганизације и садржини унапред припремљеног плана реорганизације („Службени гласник РС“, бр. 57/18).⁷⁸ Међутим, како Закон о изменама и допунама закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника није донет, а активност се односила на усвајање подзаконских прописа како би се усагласили са изменама оба закона, то је Агенција и ову активност оценила као нереализовану, с обзиром да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Мера 3.3.1.5. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима прописа

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 30. септембра 2017. године** направи план и програм обуке запослених и приручнике са упутствима.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених; приручник одштампан и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове привреде

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде континуирано** спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима. Уз активност је предвиђена напомена да је у спровођење плана обуке потребно укључити ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке који садржи податке и о томе на који начин је обезбеђено учешће ОЦД које се баве овим темама; достављен извештај о дистрибуцији приручника

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

⁷⁶ Видети више: Агенција за борбу против корупције, *Мишљење о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају*, 16. август 2017. године, доступно на: <http://www.acas.rs/praksa-agencije/analize-propisa-na-rizike-od-korupcije/>

⁷⁷ Народна скупштина, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁷⁸ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. и јануар 2019. године

О спровођењу

Као и у претходним извештајима, Министарство привреде није известило о спровођењу активности које се односе на ову меру, па их је Агенција оценила као нереализоване.

Мера 3.3.1.6. Спровести кампање за информисање грађана о поступку
Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 31. марта 2017. године направи програм и план кампање. Индикатор: Израђен програм и план кампање
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство привреде континуирано спроводи кампању према плану и програму. Уз активност је наведена напомена да је у спровођење плана обуке потребно укључити ОЦД које се баве овим темама. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи по години важења Стратегије
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Исто као и у образложењу за реализацију претходне мере.

Циљ 3.3.2. Успостављање система ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја.

Индикатор циља: Број поступака контроле реструктурирања, стечаја и својинске трансформације предузећа са државним и друштвеним капиталом по основу сумње на корупцију смањен за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисана једна мера.

Мера 3.3.2.1. Успоставити систем сталне и обавезне координације између Министарства надлежног за послове привреде и одговарајућих државних органа и тела у циљу успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у овој области
Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде на полугодишњем нивоу у односу на потписивање меморандума организује полугодишње састанке. Уз активност је наведена напомена да на састанцима треба да учествују министарство надлежно за унутрашње послове, РЈТ, ВКС, министарство надлежно за послове привреде и Савет. Индикатор: Достављен извештај о одржаним састанцима по години важења Стратегије
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 30. септембра 2016. године изради приручник примера добре праксе и начина поступања у овој области. Уз активност је наведена напомена да је обавезна сарадња са МУП, РЈТ, ВКС и Саветом. Индикатор: Приручник објављен и доступан на интернет страни министарства надлежног за послове привреде
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде се у кварталним извештајима о спровођењу Стратегије није осврнуло на активности које се односе на реализацију ове мере. Иако је Меморандум о сарадњи између Агенције за приватизацију, МУП-а, Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције потписан још 2014. године, у 2018. години Министарство привреде није организовало полугодишње састанке, чији би циљ био успостављање проактивног приступа у спречавању корупције у области приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са друштвеним и државним капиталом.

Циљ 3.3.3. Уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова⁷⁹ доследна примена.

Индикатор циља: Анализа ефеката Закона о јавно-приватним партнерствима и концесијама не указује на изузетно висок ризик од корупције.

Ревидираним акционим планом је за постизање овог циља формулисано шест мера.

Мера 3.3.3.1. Спровести анализу ризика на корупцију Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/11 и 15/16) и степена усклађености са осталим законима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство привреде до 31. децембра 2016. године изради анализу ризика на корупцију и степена усаглашености са осталим законима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство привреде је известило да ће ова анализа бити урађена у наредном периоду, али без навођења конкретног рока када би то могло да се догоди.⁸⁰

Мера 3.3.3.2. Усвојити измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, у складу са анализом

Првом активношћу је предвиђено да Министарство привреде до 30. јуна 2017. године изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона који је у складу са анализом. Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције достављен Влади

Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2017. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини. Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године усвоји Закон о изменама и допунама Закона.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство привреде је известило да је министар привреде 24. октобра 2017. године образовао Радну групу за израду Нацрта закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (Закон о ЈППиК), са истим члановима који су чинили претходну радну групу за израду нацрта истог закона, а коју је образовао министар трговине,

⁷⁹ Мисли се на законски оквир који уређује област јавно-приватног партнерства.

⁸⁰ Министарство привреде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул и октобар 2018. године

туризма и телекомуникација у мају 2017. године.⁸¹ С обзиром да се даље у извештају не помињу друге информације о раду ове радне групе, јасно је да она још увек није завршила рад на изради поменутог Нацрта. Како претходна, условљавајућа активност није испуњена, то нису могле бити испуњене ни активности које се односе на подношење Предлога закона о ЈППиК и његово усвајање.

Мера 3.3.3.3. Ускладити подзаконске прописе са изменама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године** донесе подзаконске прописе.

Индикатор: Донети подзаконски прописи усклађени са изменама Закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

С обзиром да Закон о ЈППиК није донет, нису донети ни одговарајући подзаконски прописи у овој области.

Мера 3.3.3.4. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима у прописима

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове привреде до 30. јуна 2018. године** направи план и програм обуке запослених и приручнике.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених; приручник одштампан и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове привреде; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке који садржи податке и о томе на који начин је обезбеђено учешће ОЦД које се баве овим темама; достављен извештај о дистрибуцији приручника

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове привреде континуирано**, почев од другог квартала 2018. године, спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима. Уз активност је предвиђена напомена која наводи да је у спровођење план обуке потребно укључити заинтересоване организације цивилног друштва.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако Министарство привреде није известило о реализацији активности које су садржане у мери 3.3.3.4, јасно је да оне нису реализоване јер није испуњена претходна, условљавајућа активност, а то је усвајање Закона о ЈППиК.

Мера 3.3.3.5. Спровојити кампање за информисање јавности о ЈПП

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године** направи план и програм кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове привреде до 31. марта 2018. године** спроведе кампању према плану и програму.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором.

81 Ibid

О спровођењу

Погледати образложење у вези са оценом реализације активности из претходне мере (3.3.3.4).

Мера 3.3.3.6. Успоставити механизме за контролу и транспарентност рада Комисије за ЈПП

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да министарство надлежно за послове привреде континуирано редовно објављује на веб-презентацији и ажурира податке о сврсисходности ЈПП и концесијама.

Индикатор: Подаци о сврсисходности ЈПП доступни су на веб-презентацији и редовно се ажурирају

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако је Министарство привреде, као и у извештајима за претходне године, известило да се на интернет презентацији Комисије за ЈПП континуирано објављују информације о њеном раду и друге информације неопходне за оцену сврсисходности ЈПП и концесија, а да на свакој седници Комисије присуствују и предлагачи пројеката о чијим се предлозима одлучује, Агенција је утврдила да се на основу информација доступних на интернет презентацији Комисије (www.ppp.gov.rs), не могу пронаћи информације које су довољне да би се донео закључак о сврсисходности пројеката који су одобрени.⁸² Наиме, на интернет презентацији под категоријом *ЈПП и концесије*, налазе се рубрике *Списак одобрених пројеката* и *Основне информације и кратак осврт на одобрене пројекте*. Кратак осврт на одобрене пројекте садржи неколико основних информација о пројекту, али суштински се на основу њих не може извући поуздан закључак на основу којих аргумената је Комисија проценила сврсисходност конкретног пројекта.⁸³

3.4. ПРАВОСУЂЕ

У оквиру четврте области Стратегије – *Правосуђе*, формулисано је девет циљева:

- пуна независност, односно самосталност и транспарентност правосуђа у буџетским овлашћењима (циљ 3.4.1.);
- процес избора, напредовања и одговорности носилаца правосудних функција, заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима (циљ 3.4.2.);
- развијено ефикасно и проактивно поступање у откривању и кривичном гоњењу коруптивних кривичних дела (циљ 3.4.3.);
- унапређено материјално кривично законодавство усклађено са међународним стандардима (циљ 3.4.4.);
- успостављена ефикасна хоризонтална и вертикална сарадња и размена информација полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, регулаторних и надзорних тела, као и европских и међународних институција и организација (циљ 3.4.5.);
- успостављена јединствена евиденција (електронски уписник) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности (циљ 3.4.6.);
- ојачани механизми за превенцију сукоба интереса у правосудним професијама (циљ 3.4.7.);
- обезбеђени адекватни ресурси јавног тужилаштва и судова за поступање у случајевима корупције (јачање капацитета), (циљ 3.4.8.);
- доношење дугорочне стратегије која на свеобухватан начин унапређује питање финансијске истраге (циљ 3.4.9.).

82 Ibid

83 Видети на: <http://jpp.gov.rs/koncesijestesti/1/vest/predlog-projekta-javno-privatnog-partnerstva-podnet-od-strane-jkp-informatika-novi-sad-za-izgradnju-i-pro%C5%A1irenje-postoje%C4%87e-opti%C4%8Dke-telekomunikacione-mre%C5%BE>

За испуњење ових девет циљева формулисано је 16 мера и 39 активности (за 6 активности су надлежна два различита субјекта, па се њихова реализација оцењује понаособ), од којих је поступање испитано за 37 активности.

Према оцени Агенције, од 37 испитаних активности:

- 16 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 18 није реализовано у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију;
- за две активности није оцењена реализација, јер је мера у оквиру које су дефинисане реализована на други начин.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.4.1. Пуна независност, односно самосталност и транспарентност правосуђа у буџетским овлашћењима.

Индикатор циља: ВСС и ДВТ имају пуну надлежност и одговорност за буџет правосуђа до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.4.1.1. Укључити програм обуке и стручног усавршавања запослених у Административној канцеларији ВСС и ДВТ у програм обуке Правосудне академије
Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године направи план и програм обуке у складу са анализом потреба. Уз активност је наведена напомена да треба консултовати Високи савет судства (ВСС) и Државно веће тужилаца (ДВТ).
Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија у трећем и четвртном кварталу 2016. године спроведе план и програм обуке.
Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија једном годишње, почев од четвртог квартала 2016. године , спроводи годишњу евалуацију обука.
Индикатор: Достављен извештај о евалуацији програма обуке по години важења Стратегије
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају Правосудне академије за 2018. годину се наводи да је Програмом сталне обуке за 2018. годину предвиђена обука за запослене у административној канцеларији ВСС и ДВТ у материји *Етика и интегритет у правосуђу*, тема: *Етика државних службеника*. Циљеви обуке су да се запосленима у административној канцеларији ВСС и ДВТ приближе етички стандарди државних службеника и да се упознају са дисциплинском одговорношћу за кршење етичког кодекса. По завршетку обуке, запослени у административној канцеларији ВСС и ДВТ су упознати са Кодексом етике за државне службенике, разумеју етичке принципе и дисциплински поступак и у стању су да примењују етичке стандарде у обављању својих дужности и на интернету. Запослени у ВСС су Програмом сталне обуке предвиђени и за обуку за комуникацијске вештине, руковођење и управљање процесима рада (10 запослених), обуке за коришћење софтвера, припрему пројеката за ИПА фонд Европске уније и управљање фондовима ЕУ.

У Извештају се, даље, наводи да је семинар на тему *Етика и интегритет у јавној управи*, одржан у Високом савету судства, укупно похађало 27 полазника, распоређених у две групе, да су семинари одржани у јуну 2018. године, а предавач је била Мирјана Голубовић, запослена у Правосудној академији.

Осврћући се на питање евалуације обука, у Извештају се напомиње да се евалуација обука врши после сваког одржаног семинара, те на основу одговора учесника на питања отвореног и затвореног типа долази до закључка треба ли наставити са конкретном обуком. У поменутом случају, Правосудна академија је закључила да конкретну обуку о етици и интегритету у јавној управи треба наставити у 2019. години, али је и проширити на друге области од значаја за рад запослених. Тако су Програмом обуке за 2019. годину планиране следеће обуке за запослене у Административној канцеларији Високог савета судства: материја: Заштита узбуњивача, тема: Закон о заштити узбуњивача; материја: Државно-службенички систем, тема: Примена Закона о државним службеницима; материја: Јавне набавке, тема: Примена Закона о јавним набавкама; материја: Управни поступак и управни спор, тема: Примена Закона о општем управном поступку и Закона о управном спору; материја: Заштита података о личности, тема: Примена новог Закона о заштити података о личности; материја: Односи с јавношћу и комуникација, тема: Основне комуникацијске вештине; материја: Етика и интегритет у правосудју, тема: Етика државних службеника; материја: Администрација у судовима и тужилаштвима, тема: Обука за канцеларијско пословање; материја: Обука за коришћење софтвера, тема: Обука за Microsoft Office.⁸⁴

Мера 3.4.1.2. Обезбедити транспарентност података о финансирању ВСС-а и ДВТ-а

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ВСС и ДВТ једном годишње објављују годишњи финансијски извештај на својим веб-презентацијама.

Индикатор: Извештај објављен на интернет страни ВСС/ДВТ

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

О спровођењу

У Извештају Високог савета судства (ВСС) се напомиње да се у годишњим извештајима о раду овог органа налази и поглавље *Средства за рад и преглед извршења буџета за конкретну годину*. Тако се на интернет презентацији ВСС налази Годишњи извештај о раду за 2017. годину, у оквиру кога се може пронаћи и финансијски извештај за 2017. годину⁸⁵. Извештај је доступан на линку: <https://vss.sud.rs/sr/izvestaj-o-radu>.

Државно веће тужилаца (ДВТ) је известило да податке о трошењу буџетских средстава објављује у кварталним интервалима на својој интернет презентацији. Такође, овај орган и на годишњем нивоу објављује како годишњи финансијски извештај за ДВТ, тако и годишње финансијске извештаје за јавна тужилаштва.⁸⁶ Ови подаци су доступни на: <http://www.dvt.jt.rs/finansijski-izvestaji/>.

Циљ 3.4.2. Процес избора, напредовања и одговорности носилаца правосудних функција заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима.

Индикатор циља: Критеријуми избора, напредовања и одговорности се доследно примењују за оцењивање носилаца правосудних функција (према спроведеној анкети на репрезентативном узорку), до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су четири мере.

⁸⁴ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

⁸⁵ Високи савет судства, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

⁸⁶ Државно веће тужилаца, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

Мера 3.4.2.1. Изменити Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита на Правосудној академији, у циљу повећања транспарентности уписа

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија** у року од **месец дана** од почетка примене Измена Закона о Правосудној академији, којима се овај закон усклађује с одлуком Уставног суда од 21. марта 2014. године, формира радну групу за израду Нацрта правилника.

Индикатор: Решење о формирању радне групе

Активност није испуњена, али није ушла у статистику као таква, јер је мера реализована на други начин.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија** у року од **два месеца** од датума формирања радне групе за израду Правилника изради и усвоји Правилник.

Индикатор: Усвојен Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита у складу с инструкцијом из мере

Активност није испуњена, али није ушла у статистику као таква, јер је мера реализована на други начин.

О спровођењу

У Извештају Правосудне академије се наводи да се Измене и допуне Закона о Правосудној академији из 2015. године, које су уследиле након доношења одлуке Уставног суда број IУз-497/2011 од 06. фебруара 2014. године („Службени гласник РС“, број 32/14 од 20. марта 2014. године), нису тицале садржине и начина полагања пријемног испита на Правосудној академији. Наиме, одлуком Уставног суда је утврђено да одредбе члана 40 ст. 8, 9 и 11 Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС“, број 104/09), нису у сагласности са Уставом. С обзиром да у Извештају Правосудне академије стоји да се одлуком Уставног суда не дира у Правилник о садржини и полагању пријемног испита на Правосудној академији, нити се он доводи у несагласност са Законом о Правосудној академији, јер њиме није ни регулисан начин избора свршених полазника почетне обуке Правосудне академије на неку од правосудних функција, који је проглашен неуставним, Академија је сматрала да није било места изменама и допунама наведеног Правилника. У Извештају Академије се цитирају и одређени делови образложења Одлуке Уставног суда, као прилог изнетој тврдњи.⁸⁷ Са друге стране, на интернет презентацији Правосудне академије постоји вест да је у октобру 2018. године преко Youtube канала, путем livestream-а омогућено свима који су заинтересовани уживо да прате полагање пријемног испита кандидата за девету генерацију полазника Правосудне академије.⁸⁸ Агенција се определила да ове активности не процени, јер формално гледано оне нису испуњене, међутим, омогућавањем да се у реалном времену посредством интернета прати полагање усменог и писменог пријемног испита, реализује се мера чији смисао лежи у повећању транспарентности уписа на Правосудну академију.

Мера 3.4.2.2. Промовисати почетне и сталне обуке на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија** до **30. септембра 2016. године** изради план и програм организовања информативних семинара и информативни материјал. **Индикатор:** Израђен план и програм и информативни материјал

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија, континуирано**, почев од трећег квартала 2016. године, спроводи план информативних семинара и дели информативни материјал.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану информативних семинара и подели информативног материјала по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила да није реализовала прву активности предвиђену мером 3.4.2.2. Међутим, у Извештају се даље наводи: „Нарастајући захтеви и изазови који се стављају пред правосудје, доношење нових закона и неопходност усклађивања домаћег

⁸⁷ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

⁸⁸ Видети на: <https://www.pars.rs/sr/aktuelno/aktuelno/272-kandidati-za-pravosudnu-akademiju-pod-kamerama-svi-ce-moci-daprate-njihov-rad>

законодавства са правом ЕУ и општеприхваћеним стандардима, увођење нових института, неопходност познавања међународних стандарда и праксе међународних судова, мотивишу Правосудну академију да програме обуке унапреди, уведе модерне методе учења, као што је ‘учење на даљину’ и да истовремено ради на сталном преиспитивању програма обуке и прецизирању критеријума за одабир предавача и евалуацију њиховог рада. У претходној години, а посебно у наредном периоду, интензивно ће се радити на томе да заживи интерактивна платформа Правосудне академије, која ће омогућити судијама и тужиоцима, судијским и тужилачким помоћницима, полазницима почетне обуке, судској и тужилачкој администрацији, приправницима, јавним бележницима и јавним извршитељима, али и свим другим заинтересованим лицима, да врше претрагу доступних програма обуке, са годишњим календаром активности и са могућношћу on-line пријаве, као и са могућношћу да се коментаришу реализовани програми од стране корисника обуке⁸⁹.

У односу на другу активност, Извештај не садржи податке, већ само напомену да је у току израда извештаја о раду Академије за 2018. годину. Са друге стране, напомиње се да је у 2017. години спроведен низ семинара за судијске помоћнике привредних судова, па се између осталог помиње 10 инфо сесија које су одржане за поменути циљну групу на тему *Промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима*. Такође, у Извештају се наводе обуке за судијске помоћнике привредних, основних, виших и апелационих судова са подручја београдске, новосадске, крагујевачке и нишке апелације, обуке у области права Европске уније, као и обуке у области људских права.⁹⁰

Међутим, мера 3.4.2.2. се односи на организацију семинара, чији је циљ да што већи број припадника назначених циљних група добије све информације о обукама (почетним и сталним) које спроводи Правосудна академија. У супротном, ова активност се не може сматрати реализованом.

Мера 3.4.2.3. Изменити Закон о Правосудној академији, Закон о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), Закон о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), тако да се уведе обавезна стална обука за све носиоце правосудних функција

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство правде до 30. јуна 2017. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере достављени Влади

Средство верификације: Образложења из нацрта закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 30. септембра 2017. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство правде је известило да активности нису реализоване јер је претходно требало изменити Устав Републике Србије. У извештају о спровођењу Стратегије Министарства правде се наводи да се Нацртом амандмана на Устав РС, који је усвојен Закључком Владе и послат на мишљење Венецијанској комисији 13. априла 2018. године, предвиђа да: „Лице које се први пут бира за судију

⁸⁹ Ibid

⁹⁰ Ibid

у законом одређеним судовима који имају искључиво првостепену надлежност, може бити изабрано само ако је окончало један од видова законом предвиђене обуке у институцијама за обуку у правосуђу“. Министарство надаље напомиње да је у јуну 2018. Венецијанска комисија усвојила Мишљење о Нацрту амандмана на уставне одредбе о правосуђу, а да је Влада РС усвојила Нацрт амандмана и сходно томе упутила Предлог за промену Устава РС Народној скупштини у новембру 2018. године.⁹¹

Мера 3.4.2.4. Успоставити поступак редовног објављивања статистичких података и праксе поступања дисциплинских органа ВСС и ДВТ који се односе на број пријава, врсте повреда, врсте и број одлука, рок у којем је решено

Једином активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ континуирано, сваких пола године, на својим сајтовима објављују статистику.

Индикатор: Полугодишњи извештаји који садрже статистику података наведених у мери су објављени на интернет страни ВСС/ДВТ

Активност није реализована складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

Мера 3.4.2.5. Промовисати почетне и сталне обуке на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима

Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године изради план и програм организовања информативних семинара и информативни материјал.

Индикатор: Израђен план и програм и информативни материјал

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија, континуирано, почев од трећег квартала 2016. године, спроводи план информативних семинара и дели информативни материјал.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану информативних семинара и подели информативног материјала по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

На интернет презентацији Високог савета судства се налази документ под називом *Извештај о раду Дисциплинске комисије Високог савета судства за 2017. годину*, у коме се налазе подаци о броју поступака вођених против носилаца правосудних функција, као и о њиховом исходу, односно о изреченим казнама за дисциплинске прекршаје чије је постојање Комисија утврдила у 2017. години.⁹² Што се тиче рада дисциплинског тужиоца Високог савета судства, најсвежији извештај који је објављен на интернет презентацији о раду овог органа датира из 2016. године.⁹³ У Годишњем извештају о раду ВСС се налазе подаци о поступању ВСС као другостепеног органа у дисциплинском поступку, али нема података о раду дисциплинских органа (дисциплинског тужиоца и Комисије).⁹⁴

Са друге стране, интернет презентација Државног већа тужилаца садржи рубрику под називом *Дисциплински поступак и Дисциплински органи*, у оквиру које се налази документ *Поступање и обим рада дисциплинског тужиоца за 2017. годину*,⁹⁵ али се ни у овој рубрици, као ни у Извештају о раду Државног већа тужилаца за 2017. годину, не могу пронаћи подаци о раду Дисциплинске комисије ДВТ, другим речима, нема информација о исходу поступака који су вођени пред овим дисциплинским органом.⁹⁶

91 Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, мај, јул, октобар и децембар 2018. године

92 Видети на: <https://vss.sud.rs/sr-lat/disciplinski-organi-vss>

93 Ibid

94 Видети на: <https://vss.sud.rs/sr/%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98-%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83>

95 Видети на: <http://www.dvt.jt.rs/disciplinske-prijave/>

96 Видети на: <http://www.dvt.jt.rs/izvestaji/>

Циљ 3.4.3. Развијено ефикасно и проактивно поступање у откривању и кривичном гоњењу коруптивних кривичних дела.

Индикатор циља: Број поступака за кривична дела са елементима корупције који су резултирали пресудама увећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.4.3.1. Креирати програм мултидисциплинарних обука за вођење проактивних истрага за полицију, Војнобезбедносну агенцију, јавна тужилаштва и судове

Једином активношћу је предвиђено да **Правосудна академија континуирано** спроводи обуке и дели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија наводи да су у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, на тему: *Превенција и борба против корупције: модул 2 – проактивне истраге у области јавних набавки*, одржани семинари за носиоце јавнотужилачких функција и судије из 4 апелациона подручја, запослене у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. У Извештају се наводи и да су по завршетку обуке учесници тренинга оспособљени да примењују делотворне истраге и обучени да брже решавају предмете злоупотреба у поступцима јавних набавки; да поседују аналитичке и вештине критичког размишљања и упутства како анализирати проблем, тражити знаке упозорења, постављати права питања и како развијати истрагу. Садржај обука је укључио следеће теме: развијање проактивних вештина; формирање ударних група и састављање плана истраге; посебне доказне радње; анализа банкарских докумената и друге пословне документације: релевантност доказа, формирање умишљаја и израда редоследа доказа; испитивање сведока и врбовање доушника; израда уводних излагања и састављање демонстративног доказа. Одржана су 3 тродневна семинара, на којима су учествовала 73 учесника и то: од 29. до 31. јануара 2018. у хотелу „Соларис“ у Врњачкој Бањи - 26 учесника; од 26. до 28. фебруара 2018. у Новом Саду у хотелу „Парк“ - 24 учесника и од 24. до 26. септембра 2018. у Новом Саду у хотелу „Парк“ - 23 учесника.⁹⁷

Мера 3.4.3.2. Спровоодити и развијати процес проактивних истрага

Првом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ до **30. септембра 2016. године** формирају статистику о покренути проактивним истрагама (примена специјалних техника и поступања на основу сопствене иницијативе полиције и тужилаштва).

Индикатор: Формирана статистика о покренути проактивним истрагама. Повећан број покренути проактивних истрага у односу на претходну годину.

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као реализована у складу с индикатором, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом у делу који се односи на РЈТ.

Другом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ **континуирано** воде евиденцију о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Успостављена евиденција

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

⁹⁷ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

О спровођењу

Републичко јавно тужилаштво је известило да континуирано води евиденцију о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела, а да је од 01.03.2018. године посебна евиденција о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела формирана и у посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву.⁹⁸

Са друге стране, Министарство унутрашњих послова је у свом Извештају о спровођењу Стратегије навело да је тужилаштво орган који води истрагу и да је оно надлежно за вођење евиденција о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела. У Извештају МУП се наводи да су након усвајања Закона о надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, посебна одељења за сузбијање корупције виших тужилаштава формирала три ударне групе, у којима се налазе, поред припадника Управе криминалистичке полиције и запослени из државних и других органа. Две ударне групе су поднеле кривичне пријаве.⁹⁹

Мера 3.4.3.3. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење проактивних истрага

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Правосудна академија континуирано** спроводи план специјализације.

Индикатор: Достављен извештај о спровођењу плана специјализације по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У кварталном извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила о томе да је у 2018. години спровела 21 обуку чији је циљ био да се капацитети правосудних органа ојачају за спровођење проактивних истрага. Радионицама је присуствовао 461 полазник.¹⁰⁰

Мера 3.4.3.4. Континуирана обука судија и тужилаца из области финансијске истраге

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија до 31. децембра 2016. године** изради приручник за обуке. Уз активност је предвиђена напомена да у израду плана и програма и приручника треба укључити ВСС и ДВТ.

Индикатор: Израђен план и програм обуке и приручник за обуке

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **ДВТ и ВСС сваке године** прописују обавезан број дана обука за судије и тужиоце.

Индикатор: Донесен акт којим су предвиђени обавезни дани обуке

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ВСС.

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период у односу на ДВТ.

Трећом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија континуирано** спроводи план обуке и дели приручнике за обуку.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Правосудне академије се наводи да је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, израђен Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. “Приручник је намењен практичарима кривичног права и другим експертима који су заинтересовани за ове теме”, наводи се даље у Извештају. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације. Циљ Приручника је да олакша примену у пракси свих кривичних дела које познаје кривично законодавство

⁹⁸ Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

⁹⁹ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

¹⁰⁰ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

Србије, а чије прописивање за циљ има сузбијање привредног криминала и корупције.¹⁰¹

Иако су, као и прошле године, ВСС и ДВТ известили да су дали сагласност на Програм сталне обуке за судије, запослене у судовима и за носиоце јавнотужилачке функције за 2018. годину, који је сачинила Правосудна академија и у оквиру којег је планирана посебна обука на тему финансијске истраге (у оквиру модула 3, материје Сузбијање корупције), Агенција сматра да овим није реализована активност предвиђена Ревидираним акционим планом, јер она подразумева доношење посебног акта од стране ВСС и ДВТ, којим се сваке године прописује обавезан број дана обуке за судије и тужиоце. С обзиром да такви акти нису донети, Агенција је ову меру оценила као нереализовану.

У извештају о спровођењу Стратегије, Правосудна академија је известила о спровођењу семинара на тему *Вођење финансијских истрага у борби против корупције*. Очекивано је да учесници тренинга буду оспособљени за практичну примену нових законских одредби (Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције) и упознати са истражним техникама и поступцима кроз симулацију случаја; са техникама финансијске истраге, прикупљањем и разменом информација са другим органима, употребом посредних доказа, као и квалитетом доказа и радом и руковођењем ударних група. Одржано је укупно 6 тродневних семинара, којима је присуствовало 186 учесника. Поред ових обука, у 2018. години је одржан и семинар *Тренинг тренера у области финансијских истрага*, чија су циљна група били: судије специјалних одељења виших судова, јавни тужиоци, припадници специјалних одељења МУП-а, представници Управе за спречавање прања новца, Управе царина и Пореске управе (24 учесника). Такође, у вези са темом *Финансијске и кривичне истраге и оцена доказа*, одржане су три обуке за: судије апелационих, виших и основних судова, судијске сараднике, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, тужилачке помоћнике, припаднике МУП СБПОК-а, односно одељења која обрађују случајеве везане за финансијски криминал. Обукама су присуствовала 92 полазника.¹⁰²

Мера 3.4.3.5. Усаглашавати евиденцију судских депозита са стањем КДП предмета (*corpus delicti* предмети), а нарочито опојних дрога и новца

Једином активношћу је предвиђено да председници основних и виших судова, полугодишње, почев од четвртог квартала 2016. године, ажурирају и сравњују евиденцију и стање КДП предмета у судским депозитима.

Индикатор: Евиденције у судским депозитима приказују тачно стање у КДП предметима

Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

О спровођењу

Из претходних извештаја: Од укупно 92 основна и виша суда, извештаје о спровођењу Стратегије за четврти квартал 2018. године доставило је 10 виших и 31 основни суд. Из њихових извештаја произлази да се у овој области води уредна евиденција, континуирано се прати стање КДП предмета у кривичним предметима који су у току, као и кривичних предмета који су правноснажно завршени, а рачуноводство суда континуирано прати новчане депозите.

Агенција је у свим досадашњим извештајима понављала препоруку, као и у Мишљењу о Нацрту ревидираним акционог плана из марта 2016. године и предлагала министарству надлежном за послове правосуђа да размотри одговарајуће измене ове мере, у циљу промене одговорног субјекта који ће вршити контролу да ли судови заиста ову меру испуњавају. Агенција нема надлежност, као ни капацитете, да проверава да ли је ова активност испуњена у складу са индикатором, односно да ли евиденције у судским депозитима заиста приказују тачно стање у КДП предметима. Агенција је у Мишљењу предложила да уколико мера и активност остану у овом облику, одговорни субјект буде орган јавне власти који има овлашћење да врши контролу над судовима у овој области, односно да изврши увид у стање судских депозита. Исти орган би могао да Агенцију извести о томе да ли се ово усаглашавање редовно врши у свим судовима.

¹⁰¹ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

¹⁰² Ibid

Циљ 3.4.4. Унапређено материјално кривично законодавство и усклађено са међународним стандардима.

Индикатор циља: Све ГРЕКО препоруке су спроведене. Сви неопходни УНКАК стандарди су постигнути.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.4.1. Спровести кампању за информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14)
Првом активношћу је предвиђено да Министарство правде до 31. децембра 2016. године направи програм и план кампање. Уз активност је наведена напомена да се рокови рачунају од усвајања измена Кривичног законика. Индикатор: Израђен програм и план кампање
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Министарство правде до 31. марта 2017. године организује и спроведе кампању. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство правде је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину известило да је у оквиру ИПА 2013 пројекта под називом *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из средстава претприступне помоћи Европске уније, израђена Стратегија и Акциони план за спровођење кампање, чији је циљ информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика. У извештају се надаље наводе одређене активности које се односе на активности чија је реализација планирана у првој половини 2019. године, конкретно, медија/комуникациони тренинг за органе/организације обвезнике Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције и одржавање предавања на факултетима и средњим школама у Србији на тему спречавања корупције.¹⁰³

Циљ 3.4.5. Успостављена ефикасна хоризонтална и вертикална сарадња и размена информација полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, регулаторних и надзорних тела, као и европских и међународних институција и организација

Индикатор циља: Просечно трајање истрага за кривична дела са елементима корупције, мерено на годишњем нивоу, скраћено за 30% до 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.5.1. Унапредити сарадњу и координацију активности на сузбијању корупције између релевантних институција
Једина активност у оквиру мере је да Министарство правде до 31. децембра 2017. године обезбеди потписивање Меморандума о сарадњи полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, којим ће се одредити начин сарадње и контакт тачке. Индикатор: Потписан Меморандум о сарадњи
Активност није реализована у складу са индикатором.

¹⁰³ Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, децембар 2018. године

О спровођењу

Министарство правде је известило да Меморандум о сарадњи полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, чији је циљ успостављање координације активности на сузбијању корупције, није потписан, без навођења информација о томе када би се потписивање могло очекивати.¹⁰⁴

Све мере предвиђене за реализацију циља 3.4.6, који предвиђа успостављање јединствене евиденције (електронског уписника) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности, пребачене су у АП 23.

Циљ 3.4.7. Ојачани механизми за превенцију сукоба интереса у правосудним професијама

Индикатор циља: Број поступака које су покренули надлежни органи због сукоба интереса у правосудним професијама повећан за 40% до 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.7.1. Успоставити ефикасан механизам контроле рада судских вештака
Првом активношћу предвиђено је да Министарство правде до 30. јуна 2017. године донесе закон којим би се увели објективни критеријуми за избор судских вештака и обезбедило равномерно распоређивање судских вештака у предметима. Индикатор: Донет закон
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Министарство правде је известило да је 07. децембра 2018. године решењем министра правде образована Радна група за израду Нацрта закона о судским вештацима и Нацрта закона о сталним судским тумачима.¹⁰⁵ Друга активност која се односи на обуке, такође је оцењена као нереализована, јер није реализована претходна, условљавајућа активност.

Циљ 3.4.8. Обезбеђени адекватни ресурси јавног тужилаштва и судова за поступање у случајевима корупције (јачање капацитета).

Индикатор циља: Број нерешених судских предмета са елементима корупције умањен за 30% до краја 2018. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

104 Ibid

105 Ibid

Мера 3.4.8.1. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење кривичног поступка
Првом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. септембра 2016. године израде анализу потреба. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност је реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.
Другом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године запосле нови кадар, у складу са препорукама анализе потреба. Индикатор: Број и структура запослених одговарају препорукама анализе потреба
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност је реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.
Трећом активношћу је предвиђено да РЈТ и ДВТ до 30. септембра 2016. године формирају посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу, сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције. Индикатор: Формирана посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције
Активност је реализована у складу са индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке носилаца правосудних функција. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Петом активношћу је предвиђено да Министарство правде, ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године набаве опрему у складу са анализом потреба. Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ВСС.
Активност није реализована у складу са индикатором у односу на ДВТ.

О спровођењу

У кварталним извештајима Високог савета судства се не помиње да је извршена било каква анализа потреба у вези са проценом кадровских и техничких капацитета у судовима за примену Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције. Високи савет судства је у свом извештају навео да је у предметима организованог криминала, тероризма и корупције надлежно посебно одељење Вишег суда у Београду, без навођења да ли су и на који начин реализовали активност под бројем 2 ове мере, а која се односи на запошљавање новог кадра како би се ојачали капацитети правосудних органа за вођење поступака у области корупције.¹⁰⁶ ДВТ је известило да је обављена анализа потреба за јачањем кадровских капацитета показала да је неопходно образовање службе финансијске форензике, која треба да помогне јавном тужиоцу у анализи токова новца и финансијских трансакција у циљу кривичног гоњења. У извештају се даље наводи да ће се у наредном периоду одредити/ангажовати и одговарајући број финансијских форензичара, у складу са препорукама анализе. У извештају ДВТ се каже да су крајем фебруара 2018. године 44 заменика јавног тужиоца упућена у посебна одељења за сузбијање корупције која су успостављена при вишим јавним тужилаштвима у Београду, Нишу, Новом Саду и Краљеву почетком марта 2018. године.¹⁰⁷

Правосудна академија је известила да је у склопу континуиране обуке тужилаца за спровођење кривичног поступка одржано укупно 5 радионица у 2018. години, на тему Увиђај као доказна радња, у Нишу, Крагујевцу, Београду и Новом Саду.¹⁰⁸

Када је реч о унапређењу техничких капацитета тужилаштава и судова за спровођење Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције, Министарство правде је известило да је у оквиру пројекта *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из претприступних фондова ЕУ (ИПА 2013), ангажован експерт који је извршио анализу потреба и да је направљена детаљна спецификација опреме неопходне тужилаштвима и судовима

¹⁰⁶ Високи савет судства, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и јануар 2019. године

¹⁰⁷ Државно веће тужилаца, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул и октобар 2018. године

¹⁰⁸ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, октобар 2018. године

за спровођење поменутог Закона.¹⁰⁹ Са друге стране, у свом извештају Републичко јавно тужилаштво је изнело податак да су у Служби финансијске форензике Тужилаштва за организовани криминал инсталирана два софтверска решења, којима се унапређује рад финансијског форензичара сачињавањем графичких приказа форензичких анализа.¹¹⁰

Циљ 3.4.9. Доношење дугорочне стратегије која на свеобухватан начин унапређује финансијске истраге.

Индикатор циља: Утврђени стратешки циљеви свеобухватно унапређују ефикасност финансијских истрага.

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђена је једна мера.

Мера 3.4.9.1. Обучити носиоце правосудних функција и припаднике полиције и Војнобезбедносне агенције о решењима Стратегије истрага финансијског криминала
Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године направи план и програм обуке. Индикатор: Израђен план и програм обуке
*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности, док је у извештају за 2017. ова активност оцењена као реализована, али без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2017. године изради приручнике. Индикатор: Приручници одштампани и објављени на интернет страни Правосудне академије
Активност је реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано , почев од четвртог квартала 2016. године, спроводи план обуке. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Правосудна академија наводи да је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, израђен Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, који садржи анализу кривичних дела која спадају у област привредног криминалитета и корупције. Приручник је намењен практичарима кривичног права и другим експертима који су заинтересовани за ове теме. Мисија ОЕБС-а у Србији и Министарство правде САД заједно су подржали штампање ове публикације. Циљ Приручника је да олакша примену у пракси свих кривичних дела које познаје кривично законодавство Србије, а чије прописивање за циљ има сузбијање привредног криминала и корупције. Приручник је доступан на интернет презентацији Академије (<https://www.pars.rs/sr/biblioteka>).

У Извештају се даље наводи да је у оквиру материје *Сузбијање корупције, сузбијање организованог криминала, финансијска истрага*, организована радионица *Финансијске и кривичне истраге и оцена доказа*, за судије апелационих, виших и основних судова, судијске сараднике, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, тужилачке помоћнике, припаднике МУП СБПОК-а, односно одељења која обрађују случајеве везане за финансијски криминал. Циљ ове обуке је био да се развију знања и вештине учесника за откривање и пријављивање сумњивих финансијских трансакција, као и гоњење учиниоца кривичног дела, трагање за имовином проистеклом из кривичног дела и прибављање доказа у поступку кривичне истраге и развијање вештине проактивних финансијских истрага. Према наводима

¹⁰⁹ Министарство правде, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, децембар 2018. године

¹¹⁰ Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул, октобар 2018. године и децембар 2019. године

из Извештаја, по завршетку обуке учесници су стекли већи ниво знања и вештина за вођење проактивних финансијских истрага и гоњење учиниоца кривичног дела, трагање за имовином проистеклом из кривичног дела и прибављање доказа у поступку кривичне истраге, као и о значају тимског рада у заједничким истражним тимовима у посебним одељењима за борбу против корупције. Одржане су укупно три дводневне радионице, на којима су била 92 учесника. Иначе, ове радионице су део програма сталне обуке Правосудне академије.¹¹¹

3.5. ПОЛИЦИЈА

У оквиру пете области Стратегије – Полиција, формулисана су два циља:

1. ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције (циљ 3.5.1.);
2. ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције (циљ 3.5.2.).

За остварење ова два циља предвиђено је 6 мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за 19 активности.

Према оцени Агенције, од 19 испитаних активности:

- 8 активности је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 11 активности није реализовано у складу са индикатором.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.5.1. Ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције.

Индикатор циља: Повећан број кривичних пријава основних и квалификованих облика коруптивних кривичних дела, које су резултирале подизањем оптужнице у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.1.1. Успоставити механизме за основну, специјалистичку и континуирану едукацију полицијских службеника на пословима борбе против корупције
Првом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) континуирано спроводи обуке за полицијске службенике по Плану едукације полицијских службеника на пословима борбе против корупције. Индикатор: Општа напомена бр. 7
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) годишње спроводи евалуацију учинка спроведених обука. Индикатор: Израђена годишња евалуација; резултати годишњег тестирања
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

¹¹¹ Правосудна академија, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Министарство унутрашњих послова (МУП) је известило о обукама које су похађали припадници Управе криминалистичке полиције, Одељења за борбу против корупције. Обуке су спроведене кроз пројекат Мисије ОЕБС у Србији под називом *Унапређење капацитета српске полиције у борби против корупције – фаза 2*. У наставном центру у Сремској Каменици су одржана два курса, а након формирања Одељења за борбу против корупције у 2018. години, за припаднике тог одељења је одржано шест обука. Обуке су имале по четири сесије и свака је трајала по два дана. У оквиру поменутог пројекта реализован је и процес сертификације полицијских службеника – њих 8 добило је сертификат за истраживање прања новца, а 6 за истражитеље финансијских превара. У оквиру пројекта ИПА 2013, под називом *Превенција и борба против корупције*, који се финансира из претприступних фондова ЕУ, одржане су две обуке у 2018. години. Обуку под називом Финансијске истраге, одржану кроз 6 сесија, похађала су 53 полицијска службеника, док је обуку Управљање ударним групама, одржану кроз две сесије, похађало 10 полицијских службеника. Полицијски службеници из Одељења за прање новца присуствовали су тренингу за тренере за обуке о спречавању прања новца и финансирања тероризма, које су спроведене у организацији МУП-а и Мисије ОЕБС у Србији. Припадници Одељења за борбу против корупције присуствовали су двонедељној обуци у наставном центру финансијске гарде у Италији, четвородневној обуци за тренере финансијских истрага по методу UNODC у Аустрији и четвородневној обуци на тему преваре у јавним набавкама, која је одржана у Хрватској, у организацији Амбасаде САД. Евалуације спроведених обука су реализоване у Центру за обуку МУП. Поред тога, према плану едукације МУП, у току 2018. године 33 полицијска службеника завршила су Курс за оспособљавање полицијских службеника за рад на спречавању и сузбијању кривичних дела са елементима корупције. У Извештају МУП-а је наведено да је у току 2018. године извршена евалуација учинка спроведених обука – Курса за оспособљавање полицијских службеника за рад на спречавању и сузбијању корупције и то од IV до VIII класе.¹¹²

Мера 3.5.1.2 Унапредити материјално-техничке услове рада, организациону и кадровску структуру носилаца борбе против корупције у оквиру полиције

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да МУП до 31. децембра 2018. године повећа број припадника Сектора унутрашње контроле полиције у складу са Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018. године.

Индикатор: Сектор унутрашње контроле је кадровски попуњен у складу са Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА)

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018. године, предвиђено је да Сектор унутрашње контроле планира повећање броја запослених по 20 на годишњем нивоу у периоду 2015-2018.¹¹³ Поглавље *Политика борбе против корупције*, потпоглавље *Административни капацитети*, када се говори о МУП-у, садржи информацију да је у моменту израде поменутог документа, у Сектору унутрашње контроле било запослено 89 службеника.¹¹⁴ Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину наводи да су у Сектору унутрашње контроле тренутно запослена 123 полицијска службеника, а да је у тој организационој јединици МУП-а систематизовано 131 радно место.¹¹⁵ Како ово повећање запослених није реализовано у складу са индикатором за активност у оквиру мере 3.5.1.2, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

¹¹² Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

¹¹³ Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА) за период 2014-2018, стр 624, доступно на <http://www.mei.gov.rs/src/dokumenta/nacionalna-dokumenta/npaа>

¹¹⁴ Ibid, стр. 615

¹¹⁵ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Мера 3.5.1.3. Успоставити ефикасне механизме интерне и екстерне координације носилаца борбе против корупције на стратешком, тактичком и оперативном нивоу

Првом активношћу је предвиђено да МУП у року од 8 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове изради нормативни оквир за формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције.

Индикатор: Усвојен акт којим се дефинише формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да МУП, у року од 18 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове, успостави јединствену базу података извршилаца кривичних дела из области корупције.

Индикатор: Јединствена база се користи у свакодневном раду министарства надлежног за унутрашње послове.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ, у року од 12 месеци од усвајања закона којим се уређују евиденције у министарству надлежном за унутрашње послове, успоставе процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва.

Индикатор: Донети акти којима се прописују процедуре за координацију и рано упозоравање

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова („Службени гласник РС“, број 24 од 26.03.2018. године), ступио је на снагу почетком априла 2018. године. Законом је предвиђено да се сви подзаконски акти, предвиђени овим законом, доносе у року од годину дана од његовог ступања на снагу. Како се Министарство унутрашњих послова у свом Извештају није осврнуло на реализацију активности која предвиђа усвајање акта којим се дефинише формирање, приступ, администрирање, коришћење и измене јединствене базе података о извршиоцима кривичних дела из области корупције, Агенција је закључила да ова активност није реализована. Такође, МУП се није осврнуо ни на реализацију активности бр. 3 у оквиру ове мере, а она се односи на успостављање процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва када је реч о кривичним делима корупције. Из истог разлога, Агенција је и трећу активност оценила као нереализовану.¹¹⁶

Републичко јавно тужилаштво се у свом Извештају о спровођењу Стратегије није експлицитно осврнуло на реализацију активности 3, која се односи на успостављање процедуре за директну координацију и рано упозоравање између полиције и тужилаштва. РЈТ је известило о формирању ударних група (укупно 4 групе формиране у посебним одељењима ВЈТ за сузбијање корупције: Београд, Ниш, Нови Сад и Краљево). Групу која је формирана у Посебном одељењу ВЈТ за сузбијање корупције у Београду, чине представници тужилаштва, МУП, Пореске управе и Министарства пољопривреде. Ова група је завршила рад у предистражном поступку који је довео до покретања кривичног поступка против 82 лица због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица, пореска утаја, удруживање ради вршења кривичног дела и прања новца.¹¹⁷

Када је реч о успостављању јединствене базе података извршилаца кривичних дела из области корупције, МУП је известио да се ова кривична дела воде у оквиру Јединственог информационог система – апликација КДУ (Кривична дела и учиниоци). У извештају се даље наводи да су у оквиру КДУ садржани подаци који се односе на структуру кривичних дела са елементом корупције, пријављена лица, ухапшена лица, задржана лица, кривичне пријаве и др.¹¹⁸ Међутим, индикатор који се односи на реализацију ове активности захтева успостављање јединствене (посебне) базе података која се односи само на извршиоце кривичних дела из области корупције, па према томе ова активност се не може оценити као реализована.

¹¹⁶ Ibid

¹¹⁷ Републичко јавно тужилаштво, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹¹⁸ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Циљ 3.5.2. Ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције.

Индикатор циља: Смањен индекс перцепције корупције у сектору полиције према истраживањима јавног мњења спроведеним у Србији.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.2.1. Ојачати административно-техничке капацитете у унутрашњој контроли Министарства унутрашњих послова
Првом активношћу је предвиђено да МУП до 31. децембра 2018. године попуни систематизована радна места у Служби интерне ревизије. Индикатор: Број попуњених систематизованих радних места у Служби интерне ревизије
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да МУП до 30. јуна 2017. године технички опреми Сектор унутрашње контроле полиције. Индикатор: Извештај о прибављеној опреми, извештаји о донацијама
Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Према Извештају МУП-а, сва систематизована места у Служби интерне ревизије МУП-а су попуњена. Послове ревизије обављају начелник Службе, три виша ревизора, четири интерна ревизора и један ревизор сарадник.

Што се тиче техничке опремљености Сектора унутрашње контроле, МУП је известио да је у оквиру ИПА 2015 програма спроведена јавна набавка ИТ, аудио и видео опреме у износу од 750.000,00 евра и да је у току достава опреме за Сектор унутрашње контроле. У 2018. години овом Сектору је дониран софтвер за оперативну аналитику и хардверска подршка, а донацију је реализовала Национална криминалистичка агенција Велике Британије. Такође, Канцеларија ИСИТАР при Амбасади САД у Републици Србији је обезбедила донацију за надоградњу софтвера који служи за пријаву имовине и прихода јавних функционера и запослених у МУП-у. Софтвер је МУП-у, односно Сектору унутрашње контроле, уступила Агенција за борбу против корупције. У 2018. години МУП је набавио и 15 возила за потребе Сектора унутрашње контроле, а Национална криминалистичка агенција Велике Британије је донирала 2 возила за потребе Сектора.¹¹⁹

119 Ibid

Мера 3.5.2.2. Ојачати капацитете за спровођење унутрашње контроле развијањем контролно-инструктивне делатности
Првом активношћу је предвиђено да МУП у року од 7 месеци од доношења Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16) донесе упутство о начину и облицима вршења унутрашње контроле.
Индикатор: Упутство је објављено и ступило на снагу
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да МУП у року од 7 месеци од доношења новог Закона о полицији донесе Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе анализе ризика и процене стања.
Индикатор: Израђено Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе спровођења анализе ризика и процене стања у министарству надлежном за унутрашње послове
Активност је реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да МУП једном у три године уведе обавезу израде превентивних планова управа у седишту, превентивних планова подручних полицијских управа и годишњих извештаја о спровођењу превентивних планова.
Индикатор: Уведене обавезе израде превентивних планова и достављања годишњих извештаја о њиховом спровођењу
Активност је реализована у складу са индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да МУП једном у три године изради извештај о спровођењу превентивних планова полицијских управа у седишту и подручних полицијских управа.
Индикатор: Извештај је објављен на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство је известило о доношењу Правилника о начину вршења унутрашње контроле, којим се уређује начин вршења унутрашње контроле полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова од стране полицијских службеника Сектора унутрашње контроле („Службени гласник РС“, бр. 39/18 од 25. маја 2018. године) и Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова („Службени гласник РС“, бр. 94/18 од 07. децембра 2018 године), која је ступила на снагу 1. јануара 2019. године.¹²⁰ Методологијом је предвиђено да руководиоци организационих јединица МУП-а достављају извештаје о спровођењу активности из плана мера за спречавање корупције, у року од 90 дана од када је извршена процена ризика и сачињен и достављен извештај о процени, а да Сектор унутрашње контроле сачињава годишњи извештај о праћењу спровођења анализе ризика од корупције, који садржи предузете активности на основу достављених извештаја од стране организационих јединица Министарства о спроведеним превентивним мерама. Овај Извештај се доставља министру унутрашњих послова и Агенцији за борбу против корупције.

С обзиром да се поменуто упутство примењује од 1. јануара 2019. године, извештај о спровођењу превентивних планова полицијских управа у седишту и подручних полицијских управа још није израђен.

¹²⁰ Ibid

<p>Мера 3.5.2.3. Развити механизме за јачање интегритета полицијских службеника</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да МУП до 30. јуна 2018. године спроведе све активности предвиђене Планом интегритета у прописаним роковима.</p> <p>Индикатор: Из извештаја министарства надлежног за унутрашње послове о спровођењу плана интегритета, који се доставља Агенцији, произилази да се све мере из плана интегритета имплементирају и прати њихово спровођење</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) једном у три године спроведе анализе ризика на корупцију у организационој структури полиције.</p> <p>Индикатор: Израђена анализа ризика на корупцију</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Трећом активношћу је предвиђено да МУП до 31. марта 2017. године изради план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију.</p> <p>Индикатор: Израђен план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Четвртом активношћу је предвиђено да МУП континуирано спроводи мере за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију.</p> <p>Уз активност је наведена напомена да су потребни анализа и савети експерата у погледу најбоље праксе, као и доношење Правилника о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у министарству надлежном за унутрашње послове.</p> <p>Индикатор: Број спроведених мера</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Петом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) до 30. јуна 2017. године успостави механизам теста интегритета.</p> <p>Индикатор: Тест интегритета се примењује у раду Сектора унутрашње контроле</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Шестом активношћу је предвиђено да МУП (Сектор унутрашње контроле) једном годишње осигура праћење примене Кодекса полицијске етике и санкционисања његовог кршења. Уз активност је наведена напомена да извештај о праћењу примене треба да показује да ли се кршење Кодекса санкционише.</p> <p>Индикатор: Израђен извештај о праћењу примене Кодекса</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p>
<p>Седмом активношћу је предвиђено да МУП квартално јавно објављује извештаје о резултатима борбе против корупције које је постигло министарство надлежно за унутрашње послове.</p> <p>Индикатор: Извештаји се квартално објављују на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове</p> <p>Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.</p>

О спровођењу

МУП је известио о учешћу Сектора унутрашње контроле (СУК) у изради Плана превенције корупције за граничну полицију. У мају 2017. године, СУК је у сарадњи са Управом граничне полиције спровео процену ризика корупције. Поред представника ове организационе јединице МУП-а и Управе граничне полиције, у раду радне групе су учествовали и представници Управе царине, Управе за заштиту биља и Управе за ветерину. Након процене ризика, у 2018. години је усвојен Превентивни план за борбу против корупције у овој области. Међутим, осим ове, процена ризика за друге организационе јединице МУП-а још није реализована, јер је тек почетком ове године на снагу ступило Упутство о методологији за спровођење анализе ризика од корупције у Министарству унутрашњих послова (Упутство). Како је Упутством предвиђено, након процене ризика (циљ идентификације и описа ризика је да пружи јасан приказ високоризичних радних места и организационих јединица у Министарству), биће израђен и план превентивних мера и извештај о извршеној процени ризика. МУП је известио о: обукама које су одржане у Београду за 20 представника Сектора унутрашње контроле, Дирекције полиције, Секретаријата и Управе царина, на тему *Анализа ризика корупције*, а које су спровели представници Генералне дирекције за борбу против корупције МУП-а Румуније; одржањем тродневне радионице за представнике СУК-а, на којој је са представницима Генералне дирекције

за борбу против корупције МУП-а Румуније разрађена свака фаза методологије за процену ризика корупције; обукама о етици и интегритету за полицијске службенике Управе саобраћајне полиције и Управе граничне полиције. Међутим, Агенција сматра да спровођење мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију треба да проистекне из претходно израђеног плана превентивних мера и извршене процене ризика у конкретној организационој јединици МУП-а. С обзиром да ће се процени ризика тек приступити, јер је тек ступило на снагу поменуто Упутство, Агенција је наведена активност оценила као нереализовану.

Што се тиче активности која се односи на успостављање механизма за спровођење теста интегритета, МУП је известио о усвајању Правилника о начину спровођења теста интегритета полицијских службеника и других запослених у Министарству, који спроводе полицијски службеници Сектора унутрашње контроле („Службени гласник РС“, бр. 39/18 од 25. маја 2018. године). У оквиру СУК-а је формиран Одсек за спровођење теста интегритета. У оквиру програма ИПА 2015, у току 2019. године ће започети реализација Твининг пројекта са партнерима из Литваније и Румуније. Биће израђене процедуре за спровођење теста интегритета и одржане обуке о начину његовог спровођења. Иако су у току 2018. године спроведене обуке за запослене у СУК-у о начину реализације теста интегритета, у чијем су спровођењу учествовали припадници МУП-а Румуније и Чешке, комплетан механизам за спровођење теста интегритета у МУП-у Републике Србије ће бити успостављен када се израде свеобухватне процедуре и припадници Одсека буду довољно обучени да могу самостално да спроведу овај тест.¹²¹

Нови Кодекс полицијске етике (Кодекс) усвојен је почетком 2017. године.¹²² Одељење за полицијску аналитику, телекомуникационе и информационе технологије редовно прати проблематику везану за кривичну, прекршајну и дисциплинску одговорност запослених у Министарству, која, према наводи ма из Извештаја МУП-а, потпада под домен Кодекса. О томе ово одељење сачињава недељне извештаје, које доставља одређеним корисницима у Министарству. Запослени у Министарству су за потребе стручног усавршавања полицијских службеника у 2018. години, у оквиру обавезне наставне области *Примена полицијских овлашћења*, реализовали тему Полицијска етика. У току је израда унапређеног наставног плана и приручника за примену полицијских овлашћења, који ће бити базиран на анализи правног оквира и наставног плана за полицијска овлашћења и поступање према доведеним и задржаним лицима у МУП-у. У 2019. години ће бити реализоване и обуке за тренере у овој области.

Подаци о постигнутим резултатима на годишњем нивоу, између осталог и у области борбе против корупције у МУП-у, садржани су у годишњим извештајима Сектора за унутрашњу контролу, који су јавно доступни на интернет презентацији МУП-а (<http://prezentacije.mup.gov.rs/sukp/rez.html>). Извештаји о укупним резултатима МУП-а у борби против корупције се не објављују на интернет презентацији. Међутим, тзв. тромесечне информације о раду МУП-а, које садрже и податке о резултатима рада у борби против корупције, достављају се Одбору за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине, који их усваја на седницама, јавно доступним на Youtube каналу.¹²³

3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

У оквиру шесте области Стратегије – *Просторно планирање и изградња*, формулисана су четири циља:

1. све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани у јавни електронски Катастар непокретности (циљ 3.6.1.);
2. смањен број процедура и уведен „једношалтерски систем“ за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности (циљ 3.6.2.);
3. транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти (циљ 3.6.3.);
4. ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма (циљ 3.6.4.).

За испуњење ова четири циља предвиђено је 10 мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за 10 активности.

¹²¹ Ibid

¹²² „Службени гласник РС“, бр. 17/17

¹²³ Министарство унутрашњих послова, *Извештај о спровођењу стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

Према оцени Агенције, од 10 испитаних активности:

- 5 је реализовано у складу са индикатором;
- 4 активности нису реализоване у складу са индикатором;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.6.1. Све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани су у јавни електронски Катастар непокретности

Индикатор циља: Број података о непокретностима и водовима који су унети у катастар се повећава за 15% на годишњем нивоу, почевши од 2013. године .

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.6.1.1. Обезбедити шалтер за информације и бесплатну правну помоћ у службама катастра непокретности
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да службе за катастар непокретности до 30. јуна 2017. године запосле стручне кадрове у складу са систематизацијом.
Индикатор: Запослен стручни кадар у броју који одговара систематизацији
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Републички геодетски завод (РГЗ) је известио о расписивању и спровођењу конкурса за попуњавање радних места у РГЗ. Наиме, почетком 2018. године у РГЗ је било запослено 2.082 људи, а важећим актом о систематизацији је предвиђено 2.650 радних места. Како би се попунио систематизовани број радних места, у априлу је расписан први конкурс за попуњавање 455 радних места. Почетком децембра, како пише у Извештају РГЗ, окончан је конкурс и решења о пријему у радни однос су уручена већем броју кандидата. У Извештају се не наводи колики број лица је запослен након спроведеног конкурса. Такође, РГЗ је известио о расписивању, средином децембра 2018. године и другог конкурса за пријем у радни однос за 107 извршилаца.¹²⁴ Овај конкурс треба да буде окончан у 2019. години, па се претпоставља да ће РГЗ већину својих кадровских капацитета попунити у текућој години. Иако је велики део посла на попуњавању кадровских капацитета РГЗ урађен, Агенција није могла оценити ову активност као спроведену, у складу са индикатором, с обзиром да цео посао око запошљавања новог кадра још увек није у потпуности окончан.

Мера 3.6.1.2. Јачати капацитете организационих јединица служби Катастра непокретности, као и интерне контроле у оквиру Сектора за стручни и управни надзор Републичког геодетског завода
Првом активношћу је предвиђено да РГЗ до 30. септембра 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.
Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да РГЗ направи и континуирано спроводи план и програм обуке запослених у складу с препорукама анализе потреба.
Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије.
Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

¹²⁴ Републички геодетски завод, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

О спровођењу

Републички геодетски завод је 04. октобра 2018. године донео Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ. Према овом акту, број систематизованих радних места је 2.650, што одговара потребама ове организације.

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, РГЗ је известио о спровођењу обука запослених за коришћење софтвера за рад Писарнице РГЗ и организовању радионица за државне службенике који примењују Закон о поступку уписа у катастар непокретности и вода.¹²⁵

Мера 3.6.1.3. Усвојити правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра, тако да исти има форму електронског потписа и документа

Првом активношћу је предвиђено да РГЗ до 31. децембра 2016. године изради и усвоји правилник тако да буде у складу са Законом о електронском потпису („Службени гласник РС”, бр. 135/04) и Законом о електронском документу („Службени гласник РС”, бр. 51/09).

Индикатор: Усвојен Правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра тако да исти има форму електронског потписа и документа

Активност је реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да РГЗ до 31. децембра 2016. године измени базу електронског катастра у складу са усвојеним правилником.

Индикатор: Извод катастра има форму електронског потписа и документа

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају РГЗ о спровођењу Стратегије за 2018. годину се истиче да је директор РГЗ донео Правилник о начину приступа, дистрибуције, издавања коришћења, складиштења и заштите података геодетско-катастарског информационог система.¹²⁶ Правилник садржи одредбу којом се предвиђа да уколико су испуњени формални услови за издавање дигиталних података, сва физичка и правна лица могу да преузму дигитални податак са квалификованим електронским потписом овлашћеног лица, односно са квалификованим електронским печатом Завода.¹²⁷

Циљ 3.6.2. Смањен број процедура и увођење „једношалтерског система“ за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број дозвола и одобрења издатих путем „једношалтерског система“ износи (утврдити¹²⁸) до краја 2017. године. Време неопходно за издавање грађевинске дозволе умањено за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

¹²⁵ Ibid

¹²⁶ „Службени гласник РС”, бр. 76/18 од 12. октобра 2018. године

¹²⁷ Републички геодетски завод, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹²⁸ Базна вредност овог индикатора никада није утврђена, а требало је да буде унета у Ревидирани акциони план.

Мера 3.6.2.1. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14 и 145/14) до почетка његове примене

Једином активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до **30. септембра 2016. године** изради и подели запосленима приручнике са упутствима. Уз активност је наведена напомена да уколико је потребно, стручно усавршавање треба спроводити и након почетка примене Закона.

Индикатор: Приручник објављен на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства; достављен извештај о дистрибуцији приручника

*У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.6.3. Транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти

Индикатор циља: Процент планова који су јавно разматрани увећан за 30% до краја 2017. године, у односу на 2012. годину.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.6.3.1. Спровести кампање за информисање грађана о значају раног увида и јавних расправа о просторним и урбанистичким плановима

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до **30. септембра 2016. године** направи програм и план кампање и изради приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова.

Индикатор: Израђен програм и план кампање; Приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова израђен и објављен на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до **30. септембра 2016. године** спроведе кампању према плану и програму у јединицама локалних самоуправа.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У вези са спровођењем активности из мере 3.6.3.1. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) није известило у 2018. години. Агенција је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину написала подробно образложење због чега се чињеница, о којој је известило МГСИ у свом Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, да су сви запослени на одговарајући начин упознати са новим правним институтима и обучени за обављање послова у складу са новим поступцима и да су “одржане презентације, обуке и радионице у координацији са УСАИД, Националном алијансом за локални економски развој (НАЛЕД) и Пројектом подршке реформи јавне управе (ГИЗ) за запослене у органима јединица локалне самоуправе у седиштима управних округа у вези са партиципацијом грађана у изради просторних и урбанистичких планова”, не може сматрати спровођењем кампање за информисање грађана о поменутој теми.¹²⁹

¹²⁹ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 до 2018. године и Ревидираниог акционог плана за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 74-75, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

Циљ 3.6.4. Ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број извршених инспекција у складу са годишњим планом увећан за 75% до краја 2017. године

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.6.4.1. Омогућити грађанима увид у електронски портал за праћење тока предмета
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године изради студију изводљивости за увођење електронског портала за праћење тока предмета. Уз активност је наведена напомена да овај портал треба да буде сличан порталу судова о кретању предмета. Индикатор: Достављен извештај о израђеној студији изводљивости; Извештај о студији
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године измени прописе ради увођења правног основа. Индикатор: Усвојене измене прописа ради увођења правног основа
Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године направи опрему и изради софтвер. Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми и израђеном софтверу

Из претходног извештаја: Иако Агенција у извештају за 2016. годину није била у могућности да оцени ниједну од три активности предвиђене мером 3.6.4.1, закључила је да је сама мера, која предвиђа омогућавање увида грађанима у електронски портал за праћење тока предмета - реализована. На посебној интернет страници МГСИ за примену Закона о планирању и изградњи, налази се корисничко упутство у оквиру кога је наведено да корисник може да приступи следећим информацијама о предмету: регистарском броју предмета у надлежном органу, заводном броју предмета (интерни број писарнице надлежног органа), врсти захтева, датуму подношења захтева, датуму завршетка (уколико је предмет обрађен) и статусу у коме се предмет тренутно налази.¹³⁰

Мера 3.6.4.2. Спровести стручно усавршавање запослених
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године направи план и програм стручног усавршавања и изради приручнике са упутствима. Индикатор: Израђен план и програм стручног усавршавања; приручници с упутствима објављени на интернет страни министарства надлежног за послове грађевинарства
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства до почетка рада портала спроводи план стручног усавршавања и подели приручнике са упутствима. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника
*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности, док су у извештају за 2017. годину обе активности оцењене као реализоване на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, без података о томе да ли су реализоване и у року.

¹³⁰ *Корисничко упутство – Подносилац захтева*, стр. 31, доступно на: <http://gradjevinskedomozvole.rs/Files/00302/Korisnicko-uputstvo-podnosilac-zahteva.pdf>.

Мера 3.6.4.3. Спровести кампању за информисање грађана о електронском порталу за праћење тока предмета

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године** изради план и програм кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године** спроведе кампању према плану и програму.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности, док су у извештају за 2017. годину обе активности оцењене као реализоване на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, без података о томе да ли су реализоване и у року.

Мера 3.6.4.4. Ојачати капацитете инспекцијских служби

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** изради анализу потреба. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђена анализа потреба

*У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију активности, док је у извештају за 2017. годину ова активност оцењена као реализована, без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији.

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства** направи и **континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије.

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

МГСИ је известило о усвајању Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству, који је ступио на снагу 15. септембра 2017. године, а којим је број радних места у Сектору за инспекцијски надзор систематизован на 67.¹³¹ У свом Извештају о спровођењу Стратегије у 2018. години, МГСИ је известило да капацитети Сектора за инспекцијски надзор и даље нису попуњени, јер је у 2018. години и даље на снази била забрана запошљавања у јавном сектору.

Што се обука тиче, МГСИ је известило да су сви инспектори прошли обуку под називом *Ка ефикаснијим инспекцијама* и обуку о примени Закона о општем управном поступку. У извештају је наведено да је спроведена најмање једна обука годишње по инспекцији.¹³²

¹³¹ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 до 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2017. годину*, стр. 77, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

¹³² Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април и октобар 2018. године

Мера 3.6.4.5. Побољшати проактивни приступ инспекцијских служби тако што ће се годишњим планом предвидети већи број инспекцијских надзора

Једином активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове грађевинарства континуирано предвиди већи број надзора у годишњем плану инспекцијских служби. Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Извештај о раду министарства надлежног за послове грађевинарства садржи податке о броју планираних инспекцијских надзора; број планираних инспекцијских надзора повећан у односу на број планираних надзора из претходне године

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

О спровођењу

МГСИ у Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину није изнело податке о броју планираних инспекцијских надзора за 2018. и 2019. годину, на основу којих би се могао извести закључак о реализацији активности. Наиме, ова активност предвиђа да МГСИ континуирано планира већи број инспекцијских надзора у раду инспекцијских служби из године у годину. На интернет презентацији Министарства се налази План рада инспекције за 2017. и План рада инспекције за 2019. годину. Међутим, нема Плана рада инспекције за 2018. годину. Са друге стране, када се упореде планови инспекција за 2017. и 2019. годину, немогуће је утврдити да ли постоји тренд раста планираних инспекција, јер су категорије планираних инспекцијских надзора различите.¹³³ Из поменутог разлога, Агенција није била у могућности да процени реализацију ове активности.

3.7. ЗДРАВСТВО

У оквиру седме области Стратегије – *Здравство*, формулисана су три циља:

1. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена (циљ 3.7.1.);
2. успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука (циљ 3.7.2.);
3. транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности (циљ 3.7.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је 6 мера и 14 активности, од којих је поступање испитано за 14 активности.

Према оцени Агенције, од 14 оцењених активности:

- једна је испуњена у складу са индикатором;
- 12 није испуњено у складу са индикатором, од којих 6 није испуњено јер нису испуњене претходне условљавајуће активности;
- једна активност која се односи на објављивање садржаја на интернет страни одговорног субјекта није процењена, јер је интернет страница „у изградњи“.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.7.1. Идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број основаних притужби у вези са сектором здравља на годишњем нивоу умањен за 30% до краја 2017. године.

¹³³ Видети: План рада за 2017. годину – грађевинска-урбанистичка инспекција и План рада за 2019. годину – грађевинска-урбанистичка инспекција, доступно на: <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/list/89/181>

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.7.1.1. Ускладити подзаконске прописе са изменама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09 – други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – други закон, 93/14, 96/15 и 106/15), Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 109/05, 57/11, 110/12 – УС, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14 – УС РС, 106/15 и 10/16 – други закон), Закона о коморама здравствених радника („Службени гласник РС“, бр. 107/05 и 99/10) и Закона о лековима и медицинским средствима („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 107/12)

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да **Министарство здравља до 31. децембра 2017. године** изради и усвоји подзаконске прописе у складу са новим законским решењима.

Индикатор: Усвојени нови и измењени постојећи подзаконски прописи у складу са новим законским решењима

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство здравља је известило да активност која се односи на израду и усвајање подзаконских прописа, усклађених са одговарајућим изменама Закона о здравственој заштити, Закона о здравственом осигурању, Закона о коморама здравствених радника и Закона о лековима и медицинским средствима, није реализована јер наведени закони нису измењени. Наиме, Закон о здравственој заштити није усвојен, већ је у фази нацрта упућен Влади на разматрање. Предлог закона о здравственом осигурању је упућен Народној скупштини на усвајање. Закон о коморама здравствених радника¹³⁴, усвојен 2007. године, након усвајања Ревидираног акционог плана мењан је 2017. године, али само како би се ускладио са Одлуком Уставног суда¹³⁵ која се односила на члан 46 став 1 поменутог закона. Међутим, ове измене се нису тичале недостатака у Закону када су у питању ризици за настанак корупције у овој области. Што се тиче Закона о лековима, његов нацрт је тренутно у фази израде.¹³⁶

Мера 3.7.1.2. Израдити анализу целокупног преосталог правног оквира у здравству са аспекта корупције и спровести неопходне измене у складу с њеним препорукама

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове здравља до 31. марта 2018. године** изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама закона у складу са препорукама анализе.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе достављени Влади

Средство верификације: Образложења из Нацрта закона која садрже објашњење на који начин су препоруке анализе унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 30. јуна 2018. године** поднесе Предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из Предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. септембра 2018. године** усвоји Закон о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

Активност није реализована у складу са индикатором.

¹³⁴ „Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС

¹³⁵ „Службени гласник РС“, бр. 70/2017 од 20. јула 2017. године

¹³⁶ Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

О спровођењу

Министарство здравља се у извештају није осврнуло на спровођење ове активности.¹³⁷ Поменућа активност није реализована јер још увек није дошло ни до измена закона које регулишу области у оквиру здравства, које су Стратегијом за борбу против корупције и Ревидираним акционим планом означене као најризицијне.¹³⁸

Циљ 3.7.2. Успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука

Индикатор циља: Објављени стандарди када је реч о сукобу интереса за све видове клиничких истраживања и донација до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

<p>Мера 3.7.2.1. Изменити Закон о здравственој заштити и Закон о лековима и медицинским средствима тако да се јасним и транспарентним правилима уреди област донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава; однос са фармацеутском индустријом; висина и поступање са поклоном; сукоб интереса здравствених радника и сарадника, као и лица која обављају функције (а немају статус функционера у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције)</p>
<p>Првом активношћу је предвиђено да Министарство здравља до 30. јуна 2017. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере достављени Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта</p>
<p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да Влада до 30. септембра 2017. године поднесе предлоге о изменама и допунама закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере поднети Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога</p>
<p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>
<p>Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени</p>
<p>Активност није реализована у складу са индикатором.</p>

О спровођењу

Видети део овог извештаја о спровођењу мере 3.7.1.1.

¹³⁷ Ibid

¹³⁸ Видети меру 3.7.1.1.

Мера 3.7.2.2. Изменити Закон о донацијама и хуманитарној помоћи („Службени лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) тако да се јасним и транспарентним правилима уреди област донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава, као и да се уведе обавеза код донација у здравству да се оформи комисија која ће процењивати оправданост, трошкове и исплативост донација

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство здравља до 30. септембра 2018. године** изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама закона. Уз активност стоји напомена да закон треба да предвиђа да се комисија образује на нивоу здравствене установе, у сарадњи са министарством надлежним за послове здравља.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере и напомене достављен Влади

Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2017. године** поднесе предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере и напомене поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2018. године** усвоји Закон о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона усвојен

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство здравља је известило да су измене Закона о донацијама и хуманитарној помоћи у надлежности Министарства финансија.¹³⁹ Агенција за борбу против корупције је 2016. године упутила Иницијативу за измене Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Службени лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02)¹⁴⁰ Министарству финансија и Генералном секретаријату Владе РС. Иницијатива се односила, између осталог, и на измене које су дефинисане у мери 3.7.2.2. Међутим, ни Влада ни Министарство финансија нису одговорили, нити су на било који начин реаговали на иницијативу Агенције.

Мера 3.7.2.3. Обезбедити транспарентност јавних набавки које спроводе здравствене установе

Једином активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове здравља континуирано** објављује извештаје о јавним набавкама које спроводе здравствене установе. Уз активност је наведена напомена да се мера односи на сваку здравствену установу.

Индикатор: Објављени извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе на интернет страници министарства надлежног за послове здравља, који се ажурирају на кварталном нивоу

Агенција није процењивала спровођење активности, јер је интернет страница још увек „у изградњи“.

О спровођењу

Министарство здравља има нову интернет страну на којој се не могу пронаћи квартални извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе. Међутим, такви подаци су заиста постојали на ранијој интернет презентацији Министарства, о чему је Агенција писала у извештајима о спровођењу Стратегије за 2016. и 2017. годину. На актуелној страници Министарства се могу пронаћи подаци о јавним набавкама које спроводи Министарство, превиђени важећим законом.¹⁴¹

¹³⁹ Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹⁴⁰ Видети на: <http://www.acas.rs/praksa-agencije/analize-propisa-na-rizike-od-korupcije/>

¹⁴¹ Видети на: <https://www.zdravlje.gov.rs/tekst/333533/javne-nabavke-male-vrednosti.php>

Са друге стране, Министарство здравља је известило да су на њиховој интернет страни објављени извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе, али без навођења линка где се ти извештаји могу и пронаћи.¹⁴²

Циљ 3.7.3. Транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности.

Индикатор циља: Процент јавних здравствених усанова које су у потпуности усвојиле јединствени информациони систем са електронским здравственим документима, а који је одобрен од стране Повереника за информације од јавног значаја, износи 75% до краја 2017. године.

Мера 3.7.3.1. Израдити јединствени информациони систем на свим нивоима здравствене заштите
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради јединствену базу података листа чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате. Индикатор: Јединствена база података листа чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате доступна је грађанима са напоменом о последњем датуму ажурирања
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради базу података о добављачима лекова и здравственог материјала са просечним ценама. Индикатор: База података о добављачима лекова и здравственог материјала са просечним ценама доступна је грађанима и редовно се ажурира
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове здравља до 31. децембра 2018. године изради централни регистар издатих рачуна за здравствене услуге. Индикатор: Централни регистар издатих рачуна за здравствене услуге доступан је грађанима и редовно се ажурира
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Јединствена база података о листама чекања на специјалистичке прегледе и оперативне захвате налази се интернет страници Републичког фонда за здравствено осигурање.¹⁴³ На интернет страни Министарства здравља, као и на интернет странама других државних органа, не могу се наћи базе података о добављачима лекова са просечним ценама. На интернет страни Републичког фонда за здравствено осигурање се налази база података о добављачима здравственог материјала и помагала, али не садржи податке о просечним ценама.¹⁴⁴ На интернет страни Управе за трезор се налази тзв. Централни регистар издатих фактура,¹⁴⁵ међутим, он није доступан грађанима. У њега се може приступити само под посебним условима.

У извештају Министарства здравља у вези са спровођењем активности из мере 3.7.3.1. дата је информација која гласи: “Министарство здравља је успоставило јединствен информациони систем чија се надградња спроводи”.¹⁴⁶

¹⁴² Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹⁴³ Видети на: <http://rfzo.rs/index.php/osiguranalica/listecekajna/pregled-lista-cekajna>

¹⁴⁴ Видети на: <https://www.rfzo.rs/index.php/davaocizdrusluga/ugovaranje-mtp>

¹⁴⁵ Видети на: <https://crf.trezor.gov.rs/>

¹⁴⁶ Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

У оквиру осме области Стратегије – *Образовање и спорт*, формулисано је пет циљева:

1. измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа, као и декана факултета (циљ 3.8.1.);
2. усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију (циљ 3.8.2.);
3. успостављена транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим образовним институцијама (циљ 3.8.3.);
4. процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима (циљ 3.8.4.);
5. успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза (циљ 3.8.5.).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је 10 мера и 23 активности, од којих је поступање испитано за 20 активности.

Према оцени Агенције, од 20 испитаних активности:

- 16 није реализовано у складу са индикатором, а од њих четири због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност;
- за три активности Агенција није била у могућности да оцени реализацију;
- за једну активност Агенција није оцењивала реализацију јер је интернет страница одговорног субјекта „у изградњи“.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.8.1. Измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа и декана факултета.

Индикатор циља: Процент директора, декана и наставног особља на годишњем нивоу, чији рад је независна комисија оценила задовољавајућим, износи 75% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.1.1. Изменити Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13 и 68/15) и Закон о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14 и 68/15), тако да се уведе законска обавеза избора, периодичне евалуације рада и учинка директора, декана и наставног особља у свим школским установама, на основу објективних, јасних, прецизних и унапред познатих критеријума

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона. Уз активност је наведена напомена да дискрециона овлашћења директора, декана и наставног особља треба ограничити у највећој могућој мери, објективним, прецизним, јасним и унапред познатим критеријумима; да њихове дискреционе одлуке морају бити образложене и транспарентне; да комисије за избор кандидата за запослење треба да буду састављене од директора школе и запослених.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене достављени Влади

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена као уз прву активност.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

*У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као нереализована, с обзиром да претходна условљавајућа активност није испуњена, док је у извештају за 2017. годину оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована, али не на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.8.2. Усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, број инспекција на годишњем нивоу чији су налази негативни умањен за 50% до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.8.2.1. Донети Кодекс понашања за наставнике установа предуниверзитетског образовања и пратити његову примену

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године** изради и донесе Кодекс. Уз активност је наведена напомена да се утврђивање постојања Кодекса понашања, односно правила понашања у установи (по Закону о основама система образовања и васпитања), контролише у редовном инспекцијском надзору. Свака установа је у обавези да донесе овај акт.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страни министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 31. децембра 2016. године** упозна наставнике и ученике са правилима Кодекса. Уз активност је наведена иста напомена као и уз прву активност.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страни министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. јуна 2017. године** спроведе кампању према плану и програму ради упознавања наставних радника и ученика о правилима Кодекса.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство просвете, науке и технолошког развоја (Министарство просвете) је известило да Кодекс понашања за наставнике установа предуниверзитетског образовања није усвојен. Предвиђа се усвајање етичког кодекса и правила понашања за ученике, студенте и наставнике до децембра 2019. године.¹⁴⁷ Друге две активности су оцењене као нереализоване, јер није реализована претходна условљавајућа активност, а то је усвајање Кодекса.

Мера 3.8.2.2. Унапредити механизам за представке, захтеве и жалбе у министарству надлежном за послове просвете

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **министарство надлежно за послове просвете континуирано** уведе обавезу обавештавања грађана о процедурама за представке, захтеве и жалбе преко интернет презентације ресорног министарства, као и обавезу да се сваки подносилац представке обавести о мерама предузетим по представци.

Индикатор: Обавештење о процедурама за представке и захтеве објављено на интернет презентацији ресорног министарства; усвојен акт којим се утврђује обавеза обавештавања подносиоца представке о мерама предузетим по њој

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Иако је Министарство просвете известило да грађани представке, захтеве и жалбе могу поднети путем телефона који је објављен на интернет презентацији Министарства, Агенција је ову активност оценила као нереализовану. Наиме, увидом у интернет презентацију Министарства, под рубриком „Контакти“ објављен је списак различитих телефона јавних функционера и запослених, али ниједан од ових бројева није издвојен као број на који се могу упутити представке/притужбе, захтеви и жалбе грађана.¹⁴⁸ Дакле, на интернет презентацији не постоји јасна информација о томе на који начин грађани могу упутити притужбе, а поготово не постоје остале информације које су описом ове активности у Ревидираном плану предвиђене: израђене и објављене процедуре за притужбе, као и обавезу да се подносилац обавести шта је предузето по његовој или њеној притужби.

¹⁴⁷ Министарство просвете, науке и технолошког развоја, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

¹⁴⁸ Ibid

Циљ 3.8.3. Транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим школским институцијама

Индикатор циља: У односу на 2012. годину, проценат дисциплинских поступака као резултат надзора умањен за 30% до краја 2017. године

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.3.1. Обезбедити услове за стављање у пуну функцију јединственог информационог система у просвети и објављивати деперсонализоване податке из јединственог информационог система у просвети („open data“)

Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове просвете континуирано модернизује јединствени информациони систем просвете и повезује га са информационим системима других државних институција, као и да обједињује постојеће прикупљање података и информационе системе и отклања преклапања. Уз активност је наведена напомена да систем треба да се стално надограђује, а подаци да се ажурирају.

Индикатор: Достављен извештај с подацима о модернизацији софтвера информационог система, додавању нових регистара и података, њиховом ажурирању и дефинисању протокола за размену информација између информационих система

Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове просвете до **31. марта 2018. године** прошири аналитичке капацитете државних институција задужених за обраду података.

Индикатор: Проширени капацитети установа задужених за обраду података

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство просвете је успоставило информациони систем чије се управљање и одржавање ослањало на њихове прилично ограничене ресурсе. Како је у извештају Министарства изнето, због ограничених кадровских капацитета нису били имплементирани сви законом предвиђени делови система и, сходно томе, није било ни могуће пратити и контролисати унос података. Из поменутог разлога, у 2018. години Министарство је одлучило да израду целокупног система повери Канцеларији за информационе технологије и електронску управу Владе. Очекује се да до краја 2019. године буду успостављени сви законом предвиђени регистри који ће омогућити праћење и контролу образовног система РС.¹⁴⁹

Циљ 3.8.4. Процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован је на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима

Индикатор циља: Број инспекција на годишњем нивоу од стране КАПК као независне агенције износи (утврдити¹⁵⁰) до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

¹⁴⁹ Ibid

¹⁵⁰ Базна вредност индикатора није утврђена, а требало је да буде садржана у Ревидираном акционом плану.

Мера 3.8.4.1. Унапредити рад Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК)
Првом активношћу је предвиђено да КАПК континуирано јавно објављује извештаје о налазима рецензената и КАПК-а који су релевантни за доношење одлуке о акредитацији. Индикатор: Извештаји релевантни за доношење одлуке о акредитацији објављени на интернет презентацији КАПК-а
Активност није реализована у складу са индикатором за извештајни период.
Другом активношћу је предвиђено да КАПК објављује извештаје о раду најмање једном годишње. Индикатор: Извештаји о раду објављени на интернет презентацији КАПК-а
Активност није оцењена јер је интернет страница „у изградњи“.

О спровођењу

Агенција за борбу против корупције добила је Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину од Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању – НАТ, у чијем саставу је Комисија за акредитацију као стручни орган тела. Како је НАТ ново правно лице, у току је израда интернет странице¹⁵¹, на којој ће бити објављена сва документа везана за рад НАТ-а и Комисије за акредитацију.¹⁵²

Циљ 3.8.5. Успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза

Индикатор циља: Нормативни оквир за транспарентно финансирање спорта предвиђен мерама у оквиру овог циља усвојен на републичком, покрајинском и локалном нивоу до краја 2015. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.8.5.1. Уредити посебним законом, у складу са законом којим се уређује спорт, утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 30. септембра 2016. године изради и достави Влади нацрт закона. Индикатор: Нацрт закона који садржински одговара инструкцијама из мере достављен Влади Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Нацрта или зашто нису
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе Предлог закона Народној скупштини. Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона тако да садржински одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Предлога или зашто нису
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. марта 2017. године усвоји Закон. Индикатор: Закон усвојен
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство омладине и спорта није доставило извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину. Закон о спорту усвојен је 2016. године, али није донет посебан закон којим би се регулисало

¹⁵¹ У моменту када је израда овог Извештаја окончана (крај марта 2019. године), на интернет страни НАТ је стајала напомена „Ова страна ће ускоро бити доступна“, видети на: <https://www.nat.rs/uskoro/>

¹⁵² Национално тело за акредитацију, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу. С обзиром да Нацрт закона није израђен, нису испуњене ни друга, ни трећа активност.

Мера 3.8.5.2. Изменити и допунити подзаконске прописе којима се уређује транспарентно финансирање спортских активности на свим нивоима власти

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да (1) министарство надлежно за послове спорта, (2) Покрајински секретаријат за спорт и (3) Општинска/градска управа до 31. марта 2018. године израде и усвоје измене и допуне Правилника о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта у (1) Републици Србији, (2) на нивоу аутономне покрајине и (3) јединица локалних самоуправа.

Индикатор: Донети правилници у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство омладине и спорта¹⁵³ и Покрајински секретаријат за спорт и омладину¹⁵⁴ су донели подзаконске акте базиране на важећем Закону о спорту. Међутим, смисао ове активности јесте у томе да се након доношења новог закона којим се посебно уређује утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу, донесу и одговарајући подзаконски прописи у складу са новим законом. Како претходна, условљавајућа активност није испуњена, то је Агенција оценила и ову активност као нереализовану.

Мера 3.8.5.3. Успоставити категоризацију и рангирање спортских организација на нивоу Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе на основу јасних критеријума

Првом активношћу је предвиђено да аутономне покрајине до 30. јуна 2018. године израде и усвоје измене и допуне Правилника о категоризацији спортских организација на нивоу аутономних покрајина поштујући Националну категоризацију.

Индикатор: Донет Правилник о категоризацији спортских организација у аутономним покрајинама у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да јединице локалне самоуправе до 30. јуна 2018. године израде и усвоје измене и допуне правилника о категоризацији спортских организација на нивоу јединица локалних самоуправа, поштујући Националну категоризацију.

Индикатор: Донети правилници о категоризацији спортских организација на нивоу јединица локалне самоуправе у складу са инструкцијама из мере и активности

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове спорта до 30. септембра 2018. године изради ранг-листе спортских организација у Републици Србији по категоријама.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у Републици Србији

Активност није реализована у складу са индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да аутономне покрајине до 30. септембра 2018. године израде ранг-листе спортских организација на нивоу аутономних покрајина.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у аутономним покрајинама

Активност није реализована у складу са индикатором.

Петом активношћу је предвиђено да јединице локалне самоуправе до 30. септембра 2018. године израде ранг-листе спортских организација у јединицама локалних самоуправа.

Индикатор: Донета ранг-листа спортских организација у јединицама локалних самоуправа

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

153 Видети на: <https://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici>

154 Видети на: <https://www.sio.vojvodina.gov.rs/index.php/konkursi/konkursi-sport>

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Секретаријат Покрајинске владе није известио о спровођењу активности која се односи на усвајање Правилника о категоризацији спортских организација. Одредбом члана 141 Закона о спорту дата је могућност аутономној покрајини да утврди категоризацију организација у области спорта. Покрајински секретаријат за спорт и омладину је у 2017. години донео Правилник о категоризацији покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину¹⁵⁵, али акт о категоризацији организација у области спорта није усвојен.

С обзиром да нису све ЈЛС доставиле извештаје о спровођењу Стратегије за 2018. годину, а да већина оних која је доставила извештаје није известила о спровођењу друге и пете активности које потпадају под меру 3.8.5.3, Агенција није била у могућности да оцени њихову реализацију.

Законом о спорту (члан 139) је прописано да националну категоризацију спортова, националних гранских спортских савеза, спортиста, спортских стручњака и спортских објеката и поступак рангирања, односно категорисања спортиста, спортских стручњака и спортских објеката, прописује министар. Министар је донео подзаконске акте који се односе на националну категоризацију спортова, гранских спортских савеза, али остале подзаконске акте који се односе на спортисте и спортске стручњаке није донео.¹⁵⁶ Такође, није израђена ранг-листа спортских организација у Републици Србији по категоријама.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину је донео Решење о категоризацији спортских савеза од значаја за АП Војводину и Решење о покрајинским гранским савезима од значаја за АП Војводину.¹⁵⁷ Међутим, Покрајински секретаријат није израдио ранг-листу спортских организација на покрајинском нивоу, па је Агенција ову активност оценила као нереализовану.

Мера 3.8.5.4. Обезбедити висок степен транспарентности и адекватан надзор у поступку финансирања спортских организација из јавних прихода

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **министарство надлежно за послове спорта до 30. јуна 2018. године** изради и усвоји акт којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа. Уз активност је предвиђена напомена да у израду треба укључити Олимпијски комитет Србије, Спортски савез Србије, Завод за спорт и медицину спорта и представнике јавних предузећа.

Индикатор: Донет акт којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа

Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министар спорта није усвојио правилник којим се утврђују јасни критеријуми за расподелу средстава спортским организацијама од стране јавних предузећа.

Мера 3.8.5.5. Изменити правни оквир којим се регулише професија спортског посредника у погледу сукоба интереса у обављању делатности и финансијских токова у овој области

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове спорта до 31. марта 2017. године** изради и усвоји измене Правилника о номенклатури спортских занимања, тако да се уведу одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера

Индикатор: Донет Правилник у складу са инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу са индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове спорта до 31. марта 2018. године** спроведе анализу и да препоруке за унапређење постојећег ширег правног оквира којим се регулише рад спортских менаџера и финансијски сегмент њиховог рада, како би се ускладили са међународним спортским правилима и стандардима транспарентног пословања.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

¹⁵⁵ „Службени лист АПВ“, бр. 5/2017

¹⁵⁶ Видети на: <https://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici?lang=lat>

¹⁵⁷ Видети на: <https://www.sio.vojvodina.gov.rs/index.php/konkursi/konkursi-sport>

О спровођењу

На интернет страни Министарства омладине и спорта налази се Правилник о номенклатури спортских занимања и звања из 2013. године,¹⁵⁸ који не садржи одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера.¹⁵⁹

С обзиром да Министарство омладине и спорта није доставило извештаје о спровођењу стратегија за 2016, 2017, па ни за 2018. годину, а да се податак о овој активности не може пронаћи ни на интернет страни Министарства, Агенција није била у могућности да оцени спровођење друге активности у оквиру мере 3.8.5.5.

3.9. МЕДИЈИ

У оквиру девете области Стратегије – Медији, формулисан је један циљ: транспарентно власништво, финансирање медија и уређивачка политика (циљ 3.9.1.).

Индикатор циља: Представници Повереника за информације од јавног значаја, независних новинских удружења, Агенције и цивилног друштва су се сагласили да је приступ информација о власништву и финансирању медија омогућен грађанима.

За испуњење овог циља предвиђена је једна мера и једна активност.

Мера 3.9.1.1. Формирати, одржавати и ажурирати јавне базе података/регистра о медијима (власничкој структури)
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Министарство културе и информисања континуирано ажурира и одржава регистар.
Индикатор: Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре
Агенција није оценила реализацију активности јер одговорни субјект није адекватно одређен.

Из претходног извештаја: Агенција за борбу против корупције је мишљења да је констатација Министарства културе и информисања потпуно исправна, да активност у оквиру које се захтева да Министарство културе и информисања континуирано ажурира и одржава регистар који не води, нема никаквог смисла повезивати са индикатором који гласи: *Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре*, па је у том смислу оценила да је ову активност немогуће реализовати на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом.

¹⁵⁸ Правилник о номенклатури спортских занимања и звања, „Службени гласник РС“, бр. 7/2013

¹⁵⁹ Министарство омладине и спорта, *Правилници*, доступно на: <http://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici>

4 ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција, и то десет циљева:

1. успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа (циљ 4.1.);
2. систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти врши се на основу критеријума и заслуга (циљ 4.2.);
3. обезбеђена транспарентност у раду органа власти (циљ 4.3.);
4. континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције (циљ 4.4.);
5. створени услови за активније учешће организација цивилног друштва у борби против корупције (циљ 4.5.);
6. створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције (циљ 4.6.);
7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа (циљ 4.7.);
8. проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције (циљ 4.8.);
9. успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију) (циљ 4.9.);
10. успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору (циљ 4.10.).

За испуњење ових десет циљева формулисано је 16 мера и 34 активности, од којих је поступање испитано за 34 активности

Према оцени Агенције, од 34 испитане активности:

- 17 је реализовано у складу са индикатором и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- 17 није реализовано у складу са индикатором, од којих 14 због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 4.1. Успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа

Индикатор циља: Процент органа јавне власти који обезбеђују обуку засновану на материјалима или моделима одобреним од стране Агенције за борбу против корупције износи 95% или више до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене **две мере и седам активности**, али су рокови за активности у оквиру њих условљени доношењем и почетком примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно активностима које треба да буду реализоване након његовог усвајања, односно након почетка његове примене,

Према томе, све активности у оквиру ових мера (три активности у оквиру мере 4.1.1. и четири активности у оквиру мере 4.1.2.) нису реализоване.

Циљ 4.2. Систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга

Индикатор циља: Број основаних притужби на годишњем нивоу у вези са нерегуларним запошљавањем умањен за 30% до краја 2017. године (у односу на 2012. годину).

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено шест мера.

<p>Мера 4.2.1. Успоставити услове и критеријуме за запошљавање и напредовање у јавној управи (укључујући именована и постављена лица), у складу са принципима конкурентности и транспарентности</p> <p>Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 30. септембра 2016. године изради анализу прописа који уређују радно правни статус у органима јавне управе са препорукама. У напомени уз активност је наведено да је рок за ову меру усклађен са роком са мером 2.1.1. из Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона у складу са препорукама анализе.</p> <p>Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе достављени Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст нацрта</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Трећом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе поднети Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст предлога</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p> <p>Четвртом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени</p> <p>Активност је реализована у складу са индикатором.</p>

О спровођењу

У документу под називом *Реформа јавне управе*, који представља Извештај о спровођењу Акционог плана за реформу јавне управе за период 2015-2017, наводи се податак о свеобухватној анализи нормативног оквира којим је регулисан систем плата у јавној управи. Поред тога, постоји и податак о томе да је предуслов за успостављање система запошљавања, оцењивања, мотивисања, напредовања према заслугама у јавној управи, било унапређење описа послова и очекиваних резултата за радна места (израда Каталога), након чега треба да уследе измене (упрошћавање) великог броја прописа, уз неопходно унапређење управљачког капацитета у јавној управи. У извештају се даље наводи да реформе још нису завршене, али да су припремљене аналитичке и нормативне основе.¹⁶⁰ Иако не постоји јавно доступан документ, који садржи резултате анализе правног оквира који обухвата све прописе који се односе на радно-правни статус запослених у органима јавне управе, а узимајући у обзир обим и темељност измена нормативног оквира који је евидентно спроведен у овој области, јасно је да све то није могло бити учињено без свеобухватне анализе правног оквира којим је ова материја до тих измена била уређена. Из наведеног разлога Агенција је ову активност оценила као реализовану.

¹⁶⁰ Видети на: <http://mduls.gov.rs/reforma-javne-uprave/>

У Извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу наведени су подаци о усвајању и изменама закона које су реализоване у циљу успостављања система запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга. Нормативне измене су следеће: усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон), којим је на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, са циљем успостављања основних начела службеничког система, заснованих на стандардима прихваћеним у савременим упоредно-правним системима, чиме се испуњава основна претпоставка за пуну професионализацију и деполитизацију кадрова у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе; усвојен је Закон о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“, број 113/17), којим се уређује радно-правни статус и плате запослених у јавним службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита) и којим је успостављен систем радних односа у јавним службама заснован на заслугама и уведена је функција управљања људским ресурсима кроз обавезне институте којима се она остварује (планирање кадрова, конкурсни поступак, вредновање резултата рада и др); усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, број 47/18) који се примењује на запослене у јавним агенцијама и којим је уведена обавезна провера стручних оспособљености, знања и вештина кандидата у изборном поступку, чиме се у систем запошљавања у јавним агенцијама уводи принцип заслуга; усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 95/18), који је почео да се примењује 1. јануара 2019. године, а чијим одредбама је дат законски основ да се у све функције управљања људским ресурсима уведе систем компетенција, које представљају скуп знања, вештина, особина, ставова и способности, које државни службеник поседује, а које обликују његово понашање и воде постизању очекиваних резултата на радном месту.

У циљу усаглашавања са новим решењима предвиђеним изменама и допунама Закона о државним службеницима на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе, Влада Републике Србије је на седници одржаној 10. јануара 2019. године усвојила следеће подзаконске акте: Уредбу о интерном и јавном конкурсном поступку за попуњавање радних места у државним органима, Уредбу о изменама и допунама Уредбе о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе, Уредбу о изменама и допунама Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника и Уредбу о вредновању радне успешности државних службеника. Напомињемо да је Служба за управљање кадровима припремила Предлог уредбе о одређивању компетенција за рад државних службеника, која је у складу са законском процедуром послата Влади РС ради разматрања на првој наредној седници. Усвајањем ових подзаконских аката се у потпуности уводе компетенције у све инструменте управљања људским ресурсима у државно-службеничком систему. Имајући у виду да је одредбама ЗЗАПЈЛС (члан 133 ст. 2) предвиђено да се у погледу оцењивања службеника, врсте оцена, последица оцењивања и других питања примењују прописи којима се оцењују државни службеници, односно Закон о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09, 99/14 и 94/17) и Уредба о оцењивању државних службеника („Службени гласник РС“, бр. 11/06 и 109/09), било је неопходно да се изменама овог закона уреди оцењивање службеника у АП и ЈЛС. С тим у вези, усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 95/18), којима је, пре свега, предвиђен престанак сходне примене прописа који се односе на оцењивање државних службеника и прописују се одредбе о оцењивању службеника, напредовању и награђивању у смислу даље доследне примене мерит система односно „према заслугама“.

У циљу усаглашавања са одредбама овог закона, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе Влада РС је на седници одржаној 10. јануара 2019. године усвојила Уредбу о оцењивању службеника. Поред тога, изменама и допунама ЗЗАПЈЛС извршене су измене које се односе на појашњење и унапређење одређених законских решења и то прецизирање ко у име послодавца врши права и дужности за одређене категорије службеника на положају, службеника који руководе органом, службом или организацијом и службеника и намештеника у кабинету изабраног лица, одредбе која се односи на уређење примене општих прописа о раду и колективног уговора, права функционера по престанку функције, услове за рад у звањима, прецизирање која лица која могу да донесу одлуку о избору кандидата по спроведеном конкурсном поступку, дужност полагања државног стручног испита за запослене који немају обавезу пробног рада, престанак радног односа по сили закона, доношење новог Правилника и промена Правилника о организацији и систематизацији радних места, право на

накнаде службеника (накнаду плате службеника на положају који је постао нераспоређен, права на отпремнину), прецизирање ситуације отказа који даје послодавац у случају теже повреде радне дужности, вођење дисциплинског поступка, обезбеђивање стручности у раду и одлучивању по жалбама, унапређење права на стручно усавршавање.¹⁶¹

Мера 4.2.2. Уједначити платни систем и социјална права у јавном сектору
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 30. септембра 2016. године израде анализу прописа који уређују систем плата и зарада и социјалних права у јавном сектору са препорукама. Уз активност је наведена напомена да је за систем социјалне заштите одговорни субјект министарство надлежно за послове рада и социјалних питања, а да је за радне односе, плате и зараде у државним службама одговорни субјект министарство надлежно за послове државне управе. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи
Активност је реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 31. марта 2017. године израде предлоге начина усклађивања плата и зарада, у складу са врстом, обимом и сложеносту посла. Индикатор: Достављен извештај о модалитетима усклађивања
Активност је реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 30. јуна 2017. године измене прописе у складу с анализом и модалитетима усклађивања плата, зарада и социјалних права. Индикатор: Прописи измењени у складу са препорукама анализе и предлогом начина усклађивања
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У погледу анализе нормативног оквира, реализација активности је описана кроз извештавање о мери 4.2.1.

У циљу уједначавања платног система и социјалних права у јавном сектору, начињене су обимне нормативне измене. МДУЛС је Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину известило о следећем: усвојен је Закон о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 108/16, 113/17, 95/18); усвојен је Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 113/17, 95/18); усвојен је Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 47/2018, 95/18); усвојен је Закон о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“, број 113/17, 95/18), којим се уређује радноправни статус и плате запослених у јавних службама (просвета, наука, култура, здравство и социјална заштита). Све нормативне измене су спроведене са циљем успостављања транспарентног и правичног система плата у јавном сектору заснованог на принципу „једнака плата за рад једнаке вредности“.

Иако су у овој области урађене обимне нормативне измене, Агенција је активност која се односи на усвајање свих прописа којим би се омогућила реализације ове мере, а то је уједначавање платног система и социјалних права у јавном сектору, означила као нереализовану, јер је потребно и усвајање следећих аката Владе: допуна Каталога радних места пописом радних места намештеника у државним органима и у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; допуна Шифарника радних места, у складу са наведеном допуном Каталога радних места; усвајање акта којим ће бити утврђени коефицијенти радних места запослених у јавним службама у области здравства, културе, просвете, социјалне заштите, туризма, спорта, организација обавезног социјалног осигурања, других

¹⁶¹ Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину, јануар 2019. године

организација које су основане или послују као јавне службе и које су директни или индиректни корисници буџетских средстава, а чија радна места су утврђена Уредбом о Каталогу радних места, као и за заједничка радна места у јавном сектору, чије усвајање је планирано у 2019. години, најкасније до почетка примене Закона о запосленима у јавним службама и Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

Обе активности предвиђене у оквиру мере 4.2.3, која предвиђа развој базе података о обвезницима уплате доприноса и о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по појединцу, која се редовно ажурира, у извештају за 2016. годину оцењене су као реализоване, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Мера 4.2.4. Ојачати капацитете Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у циљу ефикасније контроле обрачуна и наплате доприноса за обавезно социјално осигурање

Првом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до **30. јуна 2017. године** измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.
Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да ЦРОСО направи и **континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе.

Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

Трећом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до **31. децембра 2016. године** набави опрему у складу с анализом потреба.

Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована, на начин, али не и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) се наводе бројне обуке које су, у току 2018. године, запослени у овом органу похађали. Између осталих наведене су следеће обуке: *Примена уредбе о каталогу радних места у јавним службама, Увод у Oracle Database Security, Java SE 8, Fundamentals, Training on Demand, Java EE7, Oracle Database 12*, Радно право и социјално осигурање у Србији данас, саветовање у области јавних набавки, *Финансијско управљање и контрола, Новине и примена опитних финансијских прописа у јавном и приватном сектору* итд. У Извештају се наводи да су запослени у ЦРОСО били део делегације Републике Србије која је, у организацији НАЛЕД-а, била у студијској посети Републици Хрватској. Циљ ове посете је био да се чланови делегације упознају са начином на који се могу повећати прилике за запошљавање сезонских радника у области пољопривреде, а поред тога, домаћини су представили свој систем инспекцијског надзора у домену ангажовања сезонских радника.¹⁶²

¹⁶² Централни регистар обавезног социјалног осигурања, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, јануар 2019. године

Мера 4.2.5. Унапредити базу података о поднетим е-јединственим пријавама на обавезно социјално осигурање, која се редовно ажурира

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ЦРОСО до **31. децембра 2017. године** успостави техничку повезаност са надлежним органима и организацијама (АПР, инспекторат за рад, РФПИО, РФЗО и НСЗ). Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и послове здравља.

Индикатор: Достављен извештај о начину на који је успостављена техничка повезаност и обезбеђено учешће субјеката наведених у напомени

*У извештају за 2017. годину ова активност је оцењена као реализована, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Мера 4.2.6. Спровести кампању ради информисања обавезника подношења јединствене е-пријаве на обавезно социјално осигурање, као и осигураника, о значају и доступности података и Јединствене базе Централног регистра обавезног социјалног осигурања

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ЦРОСО до **31. децембра 2016. године** спроведе кампању у складу са планом и програмом.

Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и социјалне политике.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи и начину на који је обезбеђена сарадња субјекта из напомене

*У извештају за 2017. годину, ова активност је оцењена као реализована, али без података о томе да ли је реализована на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 4.3. Обезбеђена транспарентност у раду органа власти

Индикатор циља: Процент основаних жалби Поверенику за информације од јавног значаја и заштити података о личности на годишњем нивоу – по основу приступа информацијама од јавног значаја, умањен за 50% до краја 2018. године. Процент органа јавне власти који су на својој интернет презентацији објавили ажурирани информатор о раду износи 95% или више до краја 2018. године.

Све мере у оквиру овог циља брисане су из Ревидираним акционог плана, па ће се две убудуће пратити кроз АП 23, једна мера је обрисана јер је реализована, а једна је обрисана без образложења (мера са сличним циљем предвиђена је у АП 23 – активност 2.2.5.5).

Циљ 4.4. Континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције

Индикатор циља: Процент органа власти који обезбеђују обуку засновану на материјалима или моделима одобреним од стране Агенције за борбу против корупције износи 95% или више до краја 2017. године.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена **једна мера**, а рок за **једину активност** у оквиру ње условљен је доношењем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно почетком његове примене, који је постојећим Нацртом закона о спречавању корупције предвиђен за 1. фебруар 2020. године. Због тога ова мера у потпуности излази изван оквира временског важења Стратегије.

Према томе, активност у оквиру мере није реализована.

Циљ 4.5. Створени услови за активније учешће цивилног друштва у борби против корупције

Индикатор циља: Успостављени јасни стандарди и процедуре за учешће јавности у процесу доношења одлука на свим нивоима власти.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 4.5.1. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се уведу обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора подносе изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској политици

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Влада до 31. децембра 2016. године** усвоји измене и допуне Уредбе. Уз активност је наведена напомена да интерни акт подразумева све врсте аката који се баве антикорупцијском политиком, па и Етички кодекс.

Индикатор: Усвојена уредба која садржински одговара инструкцијама из мере и напомене

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, којом је, између осталог, установљена обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора подносе изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској политици (члан 11 и 17 Уредбе).¹⁶³

Мера 4.5.2. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се унапреди оквир који се односи на критеријуме, услове, обим, начин и поступак доделе средстава

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Влада до 31. децембра 2016. године** усвоји измене Уредбе. Уз активност је наведена напомена да измене Уредбе треба формулисати у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом; ограничити дискрециона права чланова комисије који одлучују о средствима која ће се додељивати удружењима, избор чланова, као и регулисати питање одговорности и контроле извршених додела.

Индикатор: Усвојене измене уредбе које садржински одговарају инструкцијама из мере и напомене и које су формулисане у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом

Активност је реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Уредба је измењена у складу са елементима који су дефинисани у напомени за реализацију наведене активности: садржи обавезне критеријуме за избор пројеката, правила којима се регулише сукоб интереса чланова комисије, поступак одлучивања чланова комисије, учешће стручне јавности, начин спровођења контроле у вези са извршењем пројекта, поступање у случају неправилности, правила о раскиду уговора итд.¹⁶⁴

Мера 4.5.3. Успоставити систем сталних консултација између Агенције за борбу против корупције и организација цивилног друштва

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Агенција континуирано** организује консултативне састанке са организацијама цивилног друштва.

Индикатор: Одржана најмање два консултативна састанка по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

Током 2018. године Агенција је одржала два консултативна састанка са представницима организација цивилног друштва. Агенција је 27. априла организовала групни полуструктурисани интервју (фокус групу) са представницима ОЦД из Београда, како би рекапитулирала досадашњу сарадњу и истражила мо-

¹⁶³ „Службени гласник РС“, бр. 16/2018

¹⁶⁴ Ibid

гућности за њено унапређење. Позив за учешће је упућен оним ОЦД са којима је Агенција у прошлости остварила неки од облика сарадње на основу Смерница за сарадњу Агенције са ОЦД или је доделила грантове након спроведеног јавног конкурса. На двосатном групном интервјуу учествовало је 14 представника ОЦД из Београда који су истакли позитивна искуства у досадашњем спровођењу заједничких пројеката са Агенцијом, али и дали предлог да се међусобна комуникација интензивира, као и да треба осмислити више заједничких активности и иницијатива. Други консултативни састанак је организован са члановима Коалиције удружења против корупције у екологији (Коалиција), 19. октобра у Ужицу. Састанку је присуствовало седам представника Коалиције која је формирана са циљем очувања природних ресурса на подручју Западне и Југозападне Србије. Представници Агенције су учесницима презентovali два документа која уређују област сарадње са удружењима: Смернице Агенције за борбу против корупције за сарадњу са организацијама цивилног друштва и Правилник о додели средстава организацијама цивилног друштва за реализацију програма и пројеката у области борбе против корупције. Чланови Коалиције су говорили о својим досадашњим активностима и дали су конструктивне предлоге за унапређење статуса заштите животне средине у националном стратешком оквиру за борбу против корупције.¹⁶⁵

Циљ 4.6. Створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције

Индикатор циља: Број компанија на годишњем нивоу које добијају посебне пореске олакшице по основу донација или активности у борби против корупције износи (утврдити) до краја 2018. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 4.6.1. Изменити закон којим се уређује порез на добит правних лица тако да се борба против корупције наведе као једна од намена/делатности за коју се предузећима која пружају финансијску подршку цивилном друштву може дати посебна пореска олакшица
Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове финансија до 30. септембра 2016. године изради и достави Нацрт закона о изменама и допунама закона. Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере достављен Влади Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године поднесе Предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године усвоји Закон о изменама и допунама закона. Индикатор: Закон о изменама и допунама закона усвојен
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

Министарство финансија се у извештају није ни осврнуло на спровођење ове активности. У Извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину, Агенција је известила о ставу Министарства финансија у вези са садржајем ове мере, другим речима, МФ је стало на становиште да би требало размотрити неки други начин за обезбеђење финансијских средстава организацијама цивилног друштва који био

¹⁶⁵ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, фебруар 2019. године

једноставнији за праћење и анализу ефеката.¹⁶⁶ У складу са изнетим, Агенција подсећа да је став МФ у потпуности пренет приликом израде мишљења Агенције о Нацрту ревидираног акционог плана, али је мера у финалног верзији документа (Ревидираног акционог плана) задржана у истом облику.

Мера 4.6.2. Препоручити Привредној комори Србије да доноси, објављује и промовише антикорупцијске стандарде и праксе као што су: Кодекс пословне етике, Кодекс корпоративног управљања, промовише стандарде Међународне трговинске коморе за борбу против корупције, правила Декларације о борби против корупције Глобалног договора Србија, као и привредна друштва која су усвојила антикорупцијске планове или планове интегритета

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ПКС континуирано организује скупове и семинаре у области борбе против корупције у сарадњи са институцијама Републике Србије и промовише добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције.

Индикатор: Достављен извештај о броју организованих скупова и семинара у току календарске године

Активност је реализована у складу са индикатором за извештајни период.

О спровођењу

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије за 2018. годину Привредна комора Србије је известила о бројним активностима које се односе на промовисање значаја борбе против корупције и добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције. У извештајима се помиње спровођење пројекта у оквиру европског програма *Economic and financial crime, corruption, environmental crime* у области компанијске антикорупције под називом „Антикорупцијски алати за МСП сектор“ - (ANTI-CORRUPTION TOOLKIT FOR SME). Приручник „Комплет алатки за спречавање корупције у МСП“ – један је од резултата Пројекта. Сврха овог комплекта је да микро и МСП која послују у Европи пружи референце, како би успоставила одговарајуће инструменте за спречавање и сузбијање корупције. Поред тога, он пружа смернице за идентификацију адекватних мера за борбу против корупције у овом прилично конкретном, али фундаменталном сегменту европског тржишта. Микро и мала и средња предузећа су изабрана као циљна група овог пројекта не само зато што представљају 99,8% свих предузећа ЕУ, већ пре свега због своје природе као малих субјеката. То их чини посебно осетљивим на цикличне трендове у економији, у контексту често компликованих односа између економских актера. Поред овог, „Методолошки приручник – Анализа и третман ризика од корупције у малим и микро предузећима“, још је један од резултата пројекта. Приручник даје приказ метода развијеног и тестираног у оквиру пројекта, који за циљ има анализу трендова корупције који су установљени међу микро, малим и средњим предузећима (микро/МСП) и у државној управи, у циљу дефинисања одговарајућих алатки за спречавање и борбу против таквих кривичних радњи. Сврха овог приручника је увођење метода АСТs у свим организацијама, истраживачким центрима, удружењима или институцијама у Европи које желе да реплицирају искуство пројекта АСТs ради анализирања ризика од корупције и дефинисања скупа корисних мера за микро/МСП у циљу спречавања ризика од корупције. Привредна Комора је известила и о томе да се на насловној страни портала Привредне коморе Србије налази линк на коме чланице ПКС, могу на брз и једноставан начин тестирати ризик од појаве корупције у свој предузећу, кроз постављени упитник. Резултат одговора на упитник је ПДФ фајл у коме су дати савети за унапређење интегритета компаније и смањење ризика од корупције (<http://www.c-detector.eu/>).

Што се организације догађаја тиче, у извештајима се помињу они на којима је ПКС промовисала Методолошки приручник – Анализа и третман ризика од корупције у малим и микро предузећима. Реч је догађајима који су организовани у априлу 2018. године, у Зрењанину и Шапцу, у регионалним привредним коморама Банатског управног округа и Мачванског и Колубарског управног округа. Поред ових догађаја, у децембру, у организацији Привредне коморе Србије и Европског Института за складност и етику у пословању из Словеније (EISEP) у Београду је одржан *Compliance* доручак. Састанку је присуствовало 56 учесника, представника привредних друштава које послују у Србији, представници Института из Словеније и представник Агенције за борбу против корупције РС. Циљ организације догађаја је даља промоција увођења *compliance* функције и целовитог *compliance* програма којим би се обезбедило

¹⁶⁶ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013-2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2016. годину*, стр. 103 и 104, доступно на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/>

систематско управљање усклађеношћу и етичким ризицима у пословању компанија, недостатак прецизне регулативе и смерница за увођење *compliance* програма, условљава различита схватања надлежности, методологије и организације *compliance* функције на домаћем терену.¹⁶⁷

Циљ 4.7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа

Индикатор циља: Процент препорука Народне скупштине заснованих на извештајима независних државних институција које се спроводе од стране извршне власти износи 50% или више до краја 2018. године.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 4.7.1. Допунити Закон о Народној скупштини („Службени гласник РС”, бр. 9/10) тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине
Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године изради и усвоји Закон о изменама и допунама Закона.
Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере
Активност није реализована у складу са индикатором.

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије за 2018. годину, Народна скупштина се није осврнула на спровођење ове активности. У извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Народна скупштина наводи да је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о Народној скупштини, који у члану 1. став 3. предвиђа наведену допуну, био поднет, али услед расписивања парламентарних избора и конституисања нових сазива Народне скупштине, није било могуће његово разматрање.¹⁶⁸

Мера 4.7.2. Ојачати капацитете Народне скупштине за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.
Првом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. јуна 2017. године изради и усвоји измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини.
Индикатор: Усвојене измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини
Активност није реализована у складу са индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. септембра 2017. године запосли нове службенике на радним местима предвиђеним за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.
Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији
Активност није реализована у складу са индикатором.
Трећом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 30. септембра 2017. године направи план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности.
Индикатор: Израђен план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности
Активност није реализована у складу са индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2017. године спроведе план обуке.
Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке
Активност није реализована у складу са индикатором.

¹⁶⁷ Привредна комора Србије, *Квартални извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину*, април, јул октобар и децембар 2018. године

¹⁶⁸ Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године

О спровођењу

У Извештају о спровођењу Стратегије, Народна скупштина се није осврнула на спровођење ових активности.¹⁶⁹ У Извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Народна скупштина је навела да су све активности у вези са јачањем њених кадровских капацитета условљене поменутих изменама и допунама Закона о Народној скупштини, те да ће оне моћи да се спроведу након усвајања одговарајућих измена и допуна.¹⁷⁰

Циљ 4.8. Проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције

Индикатор циља: Агенција за борбу против корупције, Заштитник грађана, Повереник за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности, Државна ревизорска институција, имају трајне, модерне просторије које пружају адекватне услове за рад потребног особља.

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.9. Успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију)

Индикатор циља: Број узбуњивача под заштитом закона на годишњем нивоу износи (утврдити) до краја 2017. године/

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.10. Успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору

Индикатор циља: Број пријава о сукобу интереса поднетих од стране запослених у јавном сектору износи (утврдити) или више до краја 2018. године.

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

¹⁶⁹ Народна скупштина, Извештај о спровођењу Стратегије за 2018. годину, јануар 2019. године

¹⁷⁰ Народна скупштина, Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину, јануар 2018. године

5 СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисан је један циљ: успостављен систем за спровођење, координацију и надзор над спровођењем Стратегије (циљ 5.).

Индикатор циља: *Успостављен систем за спровођење, координацију и надзор над спровођењем Стратегије.*

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану, с тим да ће се три мере убудуће пратити кроз одговарајуће активности из АП 23, док су две мере брисане као реализоване.

6 ПРЕПОРУКЕ

Поред остваривања циљева Стратегије који намећу одговарајуће обавезе реализације и за коју ће одговорност сносити искључиво органи јавне власти, Стратегија наводи и одређене препоруке које се односе како на њих, тако и на приватни и цивилни сектор. Препоруке нису обавезујућег карактера, па за њихово испуњење није предвиђена одговорност органа јавне власти, а нарочито не субјеката из приватног и цивилног сектора. Тако, Стратегија препоручује: (1) новинарским удружењима да (а) унапреде Етички кодекс новинара Србије у делу који се односи на поклоне и сукоб интереса, као и примену тог кодекса и упознају новинаре с његовим одредбама; (б) унапреде образовање новинара о борби против корупције, у циљу избегавања новинарског сензационализма и даљег ширења јавне свести о опасности и штетности корупције, и неопходности њеног сузбијања; (2) издавачима медија и пружаоцима аудио и аудио-визуелних медијских услуга, да усвоје акте којима се дефинише поступање са поклонима и питање сукоба интереса новинара и уредника; (3) промоцију и подршку борби против корупције, и у оквиру тога (а) медијску и стручну подршку; (б) едукацију за борбу против корупције; (в) успостављање Годишње награде за борбу против корупције „Верица Бараћ“ у категорији грађанин, јавни службеник, припадник професије, научник, предузетник и новинар; (4) подстицање покретања специјалистичких академских, односно струковних студија, као и докторских студија које ће се бавити различитим аспектима сузбијања корупције и (5) подстицање активне сарадње и партнерства између носилаца антикорупцијских мера и организација цивилног друштва кроз активности, као што су организација округлих столова, штампање публикација и промотивних материјала о опасности и штетности корупције с мерама за њено сузбијање.

С обзиром да за праћење поступања по овим препорукама Стратегијом није предвиђена никаква методологија, Агенција је у свим досадашњим извештајима давала препоруку министарству надлежном за послове правосуђа да прецизира коме су упућене трећа, четврта и пета препорука, а затим да се размотри могућност да се ресорна министарства обавезу да ове области прате у склопу обавезе вршења надзора у својим ресорима и о томе обавештавају Агенцију у оквиру извештавања о спровођењу Стратегије, како би се обезбедиле и информације о поступању по препорукама.

4. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Изазови у области надзора

До краја рада на овом извештају, извештаје о Стратегији за четврти квартал 2018. године нису доставили следећи републички одговорни субјекти: Влада, Министарство омладине и спорта и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања¹⁷¹. Извештаје је доставио и 41 суд¹⁷² (од укупно 91, а четири више него претходне године) и 17 јединица локалне самоуправе¹⁷³ (од укупно 145, једанаест мање него претходне године). У питању су само извештаји за четврти квартал, док су током године и други судови и јединице локалне самоуправе достављали своје извештаје. Ипак, највећи део извештаја односи се на поступање републичких одговорних субјеката, због чега недостављање извештаја од стране свих судова и свих јединица локалне самоуправе нема утицаја на свеобухватност анализе спровођења Стратегије.

Као и претходних година, присутно је прекорачење рокова за достављање извештаја, а поједине одговорне субјекте било је неопходно додатно контактирати, како би испунили ову своју обавезу. Овакво поступање органа јавне власти за Агенцију представља изазов, с обзиром да је она у погледу подношења свог извештаја Народној скупштини везана роком од кога нису могућа одступања. Такође, овакав тренд говори о томе да одговорни субјекти и даље нису спремни да ову обавезу извршавају самоиницијативно.

Извештаји одговорних субјеката представљају полазну основу за вршење надзора и давање мишљења о спровођењу Стратегије. Квалитет извештаја одговорних субјеката се у континуитету унапређује, али још увек није на задовољавајућем нивоу и у значајној мери варира од једног до другог извештаја. Неки међу њима и даље се не осврћу на све мере или се свде на навођење активности за које је очигледно да нису предузете у циљу спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, већ да су у питању редовне активности одговорних субјеката, које се у неком смислу могу довести у везу са мером о којој се извештава. Разлози за овакво поступање одговорних субјеката највероватније леже у неразумевању смисла надзора над спровођењем Стратегије и Ревидираног акционог плана, који се не исцрпљује у томе да се укаже на то да неки орган јавне власти није испунио неку своју обавезу. Према мишљењу Агенције, основна и претежна сврха надзора је у томе да се унапреди квалитет спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, тако што се оно прати, што се проблеми раније уочавају како би се лакше решавали, што се бележи и промовише добра пракса органа јавне власти и дају препоруке за делотворнију примену стратешких докумената. Нажалост, садржина извештаја одређеног броја одговорних субјеката говори о томе да они извештавање не посматрају на овај начин, јер не показују потребу да добро урађене задатке или изазове поделе с другима, већ више потребу да своје редовне активности представе као реализацију Стратегије и Ревидираног акционог плана. Неуједначен квалитет извештаја одговорних субјеката ствара тешкоће и у поступку оцењивања испуњености активности, у смислу одржавања конзистентности методологије.

¹⁷¹ Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: Народна скупштина, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство здравља, Министарство културе и информисања, Пореска управа, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Државна ревизорска институција, Правосудна академија, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, Републичко јавно тужилаштво, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, Републичка дирекција за имовину, Републички геодетски завод, Централни регистар обавезног социјалног осигурања и Привредна комора Србије.

¹⁷² Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: виши судови у Крагујевцу, Краљеву, Пироту, Пожаревцу, Прокупљу, Сомбору, Смедереву, Шапцу, Чачку, Ужицу и Врању; Први, Други и Трећи основни суд у Београду, основни судови у Алексинцу, Аранђеловцу, Бору, Бујановцу, Горњем Милановцу, Зајечару, Зрењанину, Кикинди, Књажевцу, Краљеву, Лесковцу, Новом Пазару, Панчеву, Петровцу на Млави, Пироту, Пожеги, Прибоју, Пријепољу, Руми, Сенти, Смедереву, Сомбору, Сремској Митровици, Старој Пазови, Суботици, Шиду и Ужицу.

¹⁷³ Извештаје за четврти квартал 2018. године су доставили: градови Лесковац, Крушевац и Пожаревац и општине Бабушница, Босилеград, Велико Градиште, Владичин Хан, Врбас, Гаџин Хан, Жабари, Кањижа, Књажевац, Куршумлија, Кучево, Лајковац, Љубовија и Стара Пазова.

Иако су измене Закона о Агенцији за борбу против корупције, које треба да унапреде механизам надзора над спровођењем Стратегије, према Акционом плану требало да буду уведене у марту 2014. године, пет година касније, још увек нису усвојене. На ово кашњење није утицао ни закључак Народне скупштине из јуна 2014. године, којим је усвојен Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину, а у коме се наводи да Народна скупштина очекује да ће Влада, у најкраћем року, предложити измене Закона о спречавању корупције, како би се правни оквир за рад Агенције ускладио с потребама уоченим у њеном досадашњем раду, као и надзорном улогом коју она треба да има над спровођењем Стратегије и Акционог плана. Усвајање Закона о спречавању корупције није убрзало ни усвајање АП 23, којим је испуњење ове обавезе планирано за трећи квартал 2016. године¹⁷⁴, па је и овај рок пробијен.

Методологија израде Извештаја

Један од циљева израде Извештаја је да се у њему, на једном месту, нађе највећи део доступних информација о испуњености циљева формулисаних Стратегијом, као и мера и активности предвиђених Ревидираним акционим планом. Стратешки документи за борбу против корупције предвиђају основе за надзор над њиховим спровођењем и оцену испуњености активности коју врши Агенција, за координацију спровођења коју врши министарство надлежно за послове правосуђа, као и за праћење резултата спровођења које врши Савет за борбу против корупције.

Методологија прикупљања података – Полазну основу за писање извештаја Агенције представљају извештаји одговорних субјеката, који се, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције, подносе квартално. Поред тога, Агенција прикупља и додатне податке из разних извештаја, истраживања, анализа и других докумената домаћих и међународних институција и организација.

Методологија давања оцене испуњености активности – Агенција оцењује да ли је активност реализована у складу са индикатором или не. Ова техничка оцена допуњује се квалитативном оценом испуњености активности, односно мишљењем Агенције, на основу података који су јој доступни, о томе да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом. Начин реализације активности подразумева испуњеност инструкције из мере, активности и напомене уз активност, а инструкција се у неким случајевима односи и на колону „потребни ресурси”. Поред техничке и квалитативне оцене, Агенција, уколико је потребно, даје и мишљење и препоруку у циљу унапређења реализације одређене активности из Ревидираним акционог плана. Поред препоруке Агенције, наводи се и препорука одговорног субјекта, уколико је дата у његовом извештају.

Извештај обухвата следеће активности: (1) оне које су доспеле за реализацију до краја 2018. године и (2) оне за које Ревидирани акциони план као рок наводи временску одредницу „континуирано” и за које се, уз одређене изузетке, сматра да доспевају сваке године. Уколико се у извештају одговорног субјекта наводи да је реализација активности у току, али се не наводе мере које су предузете или је очигледно да мере које су наведене нису предузете у циљу испуњења активности из Ревидираним акционог плана, Агенција не наводи информације о тим активностима, сматрајући да беспотребно оптерећују текст, а притом немају никакву употребну вредност за извештај. Такође, Ревидираним акционим планом је на појединим местима предвиђено да исту активност треба да реализују два или више одговорних субјеката, сваки за своју област. Уколико је очигледно да су активности потпуно одвојене, односно да сваки одговорни субјект треба да је реализује за себе, тако да један не треба ни на који начин да учествује у активности другог, Агенција те активности третира као одвојене, односно као две или више активности у зависности од броја одговорних субјеката.

Агенција је приликом израде овог извештаја примењивала исту методологију као и у претходних пет година, с новином да ће активност бити оцењена као нереализована, уколико је одговорни субјект послао извештај, али се у њему није осврнуо на дотичну активност. Детаљан табеларни приказ методологије налази се на крају овог извештаја.

С обзиром да одговорни субјекти задужени за реализацију одређених обука у највећем броју случајева нису достављали Агенцији податке из индикатора који Ревидирани акциони план предвиђа за обуке (достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке), док је из извештаја одговорних

¹⁷⁴ Активност 2.1.4.2.

субјеката у одређеном броју случајева било видљиво да се обуке заиста спроводе, Агенција у оваквим случајевима, и поред одсуства података из предвиђеног индикатора, оцену даје на основу садржаја извештаја, односно квантитета и квалитета података који су у оквиру њега понуђени. Могуће је да ова ситуација, као и неке друге сличне, не указују на проблем у извештавању, већ проблем у спровођењу, што би се могло, поред интензивне координације, превазићи и доношењем одговарајућег упутства за спровођење ових докумената и организовањем обуке о спровођењу за представнике одговорних субјеката који раде на пословима реализације обавеза из Ревидираног акционог плана.

Имајући у виду да је Агенција уз извештај о спровођењу активности за 2018. годину дала оцену испуњености свих активности Ревидираног акционог плана због истека важења оба документа (Стратегије и Ревидираног акционог плана), и активности које су спровођене континуирано морале су добити своју коначну оцену. Уколико је у току све три године трајања Ревидираног акционог плана активност оцењена као реализована и њена коначна оцена је иста. Чак и уколико је у последње две године трајања Ревидираног плана активност оцењена као реализована, коначна оцена је иста, јер се пошло од претпоставке да се одређен континуитет успоставио иако са извесним закашњењем.

Један од изазова у спровођењу Стратегије примећен је код тзв. „капацитетских мера”. Искуство у надзору над реализацијом ових мера говори о томе да је потребно размотрити како да се оне формулишу на другачији начин. Наиме, све институције које имају такве обавезе природно теже ка увећању својих капацитета тако да би могле да обављају своје надлежности и, у ту сврху, раде анализе, мењају систематизације, запошљавају нови кадар, обучавају запослене и набављају простор и опрему неопходну за рад. Чињеница да овакве обавезе постоје у Ревидираном акционом плану или било ком документу ове врсте углавном не мења њихов однос према овим потребама, а утисак је и да не утиче претерано на интензитет у коме су оне посвећене њиховом испуњењу. Ипак, индикатори за ове активности, онако како су постављени, не остављају простор за оцену да ли је у сваком појединачном случају заиста и дошло до јачања капацитета и у ком обиму.

Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Активности које су према Ревидираном акционом плану доспеле за реализацију до краја 2017. године и активности за које је Ревидирани акциони план као рок навео временску одредницу „континуирано”		
Оцена реализације	Оцена реализације	Оцена реализације
Активност је реализована у складу с индикатором	Активност није реализована у складу с индикатором	Агенција није у могућности да оцени реализацију активности
Уколико је индикатор формулисан као материјални доказ, а одговорни субјект је доставио тај доказ или упутио на јавно доступно место где се извештај може наћи.	Уколико је одговорни субјект у извештају констатовао да активност није реализована. Уколико је навео објективне околности због којих активност није могао да реализује или је препоручио да се активност из разлога које је навео измени или избрише, то се и констатује.	Уколико се из извештаја одговорног субјекта и достављених доказа не може недвосмислено закључити да ли је активност испуњена или не.
Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта недвосмислено произилази да је активност реализована.	Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта или из других доступних и проверљивих података недвосмислено произилази да активност није реализована.	Уколико одговорни субјект није доставио извештај, а не постоје други кредибилни извори који упућују на то да ли је активност реализована или не.
За активности спровођења обука, уколико одговорни субјект није доставио извештај о спровођењу обука, али у извештају постоји довољно елемената на основу којих се може закључити да се обуке заиста и спроводе, Агенција оцењује да је активност реализована за извештајни период.	Уколико активност није испуњена, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена, то се у оцени и наглашава. Ово је нарочито случај код активности које предвиђају доношење нових или измена и допуна важећих закона, код којих Влада и Народна скупштина нису у могућности да активност испуне док надлежно министарство не изради нацрт и упути га у процедуру усвајања.	Уколико одговорни субјект није исправно одређен у односу на активност. Уколико индикатор није исправно одређен у односу на активност.
За континуиране активности наглашава се да је активност реализована за односни извештајни период. За ове активности, Агенција сматра да је рок за реализацију доспео за одређену годину важења Стратегије за коју се о њеној примени извештава.	За континуиране активности наглашава се да активност није реализована за односни извештајни период.	
Уколико одговорни субјект не извести о односној активности, а Агенција из других кредибилних извора закључи да је активност реализована.	Уколико се у достављеном извештају одговорни субјект није осврнуо на реализацију односне активности.	
Мишљење и препорука Агенције	Мишљење и препорука Агенције	Мишљење и препорука Агенције

Активности које су према Ревидираном акционом плану доспеле за реализацију до краја 2017. године и активности за које је Ревидирани акциони план као рок навео временску одредницу „континуирано”		
<p>Према подацима којима Агенција располаже, Агенција даје мишљење да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>
<p>Ако Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин или у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом, то се и констатује.</p>		<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за побољшање квалитета извештавања.</p>
<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>		

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Агенција – Агенција за борбу против корупције

Акциони план – Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године

АП 23 – Акциони план за Поглавље 23

АПР – Агенција за привредне регистре

AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ

ВСС – Високи савет судства

GIZ – Немачка агенција за међународну сарадњу

GRECO – Група држава Савета Европе за борбу против корупције

ДВТ – Државно веће тужилаца

ДРИ – Државна ревизорска институција

ЕК – Европска комисија

ЕУ – Европска унија

Закон о Агенцији – Закон о Агенцији за борбу против корупције

Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2014. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2014. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2015. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2015. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2016. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење”, март 2017. године

ИПА – Инструмент за претприступну помоћ

ИФКЈ – Интерна финансијска контрола у јавном сектору

ИР – Интерна ревизија

ИСТАР – Међународни криминалистичко-истражни програм помоћи у обуци

ЈИПБ – Јединствени идентификациони порески број

ЈЛС – Јединица локалне самоуправе

ЈПП – Јавно-приватно партнерство

КАПК – Комисија за акредитацију и контролу квалитета

КЈН – Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

ЛАП – Локални антикорупцијски план

МГСИ – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

МДУЛС – Министарство државне управе и локалне самоуправе

MONEYVAL – Комитет експерата за евалуацију мера за спречавање прања новца и финансирање тероризма

МПН – Министарство просвете, науке и технолошког развоја

МУП – Министарство унутрашњих послова

МФ – Министарство финансија

НАЛЕД – Национална алијанса за локални економски развој

-
- НАТ** – Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
- ОЕБС** – Организација за европску безбедност и сарадњу
- ОЛАФ** – Европска канцеларија за борбу против превара
- ОЦД** – Организација цивилног друштва
- ПАП** – Покрајински антикорупцијски план
- ПКС** – Привредна комора Србије
- РГЗ** – Републички геодетски завод
- РДИ** – Републичка дирекција за имовину
- Ревидирани акциони план** – Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- РЈТ** – Републичко јавно тужилаштво
- РФЗО** – Републички фонд за здравствено осигурање
- Савет** – Савет за борбу против корупције
- СКГО** – Стална конференција градова и општина
- Стратегија** – Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- СУК** – Сектор унутрашње контроле
- УЈН** – Управа за јавне набавке
- UNDP** – Програм Уједињених нација за развој
- USAID** – Америчка агенција за међународни развој
- ФУК** – Финансијско управљање и контрола
- ЦЈХ** – Централна јединица за хармонизацију

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

343.85:343.352(497.11)

**ГОДИШЊИ извештај о раду Агенције за борбу
против корупције за ... годину.** - 2010- . - Београд :
Агенција за борбу против корупције, 2011- (Београд :
Birograf komp). - 30 cm

Годишње. - Наслов од 2014. Извештај о раду за годину. -
Има издање на другом језику:
Annual Report of the Anticorruption Agency = ISSN 2217-6403

ISSN 2217-639X = Годишњи извештај о раду Агенције за борбу
против корупције
COBISS.SR-ID 185593100

